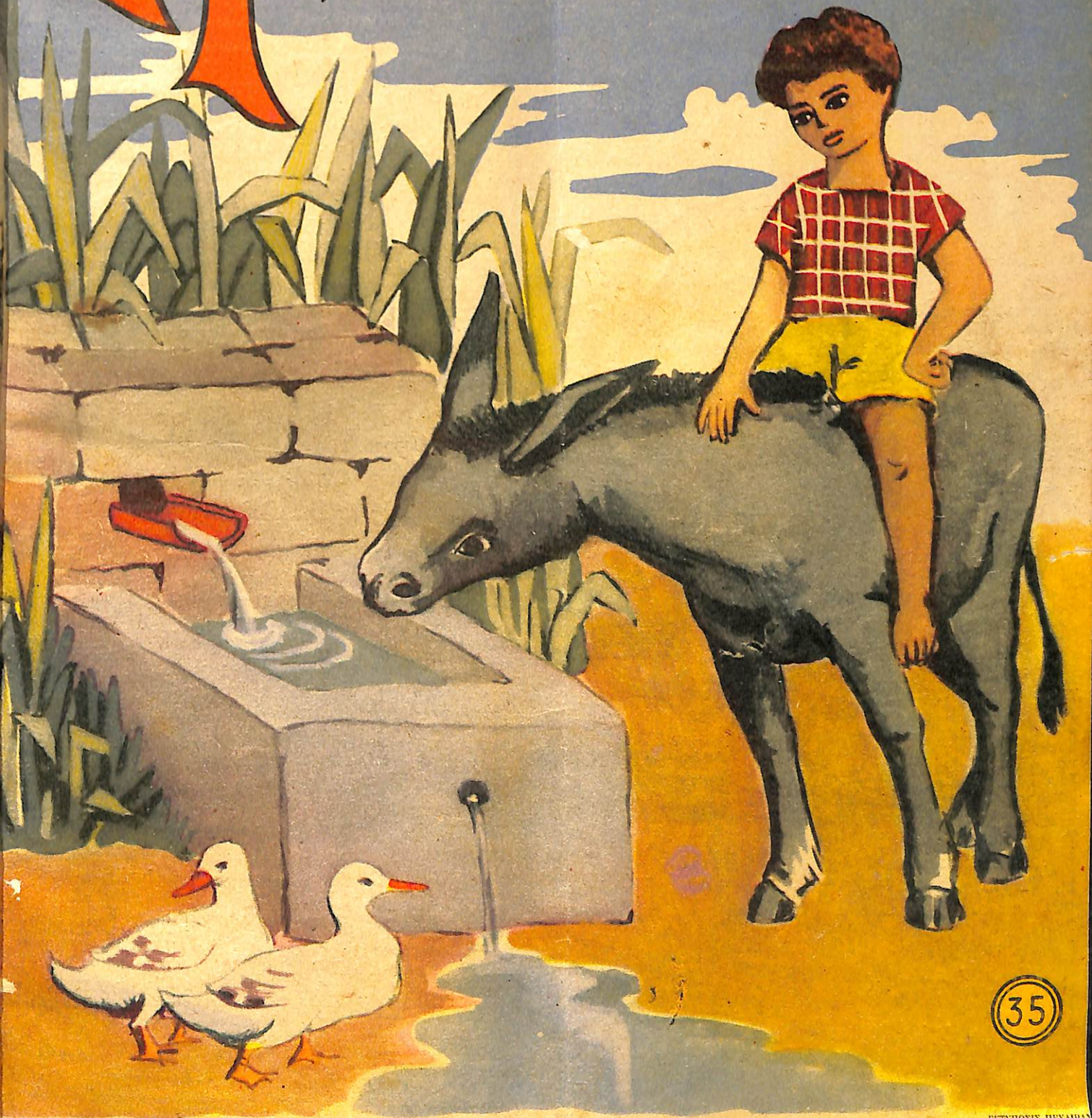

Τὸ σπίτι τοῦ Παιδιοῦ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (ή Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται από τριμελή Έπιτροπή Έντεταλμένων
Κυριών ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ήρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1951

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 35 (11)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Όργανισμοί, Τράπεζαι, Έταιρειαι	Δρχ. 100.000
Δήμοι και Κοινότητες άνω των 5.000 κατοίκων και ιδιώται	» 50.000
Λοιποί Δήμοι και Κοινότητες και Σχολεία ..	» 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Όδηγοί, Στρατιώται ..	» 10.000
Έξωτερικοῦ: Δολάρια 5 ή Λίραι 2.	

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Υπεύθυνος Συντάξας: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθήναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθήναι

Ἀδάνατες ἀλήθειες

Ο ΛΥΝΝΑΙΟΣ ΚΑΙ Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ

Και ο Σωκράτης

Τὰ φυτὰ καὶ τὰ ἄνθη ποὺ εἶδαμε σήμερα, μᾶς εἶπε ὁ Γεροστάθης, καθὼς γυρίζαμε ἀπὸ τὸν καθημερινὸ μας περίπατο, μοῦ θύμισε, παιδιά μου, τὸν περίφημο βοτανικὸ Λινναῖο καὶ τὴ Βιβλιοθήκη του.

Ὁ Λινναῖος (1) γεννήθηκε στὴν Σουηδία, ἀφιέρωσε δὲ ὅλη του τὴ ζωὴ στὴ σπουδὴ τῶν φυτῶν. Ὅσο περισσότερο σπούδαζε τὰ φυτὰ, τόσο καὶ περισσότερο τὰ θαύμαζε. Εὔρισκε δὲ στὰ φυτὰ τὴ σοφία καὶ τὴν παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ πίστευε πὼς εἶναι ἐξαιρετικὰ χρήσιμο σὲ κάθε ἄνθρωπο, ποὺ θέλει νὰ κανονίσῃ κατὰ τρόπο ἠθικὸ καὶ θεάρεστο τὴ διαγωγή του, νὰ μὴ ξεχνᾷ ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι «πανταχοῦ παρὼν» ἔγραψε μὲ μεγάλα γράμματα σὲ μιὰ πινακίδα ποὺ τὴν τοποθέτησε στὴ Βιβλιοθήκη του αὐτὸ τὸ ρητὸ: «Νὰ εἶσαι ἐνᾶρετος. Ὁ Θεὸς παρὼν». Αὐτὰς τὶς ἐξη φρόνιμες λέξεις ὡς γράψουμε κι' ἐμεῖς, εἶπε ὁ Γεροστάθης, μὲ γράμματα ποὺ δὲν σβύνονται, στὸ μυαλό μας καὶ στὴν καρδιά μας. Καὶ καθὼς τὸ ἡλιότροπτο (πρόκειται γιὰ τὸ γνωστὸ φυτὸ ποὺ ὅλοι τὸν γνωρίζουμε μὲ τὸ ὄνομα ἥλιος) παρακολοθεῖ πάντα μὲ τὸ μεγάλο του ἄνθος τὸν ἥλιο, ἀπὸ τὸν ὁποῖον παίρνει καὶ φῶς καὶ θερμότητα καὶ ἀνάπτυξη, ἔτσι κι' ἐμεῖς ὡς ἔχουμε πάντα τὸ μυαλό μας καὶ τὴν καρδιά μας προσηλωμένα στὸν οὐράνιο πατέρα μας, ποὺ τόσο φροντίζει γιὰ μᾶς καὶ μᾶς κάνει εὐτυχισμένους.

Ἐγαπήσεις (4) Κύριον τὸν Θεόν, ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Αὕτη ἐ-

στὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή», εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

Ναὶ παιδιά μου, πρόσθεσε ὁ Γεροστάθης. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ Θεὸ εἶναι τὸ πρῶτο θεμέλιο τῆς ἀρετῆς καὶ φυσικὰ τῆς ἀληθινῆς εὐτυχίας.

Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΟ

Ὁ Λινναῖος ἦταν χριστιανὸς πρόσθεσε ὁ Γεροστάθης. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης, ὁ μεγάλος φιλόσοφος τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν, ἂν καὶ ζοῦσε πολλὰ χρόνια προτοῦ γεννηθῇ ὁ Χριστὸς καὶ σὲ ἐποχὴ ποὺ ἐλατρεῦντο πολλοὶ θεοὶ καὶ ἐπικρατοῦσε ἡ εἰδωλολατρεία, ὠδηγούμενος ἀπὸ τὸν ὀρθὸ λόγο, καὶ βλέποντας τὴν ἀξιοθαύμαστη σκοπιμότητα τῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ, ἀναγνώριζε τὴν σοφία, τὴν παντοδυναμία, τὴν πρόνοια καὶ τὴν ἀγαθότητα του.

Ὅταν κάποτε ὁ Σωκράτης κουβέντιαζε μὲ ἕνα νέο, τὸν Ἀριστόδημο τὸν Ἀθηναῖο, ἐδίδασκε πὼς ὁ Θεὸς βλέπει τὰ πάντα, εἶναι πανταχοῦ παρὼν, καὶ φροντίζει περὶ πάντων, ἰδιότητες, δηλαδή, ποὺ κάθε χριστιανὸς ἀποδίδει στὸ Θεό. Ὁ Σωκράτης, λοιπόν, πολὺ ὀρθὰ συμβούλευε:

«Ὅχι μόνο ὅταν μᾶς βλέπουν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ σ' αὐτὴ τὴν ἐρημίᾳ ὅταν βρισκόμαστε, πρέπει νὰ ἀποφεύγουμε τὰ ἄδικα, τὰ αἰσχρά, καὶ τὰ ἀνόσια, διότι καὶ ἂν κανένας ἄλλος δὲν μᾶς βλέπει, μᾶς βλέπει ὁ Θεὸς ὁ παντεπόπτης καὶ πανταχοῦ παρὼν».

Ἔτσι, μὲ αὐτὰ ποὺ πίστευε καὶ δίδασκε ὁ Σωκράτης περὶ Θεοῦ, εἶχε καταστή ὁ ἡθικώτερος καὶ πιὸ ἐνᾶρετος ἄνδρας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας.

(Ἀπὸ τὸ Γεροστάθης)

Ἐξυπηρετοῦμε τὸ Ἑλληνικὸ χωριό

Τὸ «ΤΜΗΜΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ» εἶναι πάντοτε στὴ διάθεση τῶν ἀναγνωστῶν μας. Εἶναι πρόθυμο νὰ σᾶς δώσῃ κάθε πληροφορία. Νὰ ἀπαντήσῃ σὲ ὅποιονδήποτε ἐρώτησίν σας γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ σᾶς ἀφορᾷ προσωπικῶς ἢ ποὺ ἐνδιαφέρει τὸ χωριὸ σας, τὴν Κοινότητά σας, τὴν Ἐκκλησίᾳ σας, τὸ Σχολεῖο σας, τὶς καλλιέργειές σας κλπ.

Τὸ κέντημα

Κάθεται ἡ Φιφίκα στὴν δεράντα κέχει τὸ γατάκι της κοντὰ κένα καλαθάκι μὲ γιρλάντα παίρνει στὴν ποδιά της καὶ κεντᾷ.

Λάμπει στὸ χεράκι τὸ βελόνι, τραγουδοῦν τὰ χεῖλια ποὺ καὶ ποῦ, κέτσι σὲ λιγάκι νά, τελειώνει μιὰ σκουφίτσα μαύρη τοῦ παπποῦ.

Κάτω μαργαρίτες στὰ χωράφια φαίνονται μολόδευκη μορφή· τέτοιες μαργαρίτες μὲ χρυσάφια κέντησε στὴ σκούφια κὴ Φιφή.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΖ

Τὰ δέντρα

Ἀγαπήσετε τὰ δέντρα τὰ τρανά, κάθε κάμπος νὰ γιορτάσῃ καὶ τὸ μάτι νὰ χορτάσῃ, νὰ χορτάσῃ πρασινάδες στὰ βουνά.

Νὰ ψηλώνει, φουντωμένο τὸ κλαδί καὶ τάγερ νὰ μυρώνει, κιὰπὸ τὴ φωλιά τὰ δρόνι νὰ θωρεῖ τὶς ὁμορφιές, νὰ τραγουδεῖ

Ἀγαπήσετε τὰ δέντρα τὰ τρανά, ποὺ στὴ σκιά τους ἐκεῖ κάτω πήγαινε, φωτιά γεμάτο, τὸ κλεφτόπουλο νὰ γεῖρει μιὰ φορὰ.

Τώρα πάγει τραγουδώντας μὲ τάρνια τὸ βοσκόπουλο ἐκεῖ πέρα καὶ βαρεῖ τέτοια φλογέρα ποὺ ζηλεύουν τὰ πουλάκια στὰ κλωνιά

Ἀγαπήσετε τὰ δέντρα τὰ τρανά, δεῖξτε τους μιὰ στοργὴ χόρια, νᾶναι ἡ χώρα μας πανώρια, νὰ γεμίσουν πρασινάδες τὰ βουνά.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΖ

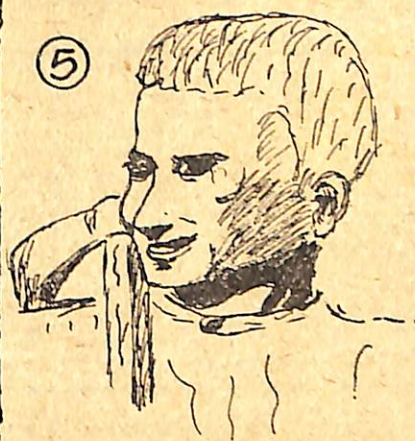
Κάθε καλὸς φίλος τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟ ΠΑΙΔΙΟΥ» (ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ) πρέπει νὰ γράφῃ ἕναν τουλάχιστο συνδρομητὴ ὅποιος γράφῃ δέκα συνδρομητὰς ἐξασφαλίζει γιὰ τὸν ἑαυτοῦ μιὰ συνδρομὴ δωρεάν.

①

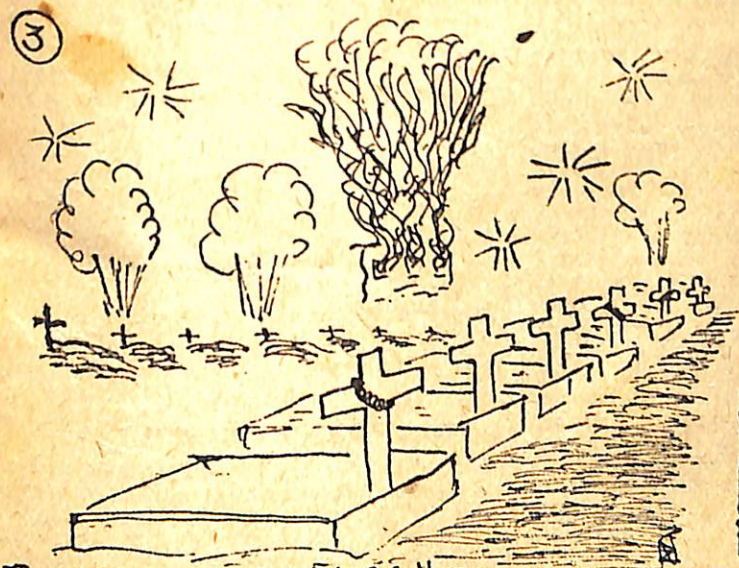
Πού νάταν ἡ μητέρα μου νά με' ἔβλε-
πε... Δέν με ἄφινε νά πιάω τὰ ἑπύρτα
γιὰ νά μὴν καὼ!!! τοῦ Ἀλεξ. Σπυριᾶκη

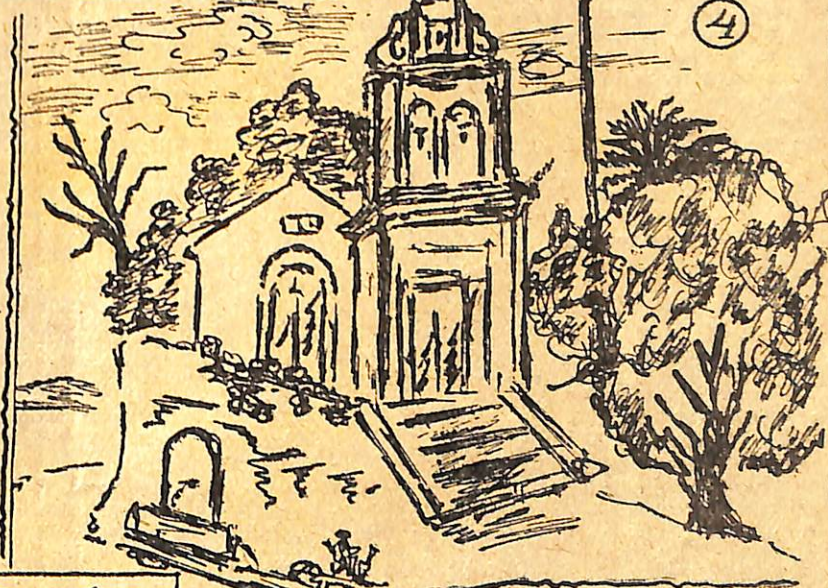
⑤

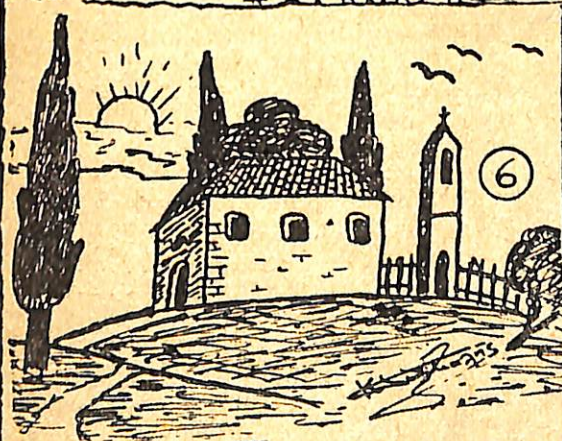
②

③

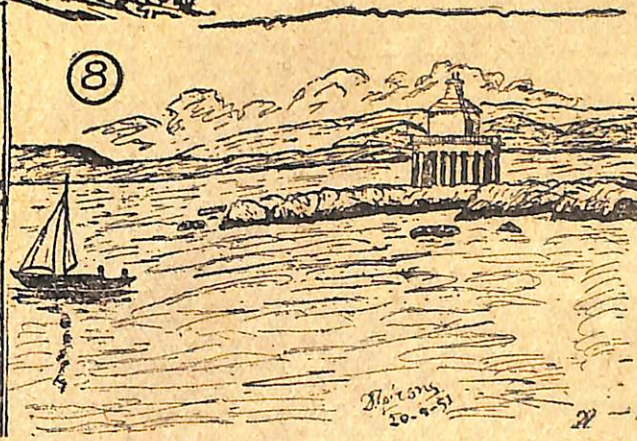
④

⑥

⑦

⑧

Σκίτσα ἀναγνωστῶν μας: 1) Προσωπογραφία: Ἀόρατου Το-
ξότη. 2) Τοῦ φίλου μας Κων. Ι. Τσουκαλῆ. 3) Ὁ Πόλεμος τοῦ
Νίκου Σαλονικιοῦ. 4) Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων στὸ Ψῆλωμα τῆς
Ζακύνθου τῆς Μαρίας Καλαμαρά (Γυμν. Ζακύνθου). 5) Τὸ

Ἐργατόπαιδο τοῦ Δικέφαλου Ἀετοῦ. 6) Τὸ Ἐξωκκλήσι τοῦ
χωριοῦ μου τοῦ Κων. Τσουκαλῆ. 7) Ὁ Ἀνεμόμυλος τοῦ χω-
ριοῦ μας τοῦ Τέλλου Ἀγρα καὶ 8) τὸ «Φανάρι» τοῦ Ἀργο-
στολιοῦ τοῦ Δ. Τρίτση.

Ο Θάνατος και το Έτος του αποδήμου Έλληνισμού

Ο παπούς στάθηκε λίγο, κι ύστερα εξακολούθησε να διαβάει το γράμμα που κρατούσε.

Ήταν από τον ξενιτεμένο θείο στην Αμερική. Τους έδινε νέα από τη ζωή του, και ζητούσε τα νέα δικά τους. Ρωτούσε για τον καθένα χωριστά, με τ' όνομά του.

Κι ύστερα, διάβασε ο παπούς:

«Τούτο το Έτος του Αποδήμου όπως ονομάσατε στην Ελλάδα τον φετινό χρόνο, έκανε την καρδιά μας να φτερουγίσει μες στα στήθη μας. Η Ελλάδα, μαθαίνουμε, ετοιμάζεται να καλοδεχτεί τα ξενιτεμένα παιδιά της. Ταξίδια οργανώνονται απ' όλα τα μέρη του κόσμου. Πλήθος ξενιτεμένοι Έλληνες ετοιμάζονται να έρθουν για λίγο στην πατρίδα, όπου θα γίνουν ένα πλήθος γιορτές, έκδραμες και διασκεδάσεις προς τιμή τους. Αχ να μπορούσα σεβαστέ μου πατέρα, να έρχόμουν κι' εγώ με τους άλλους! Δυστυχώς αυτό είναι αδύνατο, γιατί η δουλειά μου δεν μου το επιτρέπει. Τώρα που βλέπω τους όμογενείς μας να ετοιμάζονται να σκίσουν μαζί τον ώκεανό, για να επισκεφθούν την πατρίδα, μου φαίνεται πιο σκληρός ο χωρισμός. Φαντάζομαι τους ξενιτεμένους Έλληνες να ξεκινούν από όλα τα μέρη του κόσμου, σαν ένα πλήθος αποδημητικά πουλιά, που πετούν πάνω από στεριές και θάλασσες, για να πάνε να ξαναβρουν τη φωλιά τους. Ένας φίλος μου, που είναι κι' αυτός ένας από τους ευτυχείς που μπορούν να έρθουν για λίγο, είναι από ένα καταστραμμένο χωριό των συνόρων. Τίποτε όρθιο δεν είχε μείνει εκεί — και τώρα πρόκειται να ξαναχτιστεί το χωριό από την αρχή. Με τί λαχτάρα παρακολουθεί την κάθε πέτρα που ξαναθεμελιώνεται, τον κάθε τοίχο που χτίζεται. Στο λίγο διάστημα που θα μείνει, το χωριό δεν θάχει προφτάσει να ξαναχτιστεί. Αλλά καθώς μου λέει το κάθε ελληνικό χωριό, το κάθε καμπαναριό, ή κάθε εκκλησία, θα του μιλήσει για το δικό του το χωριό — για την φωλιά του. Αχ πόσο αγωνιστήκατε εσείς που έχετε μείνει στην Ελλάδα, για να μας την φυλάξετε απείραχτη τη φωλιά μας! Κι' αν τα φτερά μας, όλων εμάς των ξενιτεμένων, των «αποδήμων» δεν είναι ακόμη αρκετά δυνατά για να μας φέρουν πίσω στην Ελλάδα όπως το ποθούμε, δεν πειράζει, έχει η καρδιά μας πιο δυνατά φτε-

ρά, κι' αυτά αδιάκοπα μας φέρουν στην γλυκειά πατρίδα. Τα φτερά της καρδιάς δεν φοβούνται τον ώκεανό, γι' αυτά δεν υπάρχει απόσταση. Τα φτερά της καρδιάς μας κρατούν αδιάκοπα κοντά σας...

Δεν είμαστε «άσωτοι υιοί» εμείς οι ξενιτεμένοι. Κι' ούτε η Ελλάδα ή φτωχή μπορεί να σφάξει για μας το σιτευτό μοσχάρι όταν γυρίζουμε. Αλλά με πόση συγκίνηση αναλογιζόμαστε εμείς τα ξενιτεμένα της παιδιά, το στοργικό καλοσύρισμα που μας ετοιμάζει τούτο το «έτος του αποδήμου» ή πατρίδα! Αυτή η στοργική εμπνευση, μας γέμισε χαρά και συγκίνηση. Γιατί αισθανθήκαμε — ακόμη κι' όσοι δε μπορούμε να έρθουμε εφέτος — πως η Πατρίδα άνοιξε την αγκαλιά της και μας φώναξε.

— Έλα παιδί μου να με ξαναδείς, έλα να ξαναπατήσης το χώμα που σε γέννησε. Έλα να ξαναδρής το σπίτι σου, να σε καμαρώσουν οι δικοί σου. Έλα να ανασάνης το μύρο της δικής σου θάλασσας, να δής τον γαλανό ουρανό, τον ήλιο της Ελλάδας. Έλα να προσκυνήσης να ξαναδrής από λιθάρι σε λιθάρι από κόρφο σε λαγκαδιά ξανά τ' αθάνατα μνημεία, και την τρισχιλιόχρονη ιστορία της. Έλα να ξαναδρής το αρχοντικό απ' όπου ξεκίνησες και που είναι η χώρα σου, η δική σου ή χώρα. Κι' αν συναντήσης και χαλάσματα κι' έρείπια και θλίψη, ξέρω πως γι' αυτά θα μ' αγαπήσης πιο πολύ, όπως λα-

τρεύει ο ξενιτεμένος γιος στο πρόσωπο της μάνας του, τα χνόρια που άφησαν τα δάκρυα και οι αγρύπνιες.

Έτσι νοιώσαμε όλοι το κάλεσμα της Πατρίδας τούτο το «έτος του αποδήμου». Κι' όσοι δεν ήρθαμε φέτος, θάρρουμε του χρόνου, τον άλλο χρόνο, ταχιά. Γιατί η φωνή μένει, και μας αποζητάει, και μας καλεί. Κι' εγώ σεβαστέ μου πατέρα σχεδιάζω να έρθω το ταχύτερο να σας δώ, να σου φιλήσω το χέρι και να φιλήσω τη μητέρα. Και να πής της μητέρας να κάνει υπομονή, γιατί όπως δήποτε έχω στο νου μου να έρθω. Με βαραίνει και μένα ο χωρισμός. Λοιπόν υπομονή...»

— Υπομονή... αναστέναξε η γιαγιά. Υπομονή. Δεν είπε τίποτε άλλο.

Ο Θάνατος όμως που δεν ήταν πια μικρό παιδί, ένοιωσε τη σημασία αυτής της λέξης.

Μέσα σε τούτο το μικρό ελληνικό σπίτι που τότε αγιάσει η γιαγιά με τα δάκρυά της, άχ, πόσες φορές δεν χοιριάστηκε να σφίξει την καρδιά της και να κάνει υπομονή!

Όταν άρρώσταιναν τα παιδιά της, όταν την φιλούσαν να φύγουν για τον πόλεμο ή για την ξενιτιά.

Γεμάτη βουδή εγκαρτέρηση και βαρεία υπομονή, καρτερούσε και καρτερούσε να γυρίσουν. Κι' όταν άποκανε πια η καρδιά της, τις ώρες της λιποψυχίας, δεν έβγαине πικρός λόγος ή παράπονο από τα χείλη της, μόνο γύριζε τ' άποσταμένα, υπομονετικά της μάτια στα κο-

νίσματα, όπου πίσω από το καντήλι θαμπόφεγγε η άγια μορφή της Μάνας με τον Μονογενή στην αγκαλιά... Κι' από κει έπαιρνε κουράγιο...

Πολλές φορές ο Θάνατος όπως όλα τα παιδιά, είχε δραματιστή τη μορφή της Πατρίδας. Συχνά την έβλεπε ν' αστράφτη από νιάρτα κι' όμορφιά, οδηγώντας τα παιδιά της στη νίκη.

Αλλοτε όμως, την έβλεπε με τη μορφή της γιαγιάς — όπως τώρα — να καρτεράει κάποια παιδιά που είχαν φύγει: για τον πόλεμο, ή για την ξενιτιά.

Και τώρα που ο παπούς του είχε εξηγήσει τί ακριβώς έσήμαινε αυτό το Έτος του Αποδήμου, του φαινόταν πως για πρώτη φορά έσπαζε η βουδή σιωπή της, για να γίνει κάλεσμα θερμό.

— Έλα παιδί μου να με ξαναδείς... Σε προιμένω...

Τόλγεε η Πατρίδα — και μέσα στην Πατρίδα, όλες ή μάδες οι υπομονετικές που καρτερούσε τους αγαπημένους από την ξενιτιά.

— Μη με ξεχνάς. Γύρισε παιδί μου να με δής. Σε περιμένω...

MAPINA K

★

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Το βρέφος

Πάνω στην πρώτη σου τη χαρουγούλα πούν' όλα θαμπή, φως κι' όμορφια, ή φτερωμένη σου μικρή καρδούλα, χτυπά με γλύκα κι' αποθυμία.

Το κεφαλάκι σου ακόμα ούτ' ένα πικρό δεν έκανε συλλογισμό, ούτε φαντάζεται τα περασμένα κι' αυτά που θάρρουνε μ' απελπισμό.

Γι' αυτό σηκώνεις τ' αθάνα ματάκιας άγγέλους γύρω σου σά να θωρείς, και με λαχτάρα τα δυο χεράκια τ' άπλώνεις, πάνω μας να πεταχτείς.

Και την αγάπη σου και τα φιλά σου σ' όλους σαν ρόδα γύρω σκορπάς, κι' αν τρέχουν κάποτε τα δάκρυα σου την πίκρα πούχουν δεν τη γροιάς.

Μ' απ' όλους κρύβεις για τη μητέρα, παιχνίδια πιότερα, χάδια, φιλά γιαγιά, παπούλη και τον πατέρα τους ξανακάνεις μικρά παιδιά.

Ω, ή άπέραντη τότ' ευτυχία, που μέσ' στο σπίτι αντίλαλει σαν ουρανόσταλη κυλά ευλογία, να τη χαρούμε μας προσκαλεί.

Μα εμείς που ξαίρομε τί είναι ή (λύπη), και πως καθ' ύπαρξη βαραίνει αυτή, μας είναι φόβος και καρδιοχτύπι, κάθε σου κίνηση κι' άναπνοή.

Κι' έτσι μας ρίχνεις μέρα τη μέρα, απ' τ' αναγγαλισμα στη συλλοή, πούρθεσ να νιώσεις κι' εσύ εδω πέρα τα τόσα βάσανα πούχει ή ζωή!

ΓΕΩΡΓ. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ

Οι Έρυθροσταυρίτισσες Χαλκίδας την ημέρα του έράνου για την άνεγερση των καταστραφέντων εκκλησιών, έστειλαν στον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Χαλκίδας την εκονιζόμενη σημαία με το έξης γράμμα:

Σεβασμιώτατε
Οι Έρυθροσταυρίτισσες της Δημοσίας Έμπορικης Σχολής Χαλκίδας, προσφέρουν αυτό το φτωχό ύλικό δώρο μα πλούσιο σε συμβολισμό, για να κυματίζει σ' έναν ναό έρειπώμενο από τις σκοτεινές δυνάμεις του χαλασμού των ιδανικών μας, και να ξεδιπλώνη στους αϊθέρας του χωριού τα ύψηλά ιδανικά της φυλής μας.

Οι Έρυθροσταυρίτισσες Δ.Ε.Σ. Χαλκίδας

ΠΑΠΑΤΡΕΧΑΣ

Παπατρέχας ρώτησε
τὸν Κοραή ἐκστατι-
κός:

— Ποιά γλῶσσα μι-
λοῦν;

— Τὴν Ἀγγλική τοῦ ἀπάντησε.

Μὰ ὅπως διηγείται ὁ Κοραῆς ἡ ἐκ-
στασι τοῦ Παπατρέχα μεταβλήθηκε σὲ
ἀπολίθωση καὶ εἶπε μὲ θαυμασμό.

— Τὰ διαβολόπουλα, τόσο μικρά
καὶ νὰ μιλοῦν ἐγγλέζικα!

Καὶ συμπεραίνει ὁ Κοραῆς:

— Δὲν μπορούσε νὰ χωρέσει τοῦ
Βολισσινού Ὀδυσσεά ἡ κεφαλὴ πὼς
τόσο νεαρὰ παιδάκια ἦταν δυνατό νὰ
μιλοῦν γλῶσσα ἀγνωστὴ σ' αὐτόν. Δὲν
ξέρω σὲ ποιά γλῶσσα καὶ σὲ ποιά ἡλι-
κία ἔπρεπε νὰ μιλοῦν τὰ ἐγγλεζόπουλα.

Κάποτε ἔμαθε ἀπὸ τὸν Κοραή ὅτι
ὁ Ὀμηρος ἔζησε στὴν Βολισσό. Αἰ-
σθάνθηκε δὲ γι' αὐτὸ μεγάλη χαρὰ
καὶ σὲ μιὰ στιγμή ρώτησε τὸν Κοραή.

— Ὁ Ὀμηρος ἦταν χριστιανός;

— Δὲν μπορούσε νὰ εἶναι χριστια-
νός τοῦ εἶπε ὁ Κοραῆς, γιατί ἔζησε 900
σχεδὸν χρόνια προτοῦ γεννηθῇ ὁ Χρι-
στός.

Ὁ Παπατρέχας μόλις ἄκουσε τὴν ἀ-
πάντησιν τοῦ Κοραῆ κατσούφιασε. Δὲν
μπορούσε νὰ χωρέσει τὸ μυαλό του πὼς
ὁ συμπολίτης του ὁ Ὀμηρος δὲν ἦταν
χριστιανός.

Μὰ ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὴ σιωπὴ εἶπε
στὸν Κοραή.

— Ὁ Θεὸς εἶναι καλὸς πατέρας.
ποίησιν δὲ χειρὼν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ
στερέωμα!

Καὶ γράφει ὁ Κοραῆς στὴν ἐπιστολὴ
του:

— Μὲ τὸ πρῶτο ἐννοοῦσε φυσικὰ ὁ
φιλόανθρωπος παπὰς πὼς ὁ Θεὸς δὲν
θὰ τιμωρήσῃ τὸν Ὀμηρο γιατί εἶχε τὴν
ἀτυχία νὰ γεννηθῇ πρωτύτερα ἀπὸ τὸ
Χριστό, τοῦ δευτέρου προσμένω ἀπὸ
τὴν ἀγχοινιάν σου τὴν ἐξήγησιν. Γιατί,
γιὰ πὲς μου, ποιά συγγένεια ἔχει ἡ
ποίησι τοῦ Ὀμήρου μὲ τὴν θαυμαζό-
μενὴ ἀπὸ τὸν Δαυῖδ ποίησι τοῦ κό-
σμου.

Καὶ συμπεραίνει:

— Σὲ πολλές τέτοιες ἀπορίες μὲ
βάζει τακτικά ὁ Παπατρέχας προσαρ-
μόζοντας ρητὰ τοῦ ψαλτηρίου σὲ διά-
φορες περιστάσεις πού τὸ δικό μου
μυαλό δὲν βρίσκει καμμιὰ προσαρμογή.

A. M.

Σημ.: Ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς γεννήθηκε
στὴ Σμύρνη, στὰ 1748 καὶ πέθανε στὸ Παρίσι
στὰ 1833. Ὁ πατέρας του ἦταν ἀπὸ τὴ Χίο.
Ἀφοῦ ὁ νεαρός Ἀδαμάντιος πῆρε τὰ πρῶτα
μαθήματά του στὴ Σμύρνη, πῆγε στὸ Ἀμστερ-
δαμ γιὰ νὰ ἐμπορευθῇ. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἀπὸ
τὸ ἐμπόριο προτίμοιζε τὰ γράμματα, ἔφυγε
πῆγε στὸν Μονπελιέ τῆς Γαλλίας, ὅπου σπού-
δασε γιαντρός. Στὸ Παρίσι πού ἔφτασε κατό-
πιν ἀσχολήθηκε μὲ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα.
Ἐγραψε καὶ ἐξέδωσε πολὺτιμα βιβλία μὲ
ἑλληνικὸ ἔθνος. Ἐξέδωσε καὶ τοὺς ἀρ-
χαίους συγγραφείς. Οἱ ἐκδόσεις του μάλιστα
αὐτές, πού σώζονται καὶ σήμερα, εἶναι πολὺ-
τιμες καὶ πανάκριβες, ζητοῦνται δὲ ἀπὸ ὅ-
λους τοὺς βιβλιοφίλους. Περιφημῶς εἶναι καὶ
οἱ ἐπιστολές του πρὸς τὸν «Πρωτοψάλτην».
Μιὰ ἀπὸ τίς ἐπιστολές αὐτές εἶναι καὶ ἐ-
κείνη πού μιλά γιὰ τὸν Παπατρέχα.

Ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς ἐργάστηκε ἰδιαί-
τερα γιὰ τὴν ἀπλοποίηση τῆς ἑλληνικῆς
γλῶσσας. Καὶ ὑπεστήριξε ὅτι «τὸ κοινὸν ἰδι-
ωμα δὲν εἶναι ἀξιοκαταφρόνητο, ὡς προεβύ-
ου οἱ μικροί». Καὶ ἐργάστηκε πολὺ στὸ ση-
μεῖο αὐτὸ ὁ Κοραῆς. Βέβαια οἱ ἰδέες του δὲν
μετέκριναν σήμερα. Γιατί κανεὶς βέβαια δὲν πα-
ραδέχεται πὼς τὸ «ψαλμ» πρέπει νὰ τὸ ποῦμε
«ἀψάριον» καὶ τὸ «κμάτι» «κμάτιον». Μὰ ἡ
συμβολὴ του στὴν ἀναγέννησι τῆς ἑλληνικῆς
δημοτικῆς γλῶσσας ἦταν μεγάλη.

ΟΙ ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΑἰΣΩΠΟΥ

Η ΚΑΜΗΛΑ ΧΟΡΕΥΤΡΙΑ

(«Κάμηλος ὀρχουμένη»)

Μιὰ φορὰ κάποιος εἶχε μιὰ καμήλα.
μπήκε λοιπὸν νὰ τὴ μάθῃ νὰ χορεύῃ
νὰ τὴ δείχνῃ καὶ νὰ μαζεύῃ χρήματα.

Γυρνᾷ λοιπὸν ἡ καμήλα καὶ τοῦ
μὲ παράπονο:

— Ἐγώ, μὲ τὴν ἀσκήσια πού ἐχ-
κώμη καὶ νὰ περπατῶ εἶμαι χάλια!
τάσου πιά νὰ χορεύω κιόλας!

Ἡ κάθε τέχνη, θέλει τὴ χάρη τῆς
προπαντὸς ὁ χορὸς...

Ο ΠΕΡΙΒΟΛΑΡΗΣ ΚΙ' Ο ΣΚΥΛΟΣ

(«Κηπουρὸς καὶ κύων»)

Μιὰ φορὰ ἓνας περιβολάρης εἶχε
σκύλο, πού ἦταν ἀπιστος καὶ κρυφὸ
κανιάρης. Ἐτυχε λοιπὸν νὰ πέσῃ ὁ
λος στὸ πηγάδι. Ὁ περιβολάρης τὸν
πῆθηκε, δέθηκε μὲ ἓνα σκοινί, καὶ κατέβη
μόνος του στὸ πηγάδι γιὰ νὰ τὸν βρῇ.

Ὁ σκύλος ὅμως μὲ τὴν κακία του δὲν
τάλαβε πὼς ὁ ἄνθρωπος πολεμοῦσε νὰ
γλυτώσῃ, μόνο νόμισε πὼς ἤθελε νὰ
βουτήξῃ πιὸ βαθειὰ καὶ νὰ τὸν πνίξῃ.

Ἰσχυρίσθη λοιπὸν ὀργισμένως, κι' ὕστερα τοῦ
τῆσε μιὰ γερὴ δαγκωματιά.

Ἀνεβαίνοντας λοιπὸν ἀπὸ τὸ πηγά-
δι περιβολάρης μὲ τὸ χέρι λαβωμένο ὅπως
σουβλερὰ δόντια τοῦ σκύλου, εἶπε:

— Καλὰ νὰ πάθω! Ποιὸς μοῦπε νὰ
σκίσω νὰ κάνω καλὸ σ' αὐτόν τὸ μούρ-
"Ἐτσι συμβαίνει νὰ πᾶς νὰ κάνῃς κα-
καὶ νὰ στὸ γυρίσουν μὲ κακό...

Ο ΣΚΥΛΟΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΚΥΠΡΟΚΟΥΔΟΥΝΟ

(«Κύων κωδωνοφορῶν»)

Μιὰ φορὰ κάποιος εἶχε ἓναν σκύλο
φοδαγκωνιάρη πού τοῦχε κάνει μὲ τὸ
του τὸ ἐλάττωμα πολλὲς ἱστορίες. Τοῦ
ρεσε τότε ἓνα κυπροκούδουνο γιὰ νὰ
ἀκοῦν οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ φεύγουν.

νοῦσε λοιπὸν ὁ σκύλος τὸ κουδούνι
καὶ καμάρωνε, πὼς αὐτὸς τάχα μονάχα
ροῦσε τέτοιο βροντερὸ στολίδι.

Τὸν ἄκουσε μιὰ γριά σκύλα καὶ

εἶπε:

— Τί καμαρώνεις δύστυχῃ; Τὸ κουδ-
δὲν στὸ φόρεσε ὁ ἀφέντης γιὰ νὰ σὲ π-
λίσῃ, παρὰ γιὰ νὰ φανερώνεται ἡ κρι-
καλία σου!

Ἐτσι κι' οἱ φαντασμένοι, ὅταν κο-
νται δείχνουν τί λογῆς ἄνθρωποι εἶναι.

Σὰς εἶπαν ποτὲ «Παπατρέχα»;
Πολὺ φοβοῦμαι πὼς λίγα παιδιὰ δὲν
ἄκουσαν ἀπὸ τὴ μάνα τους καὶ ἀπὸ τὸ
δάσκαλό τους αὐτὸ τὸ παρατσούκλι
ὅταν μιλοῦν γρήγορα καὶ κάνουν κάτι
μὲ κάποια ἀδικαιολόγητη σπουδή.

Τὸ παρατσούκλι, λοιπὸν αὐτό, τὸ ξέ-
ρετε! Ξέρετε ὅμως καὶ τὴν ἱστορία τοῦ
Παπατρέχα πού ἔζησε ἐδῶ καὶ πολλὰ
χρόνια στὴ Χίο;

Θὰ σὰς τὴ διηγηθῶ ὅπως τὴ διαβά-
ζω σὲ μιὰ ἐπιστολὴ τοῦ Ἀδαμαντίου
Κοραῆ, τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Ἑλληνα
πού ἡ συμβολὴ του στὴν ἀναγέννησι
τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἀλλὰ καὶ
στὴν ἀπελευθέρωσι τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ
τὸν ζυγὸ τῆς Τουρκίας ἦταν μεγάλη.

Ὁ Παπατρέχας λοιπὸν ἦταν ἐφημέ-
ριος στὴ Βολισσό τῆς Χίου καὶ σύγ-
χρονος τοῦ Κοραῆ.

Καυχιόταν πὼς παρὰ τὰ ἄλλα του
προτερήματα σ' ὅλο τὸ νησί δὲν βρι-
σκόταν παπὰς πού νὰ διαβάξῃ πιὸ
γρήγορα ἀπ' αὐτόν τὰ καθίσματα τοῦ
ψαλτηρίου.

Λένε, μάλιστα, πὼς κάποτε στὰ Χρι-
στούγεννα, ἐνῶ διαβάζε τὸν ὄρθρο
φταρνίστηκε τόσο δυνατὰ ὥστε νὰ
σβύσῃ τὴ λαμπάδα. Ὅταν ὅμως τὴν
ξανάναψαν σκέφτηκε πὼς εἶχε χάσει
πολὺ καιρὸ μέσα στὸ σκοτάδι ὥστε
προτίμησε νὰ πηδήσῃ ἓνα ὀλόκληρο
ψαλμό, τὸν μεγαλειότερο, παρὰ νὰ ὑπο-
φέρῃ τὴν ντροπὴ νὰ τραβήξῃ τὴν ἀνά-
γνωσι τῶν καθισμάτων πέρα ἀπὸ τὴ
συνηθισμένη ὥρα.

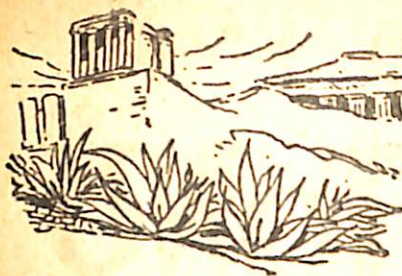
Ἐτσι ὁ Βολισσινὸς αὐτὸς παπὰς
ὠνομάστηκε Παπατρέχας. Καὶ τὸ πα-
ρατσούκλι αὐτὸ τοῦ ἄρεσε τόσο πολὺ
ὥστε νὰ μὴ σοῦ ἀπαντᾷ ὅταν τοῦ μι-
λοῦσες μὲ τὸ πραγματικὸ του ὄνομα.

Μὰ πέραν ἀπὸ αὐτὰ ὁ Παπατρέχας
εἶχε καὶ κάτι ἄλλο πού τὸν ἔκανε πε-
ρήφανο. Καυχιόταν ἀκόμα γιὰ τὰ 64
ταξίδια του καὶ φανταζόταν τὸν ἑαυτὸ
τοῦ σὰν ἄλλον Ὀδυσσεά, ἀπὸ τὸν ὁ-
ποῖον σὲ τοῦτο μονάχα διέφερε: ὅτι τὰ
ταξίδια αὐτὰ τὰ ἔκαμε στὰ 64 χωριά
τῆς Χίου, χωρὶς κανένα ἀπολύτως κίν-
δυνο θάλασσας.

Ἀλλὰ τὸ ὁμορφώτερο ἀπὸ τὰ ἀνέκ-
δοτα τοῦ Βολισσινού παπὰ εἶναι αὐτὸ
πού θὰ σὰς διηγηθῶ τώρα.

Κάποτε ἔφθασε στὴ Βολισσό ἓνας
ἄγγλος περιηγητής, μὲ σκοπὸ νὰ ἀνα-
κλύσῃ ἐκεῖ στοιχεῖα γιὰ τὴν παραμοι-
νὴ τοῦ Ὀμήρου στὴ Χίο.

Τὸν ἄγγλο περιηγητὴ συνόδευσαν καὶ
τὰ δύο μικρὰ παιδιὰ του. Ὅταν τὰ
ἄκουσε νὰ μιλοῦν μὲ τὸν πατέρα τους ὁ

Τι νά γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

“Ενας περίπατος στὴν παλιὰ Ἀθήνα

Στεκόμαστε μπροστὰ στὸ μνημεῖο τοῦ Λυσικράτη, ποὺ ὁ λαὸς τὸ λέει «Φανάρι τοῦ Διογένη».

— Ἀπὸ ποῦ βγῆκε αὐτὴ ἡ ὀνομασία; ρωτᾷ ὁ Φάνης. Ἐχει αὐτὸ τὸ κτίριο καμμιὰ σχέση με τὸν κυνικὸ φιλόσοφο;

— Τί σχέση μπορεῖ νὰ ἔχη, Φάνη; Δὲν ξέρεις ποιά ἦταν ἡ κατοικία τοῦ Διογένη; Ὁ Φάνης βιάστηκε νὰ μοῦ δεῖξη πὼς τὸ ξέρει.

— Πὼς δὲν ξέρω; εἶπε. Ἐνα πιθάρι ἦταν τὸ σπῆτι τοῦ, ποὺ τόβαζε μάλιστα στὸν ὦμο τοῦ καὶ τὸ πῆγαινε ὅπου ἤθελε. Ἐνα εἶδος τσιγγάνου, νὰ ποῦμε, παλιάς ἐποχῆς. Μὰ ἤθελε, λέει, νὰ ζῇ ἐλεύθερος ἀπὸ κάθε δεσμό, περιορίζοντας τὶς ἀνάγκες τοῦ στὸ ἐλάχιστο.

— Καὶ γιὰ τὸ φανάρι τοῦ τί θυμάσαι; Γέλασε τὸ παιδί στὴν παράξενη ἐκείνη σκηνὴ ποὺ τοῦ ἦρθε στὴ θύμησή.

— Ἀκοῦς ἐκεῖ, θεία! Μέρα μεσημέρι, νὰ γυρίζῃ στὴν ἀγορὰ μ’ ἓνα ἀναμμένο φανάρι καὶ νὰ γυρεύῃ, τί; Ἀνθρώπο! Τί ἀστεῖος λόγος μὰ καὶ τί σοφός!

— Ναί, Φάνη, στὴν παραδοξότητά του, ἐκείνος ὁ λόγος κρύβει μιὰ ἀλήθεια πικρὴ. Λίγοι καὶ σπάνιοι εἶναι οἱ πραγματικοὶ ἄνθρωποι στὸν κόσμον. Μὰ, κοιτάξε τὸ σχῆμα αὐτοῦ τοῦ μικροῦ χορηγικοῦ μνημείου καὶ θὰ καταλάβῃς γιὰ τὸ εἶπε ὁ λαὸς ἐτοί;

— Ἀ, κατάλαβα, γιὰ τὴν ἔχει τὸ πολυγωνικὸ σχῆμα τοῦ φαναρίου. Καὶ ποῖος ἦταν ὁ Λυσικράτης ποὺ τόστησε ἐδῶ;

— Ἐνας χορηγὸς ποὺ εἶχε ὁργανώσει ἀγῶνες παιδιῶν κι’ εἶχε νικήσει.

— Καὶ τί σχέση ἔχει με τὸ Διόνυσον, ποὺ βλέπω ἐδῶ στὴν ἀνάγνωση ζωὴν νὰ τὸ στολίζῃ με τὴ μορφή του;

— Μὰ οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ ὅπως κι’ οἱ θεατρικὲς παραστάσεις, γίνονταν στὰ Μεγάλα Διόνυσια, Φάνη. Κοίτα τί ὁμορφὴ παράσταση! Κάποτε λέει ταξίδευε τὸ Διόνυσος μ’ ἓνα πλοῖο... Ἦταν ὁμορφοντυμένος καὶ πλούσιος στολισμένος. Οἱ ναῦτες σκέπησαν ὁμως νὰ τὸν ληστέψουν καὶ τὸν ἄρπαξαν ἀξάφνα καὶ τὸν ἔδεσαν σ’ ἓνα κατάρτι. Μὰ τότε ἔγινε κάτι ἀναπάντεχο... Τὰ ξάρτια τοῦ καραβιοῦ περιπλέχτηκαν με κληματαριές, ποὺ φύτεψαν ἀξάφνα, καὶ τὸ κρασί ἄρχισε νὰ κελαρύξῃ κιόλας, στάζοντας ἀπ’ τὰ κατακόκκινα σταφύλια... Ὁ αἰχμάλωτος ἔσπασε τὰ δεσμά καί, παίρνοντας ὅση λιονταρίου, κυνηγοῦσε τοὺς ναῦτες πού, ὅπως βλέπεις ἐδῶ, γίνθηκαν δελφίνια γιὰ νὰ σωθοῦν καὶ ριχτήκαν στὴ θάλασσα.

Μόνον ὁ καπετάνιος, ποὺ ἦταν θεοσεβής, σώθηκε. Πῆρε μάλιστα τὴν εὐλογία τοῦ Διονύσου νὰ εἶναι πάντα γεμάτα τ’ ἀμπάρια τοῦ καραβιοῦ του.

— Νὰ καὶ μιὰ εὐθυμὴ περιπέτεια τοῦ Βάκχου, εἶπε ὁ Φάνης. Γιὰ τὸ ὅτι ξέρω πολὺ βασανίστηκε δὲν εἶναι ἔτσι, θεία; Στὴν κοιλιά της τὸν εἶχε ἀκόμα ἡ μητέρα του, ἡ Σεμέλη, ὅταν τῆς παρουσιάστηκε ὁ Δίας μ’ ὅλους τοὺς κεραυνούς καὶ τὴ δόξα του καὶ τὴν ἔκαιγε. Τέλος, ἔσωσε τὸ μωρὸ καὶ τόστειλε στὶς Νύμφες νὰ τὸ μεγαλώσουν. Μὰ καὶ πάλι τί βιάσανα τράβηξε ὁ καυμένος ὁ Διόνυσος; Ἡ λατρεία του καταδιώκτοταν παντοῦ. Στὸ τέλος, λέει, τὸν σπάραξαν οἱ Τιτάνες κι’ ὁ Δίας

τὸν ἀνάστησε καὶ τὸν ἔκαμε Θεό. Καταλαβαίνει κανένας γιὰτὶ γεννήθηκε ἀπ’ τὸ μῦθο τοῦ Διονύσου ἡ τραγωδία! Αὐτὸς ἦταν ὁλόκληρος ἓνα δράμα!

— Ναί, Φάνη, γιὰτὶ συμβόλιζε, σὰν τὴν Περσεφόνη, τὴ βλάστηση, ποὺ μαραίνεται, χάνεται καὶ ξαναγεννιέται τὴν ἀνοιξή. Κι’ ἰδιαίτερα, τὸ σταφύλι ποὺ παθαίνει τόσες μεταβολές, ὥσπου νὰ γίνῃ κρασί.

Μὰ, ἂς εἶναι, εἶπαμε πὼς θὰ κάμωμε σήμερα ἓναν περίπατο στὴν Παλιὰ Ἀθήνα... Παλιὰ Ἀθήνα ὁμως δὲν σημαίνει Ἀρχαία, κι’ ἂς εἶναι αὐτὸ τὸ μνημεῖο ἀκόμα δικό της...

Τώρα μπαίνομε στὴν Ἀθήνα τοῦ Βυζαντίου, τῆς Τουρκοκρατίας καὶ τῶν πρώτων χρόνων τοῦ Ἐλευθέρου Βασιλείου. Τότε ποὺ περιοριζόταν ἀκόμη ἡ Πόλη ὁλόγυρα ἀπὸ τὸ κάστρο της.

— Ναί ξέρω ἓνα τραγούδι ποὺ τὸ λέει, εἶπε ὁ Φάνης. Τ’ ἀκουσα πολλές φορές ἀπ’ τὸ ραδιόφωνο καὶ μ’ ἀρέσει:

«Καὶ πάνω στὸ κάστρο της
τὸν Παρθενῶνα ἔχει γι’ ἄστρο της».

— Ναί εἶναι ἓνα ὠραιότατο τραγούδι τοῦ Μαραϊτίνου, νοσταλγικὸ τῆς Παλιᾶς Ἀθήνας ποὺ ὅλο φεύγει... Ἀς χωθοῦμε κι’ ἐμεῖς στὰ στενά της... Ἐδῶ εἶναι ἡ Πλάκα...

Τὸ ταξί προχωρεῖ ἀργά, μπαίνει καὶ βγαίνει σὲ στενοὺς ἀνηφορικοὺς δρομίσκους, περνᾷ κάτω ἀπὸ ξύλινα, παλιά, γλαστροτόλιστα χαγιάτια.

Ὁ Φάνης τραγουδαί με κέφι

«Στῆς Πλάκας τὶς ἀνηφοριές
π’ ἀνθίζουν οἱ κληματαριές».

Ἐχει μιὰ γραφικότητα μοναδική ἡ παλιὰ αὐτὴ συνοικία. Στὶς ροῦγες καὶ στὰ μπαλκόνια, βγαίνουν γρηούλες με τὸ πλεκτό τους καί, πίσω ἀπὸ τὰ γεράνια καὶ τὶς γαζίες, προβάλλουν οἱ «ποτισμένες με ροδόσταμον» Πλακιώτισσες.

Στὸ πρεβάζι ἐνὸς μικροῦ φαγωμένου παραθυριοῦ, στέκεται ἓνας γάτος, ποὺ μὰς κοιτάζει μ’ ἀνορθωμένο τὸ τριχωμα καὶ ψηλὰ τὴν οὐρά. Μοιάζει σὰ στοιχειὸ τῆς παλιᾶς αὐτῆς γειτονίας ποὺ τὴν ὑμνησε ὁ Σατωμπριὰν καὶ ὁ Λόρδος Βύρων.

Ἀπ’ τὸ ξάγναντο, ποὺ ἀφήνουν ποὺ καὶ ποὺ οἱ σειρές τὰ χαγιάτια, φαίνονται οἱ ἀρχαῖοι ναοὶ με τὶς ἴσιες γραμμὲς τους ποὺ τὶς κόβει ἐδῶ κι’ ἐκεῖ, κάθετα, κάποιο κυπαρίσσι, καὶ τὶς ποικίλει στὸ μάτι μας ἡ καμπύλη τοῦ ρωμαϊκοῦ ἐρείπιου καὶ τῆς βυζαντινῆς ἐκκλησοῦλας, ποὺ συναντοῦμε στὴν γύρω Ἀθήνα.

— Ἄλλο χρώμα ἐδῶ, λέει ὁ Φάνης. Ἦσυχὰ σοκάκια, στενὲς οἱ ροῦγες γραφικὰ καὶ σιωπηλὰ τὰ σπιτάκια καὶ τὰ ἐρείπια... Κι’ οἱ τύποι, ποὺ βγαίνουν στὰ μπαλκόνια καὶ στὰ παράθυρα, ταίριαστοὶ στὴ ζωὴ τοῦ τοπίου.

— Νὰ ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Ἀδριανοῦ, λέω δείχνοντας ἓνα μαυρισμένο τετράγωνο στὴ γωνία τῆς ὁδοῦ Αἰόλου. Ἐκατὸ κολώνες εἶχε ἡ αὐλὴ της καὶ στὴ μέση κῆπο μεγάλο καὶ δεξαμενὴ.

Καθὼς προχωρεῖ τ’ αὐτοκίνητο μέσα στὶς γειτονίες, ὅπου σφίξει τώρα ἡ νέα ζωὴ τῆς δουλειᾶς, καὶ τοῦ μόχθου, ἀντικρύζουμε πάλι, σὰν σηματοῦρα στὸ πέ-

λαγος, ἓναν πύργο παλιὸ ποὺ μὰς προσκαλεῖ.

Κατεβαίνουμε καὶ πᾶμε κοντά... Συνέχεια ἄλλωστε με κείνο τὸ κτίριο βλέπουμε κολώνες σειρὲς - σειρὲς καὶ μαντεύομε μιὰ παλιά ἀγορά.

— Νὰ ὁ περίφημος πύργος τῶν Ἀνέμων, Φάνη, ποὺ εἶχε κτίσει κάποιος Ἀνδρόνικος Κήρυτος τὸν καιρὸ τῶν Ρωμαίων. Ὁ λαὸς τὸ λέει «Ἀέρηδες» γιὰτὶ, ὅπως βλέπεις στὶς ὀκτὼ πλευρὲς τοὺς ἔχει μορφοποιημένες τὶς ὀκτὼ κυριώτερες ὑποδιαιρέσεις τῶν Ἀνέμων. Στὴ κορφή φυσικὰ θάχε κάποιο ἀνεμοδείκτη ποὺ θάδειχνε τὸν καιρὸ.

Τὸν νόμισαν κατὰ λάθος ναὸ τοῦ Αἰόλου, τοῦ θεοῦ τῶν ἀνέμων. Οἱ Τούρκοι τὸν ἔκαμαν «Τεκέ» δηλ. τουρκικὸ τέμενος, μὰ ὁ Βάκχος ποὺ θύμωσε φαίνεται γιὰ τὴν ἱεροσυλία, τὸν σκέπασε με κισσοὺς καὶ κληματαριές, κρύβοντας ἔτσι τ’ ὄνομα τοῦ Μωάμεθ καὶ τοῦ Ἀλλάχ, ποῦταν χαραγμένο ἐπάνω στὸν κόκκινο τοῖχο του.

Συνεχίζουμε τὸν περίπατό μας στ’ Ἀναφιώτικα. Ἐδῶ λέει κατοικοῦν νησιώτες ἀπ’ τὴν Ἀνάφη, ποὺ ἦρθαν κι’ ἐργάστηκαν στὶς ἀνακαφές τῆς Ἀκροπόλεως, κι’ ἐμεινάν γιὰ πάντα κάτω ἀπ’ τὸν ἴσκιο της.

— Ἐδῶ χρειάζεται κανένας τὸ μῖτο τῆς Ἀριάδνης, γιὰ νὰ βρῇ ἔξοδο, λέει ὁ Φάνης. Σπίτια, μαγαζάκια, παράγκες, ἐγκαταστάσεις σ’ ἀνοικτὸ χῶρο, σφιχταγκαλιάζονται λὲς καὶ χορεύουν νησιώτικη τράτα... Κι’ ὁμως, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, ποὺ κοιτεῦν νὰ πνίξουν τὸν οὐρανὸ με τὶς χαμογετωνιὲς τους, νοσταλγοῦν τὴ θάλασσα.

Ὁ Καμπούρογλου διηγίεται ἓνα ὠραῖο ἀνέκδοτο. Κάποτε, λέει, ποὺ ἔκανε τὸν περίπατό του στὴν ἀγαπημένη Παλιὰ του Ἀθήνα, εἶδε μιὰ γρηᾷ σ’ ἓνα ἀναφιώτικο κατῶφλι, ποὺ ἔβαζε σ’ ἓνα βαζάκι κάτι κίτρινα λουλούδια, ποὺ βγαίνουν στοὺς βράχους τῆς Ἀκροπόλεως πρὶν ἀνθίσῃ ἀκόμα ἡ μυρδαλία.

— Καλημέρα, κυρά μου, τῆς εἶπε.

— Καλὴ σου μέρα.

— Πὼς τὰ λένε αὐτὰ τὰ λουλούδια, παρακαλῶ;

— Αὐγινοπουλιές!

— Εἶσαι εὐχαριστημένη ἐδῶ;

— Εἶμαι. Πὼς δὲν εἶμαι; Μόνον ποὺ δὲν βλέπω τὴ θάλασσα.

— Καὶ ποῦ νὰ ξέρης, Κυρά μου, πὼς ἀπὸ τὸ μπουρτζὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ποὺ εἶναι πάνω ἀπ’ τὸ κεφάλι σου, κάποιος, τὸν ἀρχαῖο καιρὸ, ψάρευε.

— Χά! μ’ ἔκαμες τσαὶ γέλασα. Καὶ θάπιανε παλιοπάπουτσα!

— Ὅχι φιλοσόφους!

Καὶ χάρισαν λέει, γελώντας, μ’ αὐτὴ τὴν εἰκόνα τοῦ Σωκράτη.

Μὰ ἐδῶ, θὰ χωρίσουμε κι’ ἐμεῖς σήμερα, καλὸι μου φίλοι, γιὰτὶ βλέπω μιὰ μικρὴ ταβερνίσσα, ἀπ’ αὐτὲς ποὺ λένε τὸ παλιὰ ἀθηναϊκὰ τραγούδια καὶ θὰ πάω νὰ προσφέρω ἓνα νόστιμο κι’ ὀρεκτικώτατο κοκορέτσι στὸ Φάνη.

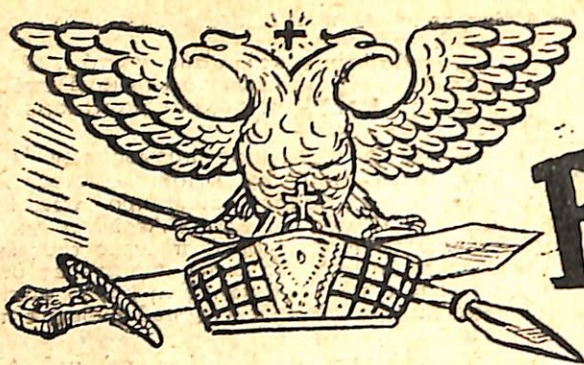
ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ

“Επειτα ἀπὸ τὸ «Νησι τοῦ Μυστηρίου» ποὺ τόσο ἔρεσε στοὺς φίλους μας, τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» σὰς δίνει ἓνα νέο ἀριστουργηματικὸ μυθιστόρημα τοῦ Ἰουλίου Βέρν

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

Παρακολουθήστε ὅλοι ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο φύλλο τὸ περίφημο αὐτὸ μυθιστόρημα τοῦ ἀφθαστου Γάλλου συγγραφέα

Τὸν καιρὸ τοῦ ΒΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝῆ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

11ον

Ὁ Μιχαὴλ ἀνατινάχθηκε. Ἦταν ἄραγε αὐθιμία;

Ἐρίξε μιά ματιά τοῦ πάτερ Γρηγόρη. Μὰ ὁ καλόγερος δὲ σάλειψε.

Δεύτερο σφύριγμα! Καὶ σὲ λίγο πάλι τρίτο, ὅλα ὁμως στὸ πίσω μέρος τοῦ χιτρίου.

Μέσα στὸ μοναστήρι ἀκούστηκαν ψιθυρίσματα, βήματα σιγανά, ἓνα τρομαγμένο πήγαινε κι ἔλα, πόρτες ποὺ ἀνοίγουν σφαλοῦσαν μὲ προσοχή.

Ἐξαφνα ὁ Κωνσταντῖνος ἀνασηκώθηκε. Τὸ ἀναίματο, σχεδὸν διάφανο πρόσωπό του, φωτισμένο ἀπὸ τὴν καντήλα, ξεχώριζε ἄγριο στὸ σκοτάδι.

— Ἰθάτῃ... Ἰθάτῃ! Ὡς ἐδῶ ἤλθες νὰ μὲ βρεῖς;... φώναξε ἑλληνικά.

Ἀπὸ τὴ θέση τοῦ ὁ καλόγερος ξεπετάχθηκε.

— Θεέ μου!... μουρμούρισε στὴν ἰδια γλώσσα, Ἑλληνόπουλα εἶναι!...

Ἡ βαριά ἐξώπορτα ἔτριξε, ὁμιλίες καὶ βήματα ἀκούστηκαν.

Ὁ καλόγερος ἄπλωσε βιαστικά τὸ χέρι κι ἔσθησε τὴν καντήλα.

Ἀνασηκωμένος στὸ στῶμα τοῦ ὁ Κωνσταντῖνος ἔβγαλε μιά φωνή.

— Τὸ μαχαίρι μου...

Ὁ καλόγερος ὄρμησε κι ἔκλεισε τὸ στόμα του.

— Μίλησέ του... ψιθύρισε ἑλληνικά τοῦ Μιχαήλ, ἡσυχασέ τον! Εἶναι χαμένοι ἂν τὸν ἀκούσουν...

Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Μιχαήλ τὸν ἐξάπλωσε στὸ μαξιλάρι, καί, ψηλαφώντας στὰ σκοτεινά, ἔχυσε στὰ χωρισμένα τοῦ χεῖλια δυὸ - τρεῖς στάλες ἀπὸ ἓνα μπουτλάκι ποὺ εἶχε στὸν κόρφο του.

— Τὸ μαχαίρι μου... μουρμούρισε ὁ Κωνσταντῖνος, βαρέθηκα τὴ σκλαβιά... νὰ φύγομε, Μιχαήλ... μὰ πρῶτα ἐκδίκηση... ἐκδίκηση...

Γονατιστὸς κοντὰ τοῦ ὁ Μιχαήλ τοῦ ψιθύριζε λόγια ἡσυχαστικά. Μὰ ὁ Κωνσταντῖνος δὲν ἀποκρίθηκε πιά. Ἐγειρε πίσω τὸ κεφάλι κι ἀποκοιμήθηκε.

— Τί τοῦ ἔκανες; ρώτησε ὁ Μιχαήλ ἄγρια τὸν καλόγερο. Τί τοῦ ἔδωσες;

Στὰ σκοτεινά ὁ παπὰς ἔσφιξε τὸ χέρι του.

— Μὴ μιλάς, ψιθύρισε, κι ἔννοια σου! Γώρα ποὺ ξέρω πὼς εἶστε Ἕλληνες, θὰ ὀν σώσω, πρῶτα ὁ Θεός!

— Μὰ ποῖος εἶσαι;

— Εἶμαι ὁ πάτερ Γρηγόρης, ἀπὸ τὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τῆς Πρέσπας¹.

— Εὐὺ! ἀναφώνησε ὁ Μιχαήλ, ὁ Γρηγόρης! Ὁ φίλος τοῦ...

Σταμάτησε ἀπότομα, πρὶν πεῖ τ' ὄμα.

Ὁ καλόγερος ἀντρίχιασε.

— Στ' ὄνομα τοῦ Σωτήρα μας, μουρμούρισε, μὴν ξέρισε τὸν Νικήτα;

— Ναί! εἶπε ὁ Μιχαήλ.

Ὁ καλόγερος τὸν τράβηξε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν ἔσφιξε μὲ δύναμη στὸ στήθος του.

— Ὁ Κύριος μὲ σπλαχνίστηκε! μουρμούρισε. Δέκα χρόνια τὸν γυρεύω!

Βαριά περπατησιὰ ἀκούστηκε στὸ διάδρομο καὶ μιά ἀγέρωχη φωνὴ, ἀψιφώντας τὸν ὕπνο τῶν ἄλλων, ἔλεγε προστακτικά.

— Δὲ συνηθίζω νὰ προειδοποιῶ! Σὰν ἔρχομαι, πρέπει νὰ βρίσκω ἔτοιμο ὅ,τι χρειάζομαι. Τὰ ξημερώματα θὰ φύγω κι ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ δυὸ ἄλογα! Βρεῖτε τα ὅπου θέτε.

— Πιὸ σιγά! παρακαλῶ, ἀφέντη, μίλα πιὸ σιγά...

Ὁ Μιχαήλ ἔτρεξε στὴν πόρτα καὶ κόλλησε τ' αὐτί του στὸ ξύλο.

— Πιὸ σιγά! Παρακαλῶ, ἀφέντη, μίλα πιὸ σιγά! ἔλεγε παρακλητικά ἡ φωνὴ τοῦ Ἡγούμενου. Ἐχομε ἓναν ἄρρωστο καὶ εἶναι πολὺ βαριά! Μὴν τὸν ξυπνήσεις!

— Ἐναν ἄρρωστο; Καλόγερο; ρώτησε ὁ ἄλλος χωρὶς νὰ χαμηλώσει τὴ φωνή του.

— Ὁχι, ἀποκρίθηκε σιγὰ ὁ Ἡγούμενος, εἶναι στρατιώτης καὶ πληγώθηκε στὴ μάχη τῆς ρεματιάς.

— Τί; φώναξε πάλι ὁ πρῶτος, στρατιώτης δικός μας;

— Ναί, ἀφέντη!

— Παραμύθια! Κανένας στρατιώτης δικός μας δὲν ἔπαθε τίποτα στὴ μάχη τῆς ρεματιάς. Σὲ κανέναν καθγὰ θὰ τὴν ἔπαθε...

Τὰ βήματα ἀπομακρύνονταν καὶ οἱ φωνές λίγο - λίγο ἔσβησαν. Ἐξαφνα ἡ

ἀπότομη φωνὴ ὑψώθηκε πάλι, σὰ νὰ φώναζε κάποιον μακρύτερα.

— Δραξάν, ἀφοῦ θὰ μείνεις ἐδῶ εἰς δυὸ μέρες, φρόντισε νὰ μάθεις ποὺ πληγώθηκε ὁ στρατιώτης καὶ ἀπὸ ποῖο σῶμα εἶναι. Ἐγὼ δὲν ἔχω καιρὸ νὰ χάσω μ' αὐτούς, πρέπει νὰ πάγω εὐθὺς νὰ βρῶ τὸν Τσάρο...

Τὰ ὑπόλοιπα χάθηκαν στὸ γύρισμα τοῦ διαδρόμου.

Ὁ Γρηγόρης εἶχε σιωπᾶσι ν' ἀκούσει.

— Ξέρεις ποῖος εἶναι; ψιθύρισε ὁ Μιχαήλ. Στὴ θέρμη τοῦ ὁ Κωνσταντῖνος τὸν ἐνίωσε! Εἶναι ὁ Ἰθάτῃς. Καὶ μαζὶ τοῦ εἶναι ὁ Δραξάν.

— Τί; Ξέκοψε πάλι ὁ Δραξάν;

— Τὸν γνωρίζεις;

— Ἦμουν στὴ Θεσσαλονίκη τὴ δευτέρη φορὰ ποὺ τὸν ἐπίασαν καὶ τὸν ἔφεραν πίσω. Δὲν ἔτυχε νὰ τὸν δῶ μὰ ἔγινε γάλο σούσουρο. Ὁ Αὐτοκράτορας ἐσυγχώρησε πάλι γιὰ χατὴρ τῆς γυναίκας του, ποὺ εἶναι Ἑλληνίδα. Μὰ τότε εἶπε, φαίνεται, παστρικά πὼς ἂν ξαναφύγει, θὰ τὸν πιάσει καὶ θὰ τὸν σολέψει.

Ὁ Μιχαήλ γύρισε κατὰ τὸ προσκέφαλο τοῦ Κωνσταντῖνου.

— Ὁ Θεὸς νὰ δώσει νὰ μὴν τὸν ξαναπιάσει... μουρμούρισε.

— Γιατί τὸ λές ἔτσι; Μὴν τὸν γνωρίζεις εὐὺ; ρώτησε ὁ Γρηγόρης.

— Ἡ γυναίκα τοῦ εἶναι ἀδελφὴ μου ἀποκρίθηκε σιγὰ ὁ Μιχαήλ.

— Ἀχ! Τὴ δύστυχῃ! μουρμούρισε ὁ παπὰς.

Καὶ γιὰ κάμποση ὥρα καὶ ὁ ἓνας καὶ ὁ ἄλλος ἔμειναν σιωπηλοὶ καὶ συλλογισμένοι.

— Πὼς βρίσκεστε δῶ, εὐὺ κι ὁ ἀδελφός σου; ρώτησε πάλι σὲ λίγο ὁ καλόγερος.

— Εἴμαστε δοῦλοι τοῦ Ρωμανοῦ.

— Σὲ πῆρα γιὰ στρατιώτη Βούλγαρο;

— Γιατί φορῶ στρατιωτικά; Αὐτὸ δὲ σημαίνει. Ὑστερα ἀπὸ τὴ μεγάλη μάχη τοῦ Κλειδίου, σὰ βρεθήκαμε ἐλεύθεροι, τὰ φορέσαμε γιὰ πιὸ ἀσφάλεια.

Ὁ καλόγερος τὸν κοίταξε ἐρωτηματικά.

— Μὰ ἂν ἡ νίκη τοῦ Κλειδίου σὰς ἀφῆσε ἐλεύθερος, γιατί εἶστε λοιπὸν ἐδῶ; ρώτησε.

Ὁ Μιχαήλ σήκωσε τὸ σκυμμένο του κεφάλι.

— Μὴ ρωτᾶς γιὰ τὴ δική μας ἱστορία, εἶπε μὲ κοῦραση. Εἶναι μακριὰ καὶ μαύρη. Πές μου εὐὺ κάλλιο, ἤλθες ἐδῶ γιὰ νὰ βρεῖς τὸν Νικήτα;

— Ναί! Μὴν ξέρεις ποὺ εἶναι;

— Βρίσκεται τώρα στὴ Στρομπιτζί, ὅπου ἔτρεξε σὰν ἔμαθε τὸ θάνατο τοῦ Βοτανειάτη. Μὰ σὲ μιά - δυὸ μέρες πῶς στεύω νὰ γυρίσει.

¹ Κοίταξε «Γιὰ τὴν Πατρίδα».

— Τὸν βλήπερι συχνά; ρώτησε μὲ λαχτάρα ὁ Γρηγόρης.

— Τώρα τελευταία δὲν τὸν ἐθλέπαμε συχνά. Μὰ ἐκεῖνος μᾶς ἀνέθρεψε.

— Τὸν ἀδελφό σου καὶ σένα;... Μὰ εἶναι καιρὸς λοιπὸν ποὺ τὸν ξέρετε;

— Ὁ Μιχαὴλ πῆρε τὸ χέρι τοῦ φίλου του καὶ τὸ βάσταξε στὰ δικά του.

— Δὲν εἶναι ὁ Κωνσταντῖνος ἀδελφός μου, εἶναι φίλος, εἶπε, — καὶ τέτοια ἀγάπη ἔτρεμε στὴ φωνή του, ποὺ ὁ καλόγερος ἔμεινε σιωπηλὸς καὶ δὲν ἐπανέλαβε τὸ ρώτημά του.

Σηκώθηκε, πῆρε ἀπὸ τὴν τσέπη του τὸ τσακμάκι του καὶ ξανάναψε τὴν καντήλα. Μὰ πρὶν προφθάσει νὰ ξανακαθίσει στὴ θέση του, ἕνας κρότος σὰν πετριά στὸ ξύλινο παραθυρόφυλλο τὸν ξάφνισε.

— Τί εἶναι αὐτό; ψιθύρισε.

Τὴν ἴδια στιγμή δευτέρη πετριά ἀκούστηκε.

Ὁ Μιχαὴλ ἔτρεξε στὸ παράθυρο καὶ τὸ ἀνοίξε.

Στὸ νυχτερινὸ σκοτάδι δὲν εἶδε τίποτα, μὰ ἔξαφνα, ἕνα δεματάκι πέταξε πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του καὶ κατρακύλησε στὸ πάτωμα.

Ὁ Μιχαὴλ ἔκλεισε βιαστικὰ τὰ παραθυρόφυλλα, μάζεψε τὸ δεματάκι καὶ τὸ ἀνοίξε.

Ἦταν μιὰ πέτρα τυλιγμένη καὶ δεμένη σὲ μιὰ περγαμνὴ, ὅπου λίγες λέξεις ἦταν φιλογραμμένες.

«Ὁ Δραξάν καὶ ὁ Ἰθάτζης εἶναι στὸ μοναστήρι. Μάθε γιὰ ποῦ φεύγει ὁ Ἰθάτζης τὰ χαράματα, καὶ ἂν πάγει μαζί καὶ ὁ Δραξάν. Αὐριο ἔλα στὴν καλύθα ὅποτε προφθάσεις. Ν. Ο. Α.»

Ὁ Μιχαὴλ κοίταξε τὸν καλόγερο σαστισμένος.

— Παπα - Γρηγόρη, εἶπε, ὁ Νικήτας δὲν εἶναι στὴ Στρομπίτση! Ὁ Νικήτας εἶναι δῶ.

Ὁ Γρηγόρης ὄρμησε στὸ παράθυρο, μὰ ὁ Μιχαὴλ τὸν σταμάτησε.

— Γιὰ τὸ Θεό, ὄχι τώρα, μουρμούρισε. Αὐριο... σὰ μάθομε.

Καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν περγαμνὴ.

Πέρασε ἡ νύχτα χωρὶς ἄλλη ἀνησυχία. Μὰ μόλις ἄρχισε νὰ χαράζει, τὸ μοναστήρι ὅλο σηκώθηκε στὸ πόδι.

Ὁ Ἰθάτζης ἔφευγε.

Ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ γεμμένα παραθυρόφυλλα ὁ Μιχαὴλ καὶ ὁ Γρηγόρης τὸν κοίταξαν χωρὶς νὰ φαίνονται.

Ἦταν καθάλα, μ' ἕναν ὑπασπιστὴ πλάγι του, καὶ μὲ τὸν ἴδιο ἐπιταχτικὸ τρόπο διάταζε τοὺς στρατιῶτες καὶ τοὺς καλόγερους ποὺ φοβισμένοι τὸν ἄκουαν, σὰ μαθητοῦδια ἐμπρὸς στὸ δάσκαλο.

— Νὰ περιποιηθεῖς αὐτοὺς ποὺ μένουν, τὸ ἴδιο σὰ νὰ ἤμουν ἐγώ, ἔλεγε προσταχτικὰ τοῦ Ἡγούμενου ποὺ τὸν συνέδευε ὡς τὴν πόρτα τῆς αὐλῆς. Καὶ ὅ,τι ζητήσει ὁ Δραξάν, νὰ τοῦ τὸ προμηθεύσεις. Τ' ἀκούεις;

— Τ' ἀκούω, ἀποκρίθηκε ὁ Ἡγούμενος ποὺ μόνος ἀπ' ὅλο τὸ κοπάδι του εἶχε κρατήσει ἡσυχία ἀξιοπρέπεια ἐμπρὸς στὸν ἀγέρωχο στρατηγὸ.

Ὁ Ἰθάτζης ἔβγαλε ἀπὸ τὸν κόρφο του ἕνα πουγκί καὶ τοῦ τὸ πέταξε.

— Γιὰ τὰ ἔξοδά σου, εἶπε.

Ὁ Ἡγούμενος τὸ πῆρε ἀπὸ χάμω καὶ τοῦ τὸ ἔδωσε πίσω.

— Κράτησε τὰ χρήματά σου, Ἰθάτζη, εἶπε. Οἱ ἄνθρωποι σου θὰ φιλοξενηθοῦν καλὰ καὶ χωρὶς αὐτά.

Ὁ στρατηγὸς τὸν κοίταξε μὲ κάποιαν ἀπορία.

— Ὅχι, πάρε τὰ ἅγιο πατέρα, τοῦ εἶπε πρὸ σιγᾶς, τ' ἄλογα τοῦτα δὲ θὰ σοῦ τὰ γυρίσω. Καὶ ὄχι μόνο θὰ δώσεις κι ἄλλα τοῦ Δραξάν, ἀλλὰ καὶ θὰ ἔχεις νὰ θρέψεις τοὺς στρατιῶτες τοῦ ὅσο μένουν ἐδῶ.

Ὁ Μιχαὴλ ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ Γρηγόρη.

— Πρόσεξε τὰ λόγια του, ψιθύρισε.

— Θὰ κάνω ὅ,τι μοῦ διατάξει ὁ Δραξάν, ἀποκρίθηκε ὁ Ἡγούμενος, μὰ τὰ χρήματα δὲν τὰ θέλω. Τὸ μοναστήρι ἔχει σοδεῖς ἀρκετὲς γιὰ τοὺς στρατιῶτες σου. Δὲν θέλω πληρωμὴ.

— Τὸ κέφι σου, εἶπε ὁ Ἰθάτζης. Κι ἔκρυψε πάλι τὸ πουγκί στὸν κόρφο του. Ὑστερα γυρνώντας στὸν ὑπασπιστὴ του: Ἐμπρὸς φώναξε, μὴ χάνομε καιρὸ.

Ὁ Ἡγούμενος ἔπιασε τὸ χαλινάρι τοῦ ἀλόγου του.

— Πές μου, ποῦ πηγαίνεις; ρώτησε.

Ὁ Ἰθάτζης σούφρωσε τὰ πυκνά του φρύδια.

— Τί σὲ μέλει, γέρο; ρώτησε ἀπότομα.

— Δὲ μὲ μέλει καθόλου, εἶπε ἡσυχᾶ ὁ Ἡγούμενος. Μ' ἂν πηγαίνεις στὸν Πρίλαπο νὰ βρεις τὸν Τσάρο, ὅπως ἔλεγες χθὲς βράδυ, αὐτὰ τ' ἄλογα δὲ θὰ σὲ πᾶνε. Εἶναι γέρικα, καλὰ μονάχα γιὰ μᾶς ποὺ δὲν πᾶμε ποτὲ μακριά. Ἄν μοῦ τὸ εἶχες μνηστὴ νωρίτερα, θὰ σοῦ ἔδρισκα ἄλλα.

Ὁ Ἰθάτζης ἔριξε τοῦ ὑπασπιστὴ του μιὰ πονηρὴ ματιά, ποὺ δὲν πῆγε χαμένη γιὰ τοὺς δυὸ Ἕλληνες ποὺ κοίταζαν ἀπὸ πάνω.

— Ἐννοια σου, καλόγερε, ἀποκρίθηκε χαμογελώντας εἰρωνικά. Θὰ φροντίσουμε νὰ μὴν τὰ παρακουράσουμε, καὶ θὰ φθάσουμε καλὰ. Ἐχε γειά, πάτερ Κύριλλε.

— Στὸ καλὸ, ἀποκρίθηκε ὁ Ἡγούμενος.

Καὶ οἱ δυὸ καθαλάρηδες βγῆκαν ἀπὸ τὴν αὐλή, καὶ ἡ πόρτα ἔκλεισε πάλι.

Ἐνας - ἕνας, καλόγεροι καὶ στρατιῶτες ἐξανάμπαιναν στὸ μοναστήρι, οἱ καλόγεροι νὰ πάγουν στὴν ἐκκλησία, οἱ στρατιῶτες νὰ ξανακοιμηθοῦν.

— Ποῖς ἀπ' ὅλους εἶναι ὁ Δραξάν; ρώτησε ὁ Γρηγόρης.

— Δὲν τὸν εἶδα ποτέ μου, ἀποκρίθηκε ὁ Μιχαὴλ, καὶ τὸ βλέμμα του ἀκολουθοῦσε τὸν Ἰθάτζη καὶ τὸ σύντροφό του ποὺ τραβοῦσαν κατὰ τὸν ποταμό. Μὰ δὲν εἶναι κανένας ἀπὸ τούτους. Αὐτοὶ εἶναι μόνο στρατιῶτες...

Ἐξαφνα ἔδειξε τοῦ καλόγερου τοὺς δυὸ καθαλάρηδες ποὺ ἔστριβαν μὲς στὰ δέντρα.

— Ὁ Ἰθάτζης εἶπε ψέματα, ψιθύρισε. Δὲν πέρασαν τὸν ποταμὸ στὴ ρηχοτοπία ποὺ εἶναι δῶ ἀντίκρυ. Κατεβαίνουν τὸν Ἀξιό, ἄρα δὲν πᾶνε στὸν Πρίλαπο...

Ἀρπάξε τὸ μανδύα του, ἔβαλε τὴν περικεφαλαία του κι ἔκρυψε στὸν κόρφο του ἕνα μαχαίρι.

— Ποῦ πηγαίνεις; ρώτησε χαμηλόφωνα ὁ Γρηγόρης.

— Θὰ τοὺς ἀκολουθήσω.

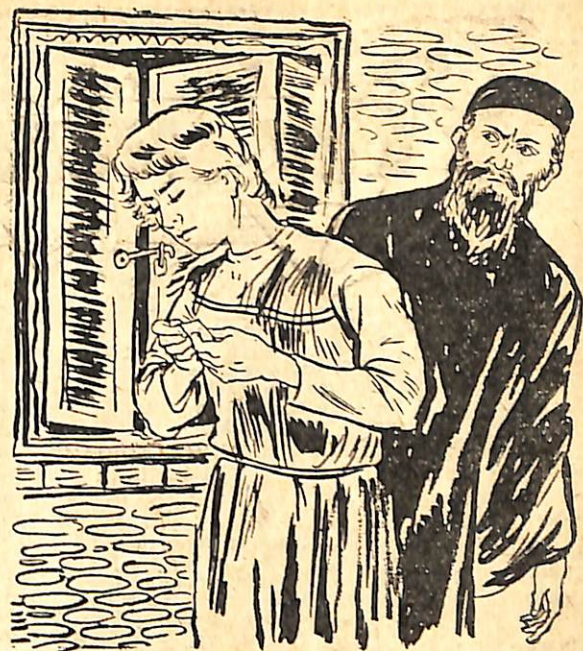
— Χωρὶς ἄλογο;

— Τρέχω καλὰ.

— Εἶναι τρέλα! Θὰ σὲ δοῦν!

Πικρὸ χαμόγελο πέρασε στὰ χεῖλια τοῦ Μιχαὴλ κι ἔσβησε πάλι.

— Μιὰ φορὰ μονάχα θὰ πεθάνομε, εἶπε, καὶ ἡ δουλειά μου μ' ἔμαθε νὰ κρύβομαι.

Ἦταν μιὰ πέτρα τυλιγμένη καὶ δεμένη σὲ μιὰ περγαμνὴ...

Ἐσκυψε ἀπάνω στὸν Κωνσταντῖνο. Βαθιά συγκίνηση τάραξε μιὰ στιγμή τὸ πρόσωπό του, ἀλλὰ εὐθὺς τὴ νίκησε.

— Μεῖνε μαζί του ὅσπου νὰ γυρίσω, εἶπε τοῦ Γρηγόρη, καὶ κοίταξε, ἂν μπορεῖς, νὰ μάθεις στὸ μεταξὺ τίποτα γιὰ τὸν Δραξάν.

Ἐσκυψε καὶ φίλησε τὸ χέρι τοῦ πατῆρος, καὶ βιαστικὰ βγῆκε ἀπὸ τὴν κάμαρα.

Θ'.

ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΜΗΝΥΜΑ

Βγῆκε ὁ Μιχαὴλ στὸ διάδρομο. ποὺ ἐκείνη τὴν ὥρα ἦταν ἔρημος καὶ κατασκοτεινὸς ἀκόμα, καὶ γύρισε κατὰ τὴν σκάλα. Ἀλλὰ ἐκεῖ σταμάτησε.

Δυὸ ἄντρες μιλοῦσαν, καὶ ὁ χαμηλὸς φωνὸς ἤχος τῆς ὁμιλίας τους ἔφθανε σὰ μουρμούρισμα ὡς τὸν Μιχαὴλ, χωρὶς νὰ ξεχωρίζουν λόγια. Ἐσκυψε ἀπὸ πῶς ἀπὸ τὴν καγκελαριά, μὰ δὲν εἶδε κανένα. Στὸ κάτω ὅμως πάτωμα, πλάγῃ στὴ σκάλα, μιὰ πόρτα ἦταν μισοανοχτή, καὶ ἀπὸ μέσα χύνονταν στὰ τελευταία σκαλοπάτια ἕνα τρεμουλιαρικό φῶς λυχναριοῦ.

Σιγὰ - σιγὰ ἄρχισε ὁ Μιχαὴλ νὰ κατεβαίνει, προσέχοντας μὴν τρίξει ἡ ἐλπίδα σκάλα. Μὰ σὰν ἔφθασε στὸ φῶς τῆς ληνι σκάλας, καὶ ἡ καρδιὰ τοῦ χτύπησε δυνατά. Ἐνα ὄνομα εἶχε ἀκούσει, καὶ τὴν προσοχή του ὅλη τὴν ἔστησε στὰ παρακάτω λόγια:

— Ἰωάννη! Ἰωάννη! ἔλεγε μὲ λύπη ἡ μιὰ φωνή. Τί καταστροφὲς ἐτοιμάζεις τὸ μῖσος σου στὴν ἀτυχή πατρίδα μας!

— Μὴν τὸ λὲς αὐτό, διαμαρτυρήθηκε ὁ ἄλλος, τὸ καλὸ τῆς πατρίδας μας γινεῖται ἴσα - ἴσα, καὶ σεις δὲν τὸ βλέπετε, πῶς ἂν τώρα ὑποταχθοῦμε, πεθαίνουμε ὡς ἔθνος!

— Ἐνα κακούργημα δὲν μπορεῖ νὰ βλάψει τὴν ἀντίσταση, αὐτὴ τὴν ὥρα εἶπε ἡ πρώτη σοβαρὴ φωνή.

— Ὅχι, ἂν βγῇ ἀπὸ τὴ μέση ἕνας δολὸς! ἀποκρίθηκε ὁ ἄλλος.

— Ὁ Ρωμανὸς δειλὸς; φώναξε μὲ θυμὸ ὁ πρῶτος.

(Ἡ Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

(Μυτιλήνη)

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

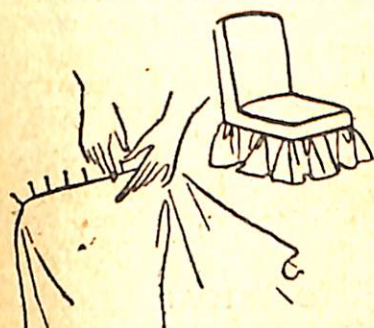

ΣΤΟΛΙΣΕΤΕ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ!

"Αν ξέρατε αγαπητές μου μικρές φίλες πόσο λίγα χρήματα χρειάζονται για να στολίσσετε και να όμορφοστολίσσετε μάλιστα το σπίτι σας, τώρα που πλησιάζουν οι διακοπές, δεν θα διατάχατε διόλου να στρωθήτε στη δουλειά...

Λίγο ύφασμα, λουλουδάτο από τα πιο φτηνά, ή λίγος αλατζάς, λίγες γνώσεις ραπτικής, ένα πινέλο, ένα βάζο με χρώμα, λίγα καρφιά, ένα σφυρί, πολύ γούστο κι' ακόμη πιο πολλή καλή θέληση και υπομονή, και θα μπορούτε να κάνετε θαύματα. 'Η θεία Μαριάννα που σάς το λέει, κάτι ξέρει, έγνωια σας!

'Ακολουθήστε μόνο τις συμ-

Το σκέπασμα της πολυθρόνας

βουλές μου, και θα δήτε. Πρίν όμως αρχίσετε να κάνετε ό,τι θα σάς πω, πρέπει να σάς επαναλάβω πάλι κάτι: μη βιάζεστε ποτέ όταν εργάζεστε, και μην ανυπομονείτε να δήτε το έργο σας τελειωμένο.

'Η τέλεια δουλειά, θέλει υπομονή. Μετρήστε προσεκτικά, ξαναμετρήστε, τρυπώστε καλά το ύφασμα αν ράβετε, βάλτε καλό σημάδι πρίν μπηξέτε ένα καρφί.

Για λίγη βία, το ύφασμα θα κρεμάει, θ' αναγκασθήτε να βγάλετε το καρφί με την τανάλια, θα κουρασθήτε διπλά για να διορθώσετε ό,τι έκανατε στραβά.

Ποτέ δεν θα βαρεθώ να σάς το λέω: το πρώτο προτέρημα της καλής νοικοκυράς, είναι η υπομονή. Και τώρα, ακολουθήστε τις οδηγίες μου, για να φτιάσετε αυτά που σάς δείχνω σήμερα.

1. ΤΟ ΣΚΕΠΑΣΜΑ ΤΗΣ ΠΟΛΥΘΡΟΝΑΣ

'Απλώστε το ύφασμα πάνω στην πολυθρόνα, και στερεώστε το με καρφίτσες.

Κόψτε το (πλάτη και κάθισμα) αφήνοντας ένα δάχτυλο περιθώριο για το ράψιμο.

'Υστερα, στα ίσια του ύφασματος, κόψτε την ταινία για τα πλαϊνά, και ενώστε τα στη μηχανή.

'Αφού τα στερεώσετε στην πολυθρόνα που θάχη ντυθεί ως τα πόδια, τρυπώστε το βολάν

που θα φτάνει σουρτό ως το πάτωμα. Ράψτε το στη μηχανή, και σιδερώστε το από την ανάποδη. Και η πολυθρόνα σας θ' αποκτήση καινούργια όψη, δροσερή και καλοκαιριάτικη.

2. ΚΟΥΡΤΙΝΑΚΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΣΑΣ

Κοιτάξτε τί όμορφο που φαίνεται αυτό το παράθυρο μ' αυτά τα κουρτινάκια!

Για να τα φτιάσετε, δεν χρειάζεται παρά μια μικρή λεπτή σανίδα με δυο πλαϊνά ξύλα, όπως το σχήμα 1, όπου θα στερεωθή το σουρτό βολάν. Στα πλαϊνά αυτά ξύλα, θα στερεωθούν δυο λεπτές σιδερένιες «βέργες», ή δυο κομμάτια πολύ χοντρό σύρμα, για να πλαισιωθούν οι κουρτίνες με τους χαλκάδες. ('Η κάθε κουρτίνα, θα πλαισιώνεται στη δική της βέργα).

Το ξύλο με τις βέργες θα έχει το σχήμα 2.

Δεν σάς μένει παρά να καρφώσετε στο ξύλο το βολάν, να ράψετε τις κουρτίνες, να τους προσθέσετε στην άκρη ένα βολανάκι, να ράψετε και τους κρίκους και να τους περάσετε στις κινητές βέργες (που πρέπει να μπαινοβγαίνουν εύκολα στο ξύλο για να περνάν οι κουρτίνες).

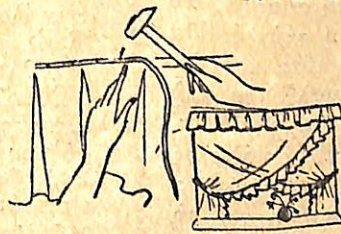
Κατόπιν στερεώνετε όλο το συγκρότημα πάνω από το παράθυρό σας, με τα ειδικά σίδερα που υπάρχουν σε όλα τα σιδεράδικα και κοστίζουν ελάχιστα χρήματα.

3. ΜΑΞΗΛΑΡΙΑ

"Όλες ξέρετε να φτιάχνετε μαξηλάρια: δεν έχετε παρά να ράψετε μια θήκη και να την γεμίσετε μαλλί ή μπαμπάκι.

Κοιτάξτε όμως πόσο πιο όμορφα, πόσο πιο φιγουράτα είναι τα μαξηλάρια που σάς δείχνω! Και γίνονται εύκολα σαν τ' άλλα!

Κόψτε δυο τετράγωνα. (Τέλεια τετράγωνα όμως!). Κόψτε και μια ταινία έξω πόντους

Οι κουρτίνες

φάρδος, που να τα ένωνη (ό ένας πόντος θα είναι για το ράψιμο).

'Υστερα για κάθε μαξηλάρια, πάρτε δέκα κουμπιά, ντύστε τα με το ίδιο ύφασμα, και ράψτε

τα πάνω στο μαξηλάρια καρφώνοντας το όπως τα στρώματα. (Το «καρφώμα» καθώς ξέρετε, είναι το ράψιμο του μαξηλάριου ή του στρώματος από άλλη μια στην άλλη άκρη). Μπορείτε να φτιάσετε έτσι όσα μαξηλάρια θέλετε, για τον καναπέ, για το ντιβάνι, για την πολυθρόνα.

ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ

ΡΥΖΙ ΜΕ ΨΑΡΙ

"Ός τα τώρα, ξέρετε το ρύζι με το βούτυρο, το σαρακοστανό με τα θαλασσινά ή τις σουπιές, το πιλάφι με κιμά, το ατζέμ πιλάφι...

Δοκιμάσατε όμως ποτέ το ρύζι με το ψάρι; Είναι νοστιμώτατο, και πολύ... δροσερό για το καλοκαίρι.

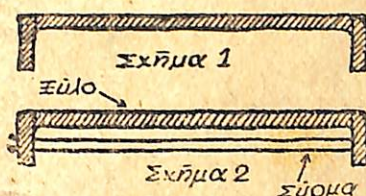
'Έχει και το προτέρημα να γίνεται πολύ γρήγορα.

Για ψάρι μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ό,τι ψάρι θέλετε: αρκεί ναχη ψαχνό, και να μην είναι παχύ.

Μπορείτε έτσι να φτιάσετε ένα όλόκληρο φαΐ με το βραστό ή το ψητό ψάρι που περισσεύει από το μεσημέρι.

Μπορείτε όμως να μεταχειρισθήτε και ψάρι του κουτιού, σολωμό ή τόννο, ακόμη και φιλέτο ρέγγας.

Παίρνουμε 100 δράμια ρύζι. 25 δράμια έλιες πράσινες ευδάτες.

Σχήμα 1

Ξύλο

Σχήμα 2

Σύρμα

50 δράμια έλιες μαύρες.

Λίγα βραστά μπιζέλια αν είναι ή εποχή, ή και του κουτιού.

1 μέτριο κουτί τόννο ή σολωμό, ή ρέγγα, ή υπόλοιπο ψαριού.

Λίγα άγγουράκια τουρσί, κάπαρη, μαϊντανό.

1 αυγό σκληρό.

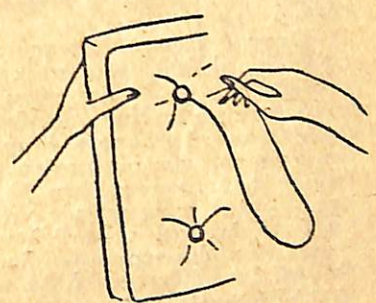
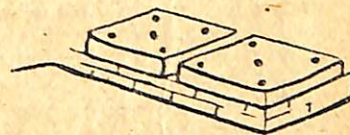
Βάζουμε σε μια κατσαρόλα να βράση νερό με αλάτι. 'Όταν βράση και κοχλάση, ρίχνουμε το ρύζι λίγο-λίγο για να μην κοπεί το βράσιμο. Το αφήνουμε να βράση 10 λεπτά ως ένα τέταρτο. Το δοκιμάζουμε στο δόντι να δούμε αν είναι έτοιμο. Τότε το ρίχνουμε στο τρυπητό, το περιχύνουμε με λίγο κρύο νερό, και τ' αφήνουμε να στραγγίσει καλά.

Για να πετύχει το φαΐ μας, το ρύζι πρέπει να είναι τέλεια στραγγισμένο. (Γι' αυτό μπορούμε να βράσουμε το ρύζι και από την παραμονή, και να τ' αφήσουμε να στραγγίσει σε μια

στεγνή πετσέτα της κουζίνας).

Βγάζουμε το κουκούτσι από τις έλιες, και τις κόβουμε στα τέσσερα. Κόβουμε και το ψάρι σε μικρά κομμάτια.

Τώρα ετοιμάζουμε μια σάλτσα λαδόξυδο ως εξής: μέσα σε μια μικρή λεκάνη ή σαλατιέρα, ρίχνουμε ανάλογο λάδι, και ξύδι, 1-2 κουταλιές νερό, πιπέρι κι' αρκετό αλάτι να γίνει νόστιμη.

Τα μαξηλάρια

Τα χτυπάμε καλά με το σύρμα να δέσουν, κι' ύστερα προσθέτουμε τ' άγγουράκια τουρσί φιλοκομμένα, κάπαρη, μαϊντανό, και το σφιχτό αυγό φιλοκομμένο κι' αυτό.

Στη σουπιέρα ρίχνουμε το στραγγισμένο ρύζι, προσθέτουμε τα μπιζέλια, το ψάρι, τις έλιες, και τελευταία ρίχνουμε το λαδόξυδο.

Το ανακατεύουμε καλά, και το σερβίρουμε. Μπορείτε να προσθέσετε κι' άλλα λαχανικά της εποχής, πατάτες βραστές φιλοκομμένες, ή ό,τι άλλο, όχι όμως ντομάτες γιατί νεουλιάζουν το ρύζι.

ΠΩΣ ΣΙΑΖΟΥΝ ΤΑ ΤΣΑΛΑΚΩΜΕΝΑ ΒΕΛΟΥΔΑ

Το βελούδο όταν τσαλακωθεί πολύ, είναι προτιμότερο να μη σιδερωθή.

Για να σιάξη και να φανεί σαν καινούργιο, να τί να κάνετε:

Να βρέξετε λίγο το βελούδο από την ανάποδη με καθαρό νερό.

'Επειτα το απλώνετε πάνω από ένα πολύ καυτό σίδερο, (από την ανάποδη πάντα) φροντίζοντας όμως να μην το άκουμπήσετε.

'Η ζέστη του σιδήρου, θα εξατμίσει το νερό, κι' ο ατμός θα σιδερώσει περίφημα το βελούδο. Δεν έχετε παρά να το απλώσετε στον αέρα να στεγνώσει, και θα φαίνεται σαν καινούργιο.

Η ΘΕΙΑ ΜΑΡΙΑΝΑ

Τά παιχνίδια που παίζουν τα ελληνόπαιδα

Η ΦΩΛΙΑ

Το παιχνίδι αυτό, που λέγεται «φωλιά» παίζεται σε αύλη ή σε γήπεδο. Παίρνουν μέρος 20-30 παίκτες. Χρειάζονται 15-30 λιθαράκια, ή βόλοι, ή τὰ βότσαλα.

Οι παίκτες σχηματίζουν κύκλο με μέτωπο στο κέντρο του κύκλου.

Στο έσωτερικό αυτού του κύκλου χαράσσουμε έναν άλλο κύκλο με διάμετρο 2-3 μέτρα. Μέσα στο νέο αυτό κύκλο σκορπίζουμε τὰ λιθαράκια τούς βόλους ή τὰ βότσαλα.

Οι παίκτες που σχηματίζουν τον κύκλο κρατιώνται από τὰ χέρια εκτός από δύο που τοποθετούνται πλάτη με πλάτη μπροστά στο άνοιγμα του κύκλου.

Όταν ο έπι κεφαλής του παιχνιδιού σφυρίξει, οι δύο αυτοί παίκτες τρέχουν έξω από τον κύκλο και γύρω απ' αυτόν παίρνοντας ό καθένας αντίθετη διεύθυνση. Όταν θα φθάσουν εμπρός από το άνοιγμα του κύκλου μπαίνουν μέσα — όποιος φυσικά προφτάσει θα μπη πρώτος — και προσπαθούν να μαζέψουν τὰ βότσαλα και τούς βόλους που ρίξαμε στον έσωτερικό κύκλο. Ο ένας φυσικά έμποδίζει τον άλλο να μαζέψει.

Αλλά μπορεί ο ένας να έμποδίζει τον άλλο με σπρώξιμο μόνο των ώμων και ποτέ με τὰ χέρια. Νικάει εκείνος που θα μαζέψει περισσότερα λιθαράκια. Για κάθε λιθαράκι σημειώνεται κι ένας βαθμός. Το παιχνίδι αυτό μπορεί να παιχθεί, μεταξύ δύο ομάδων. Στην περίπτωση αυτή οι δύο παίκτες που θα τρέχουν μαζί θα πρέπει να ανήκουν σε διαφορετικές ομάδες. Τρέχουν όλοι οι παίκτες και κερδίζει η ομάδα που συγκεντρώνει τούς περισσότερους βαθμούς.

ΟΙ ΦΕΛΛΟΙ

Το παιχνίδι αυτό λέγεται «Φελλοί» και παίζεται σε δωμάτιο, αύλη ή γήπεδο. Μπορούν να πάρουν μέρος 18-36 παίκτες. Πάντως ο αριθμός των παικτών πρέπει να είναι πολλαπλάσιον του 6. Δηλαδή 18, 24, 30, 36. Οι παίκτες σχηματίζουν κύκλο, στο σύνθημα του διαιτητή, που δέν σύνθημα δέ στον αριθμό που είπαμε, αριθμούνται ανά 6. Έτσι αν είναι 18 οι παίκτες έχουν τον ίδιο αριθμό τρεις παίκτες, αν είναι 24 4 αν είναι 30 5 και αν είναι 36 6.

Ο διαιτητής τότε ρίχνει μέσα στον κύκλο 30-40 βουλωμάτα φελλών — αν δέν υπάρχουν τότε μπορείτε να μεταλλάξτε μικρά κομμάτια ξύλων ή χαλίκια — και φωνάζει έναν αριθμό, (από 1-6). Τότε οι παίκτες που έχουν τον αριθμό που εξέφώνησε ο διαιτητής, άποσπώνται από τον κύκλο και τρέχουν όσο πιο γρήγορα μπορούν γύρω απ' αυτόν, ξαναγυρίζουν στη θέση τους και χωρίς να σταθούν διόλου σ' αυτή μπαί-

νουν στον κύκλο και αρχίζουν να μαζεύουν όσο πιο γρήγορα μπορούν τούς φελλούς, ή τὰ ξυλάκια ή τὰ χαλίκια. Καθένας από τούς παίκτες του ίδιου αριθμού παίρνει τόσους βαθμούς όσοι οι φελλοί που μαζέψε.

Κατόπιν σκορπίζουν τούς φελλούς μέσα στον κύκλο και ξαναγυρίζουν στη θέση τους. Ο διαιτητής εκλέγει τότε άλλον αριθμό και έπαναλαμβάνει την εκφώνηση μέχρις ότου πάρουν μέρος όλοι οι παίκτες και μαζεύουν χαλίκια ή καθένας τούς 2-3 φορές.

Όποιος παίκτης πάρει τούς περισσότερους βαθμούς ανακηρύσσεται νικητής.

Απαραίτητοι όροι του παιχνιδιού είναι: Οι παίκτες δέν πρέπει να γονατίζουν για να μαζέψουν τούς φελλούς. Δέν πρέπει να σπρώχνουν τούς αντίπαλους τους. Όποιος σπρώξει τον αντίπαλό του χάνει για κάθε σπρωξιά που θα δώσει δύο βαθμούς οι όποιοι λογαριάζονται στο ένεργητικό εκείνου που δέχθηκε τη σπρωξιά.

ΤΟ ΚΛΕΨΙΜΟ ΤΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ

Το παιχνίδι «το κλέψιμο της σημαίας» παίζεται σε αύλη ή σε γήπεδο. Παίρνουν μέρος 12-36 παίκτες. Χρειάζεται ένα ραβδί μήκους 60-70 εκατοστά του μέτρου και μια μικρή σημαία.

Οι παίκτες χωρίζονται σε δύο ομάδες και τοποθετούνται ή μια άπέναντι στην άλλη σε ένα ζυγό και σε απόσταση 29-30 μέτρα. Στο μέσο της απόστασης μεταξύ των δύο ομάδων τοποθετείται το μπαστούνι κι έπάνω σ' αυτό μια σημαία. (Μπορεί να είναι και ένα μαντήλι). Μόλις εκείνος που διευθύνει το παιχνίδι δώσει το σύνθημα της έναρξης ο πρώτος παίκτης κάθε ομάδας πηγαίνει σιγά-σιγά για να αρπάξει τη σημαία. Εκείνος που θα καταφέρει να πλησιάσει και να αρπάξει τη σημαία πρώτος, τρέχει κρατώντας την στην ομάδα του, ενώ ο αντίπαλός του της άλλης ομάδας τον κυνηγάει να τον πιάσει.

Όταν ο παίκτης με τη σημαία στο χέρι κατορθώσει να φτάσει στην ομάδα του χωρίς να πιαστεί, τότε κρατάει αιχμάλωτό του τον αντίπαλό του που τον κυνηγούσε. Αν όμως, αντίθετα, πιαστεί, τότε οδηγείται αιχμάλωτος στην αντίπαλη ομάδα. Έπειτα ή σημαία τοποθετείται ξανά στο ραβδί και το παιχνίδι έπαναλαμβάνεται από δύο άλλους από κάθε ομάδα. Και έπαναλαμβάνεται ώσπου να πάρουν μέρος όλοι οι παίκτες. Κερδίζει ή ομάδα που έχει πιάσει τούς περισσότερους αιχμαλώτους.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΟΤΖΑ

Ο ΧΟΤΖΑΣ ΚΟΒΕΙ ΕΥΛΑ

Μια φορά ο Χότζας πήγε στο λόγγο να κόψει ξύλα.

Ανέβηκε σ' ένα θεώρατο πουρνάρο καθάλλησε ένα κλαρί, και καθισμένος από τη μεριά που ήταν να πέσει άρχισε το κόψι με το τσεκούρι.

Πέρασε ένας χωριάτης, τον είδε και του φώναξε.

— Χότζα μου, έπέσης!

— Μπά! του απάντησε ο Χότζας. Καλά κάθεται!

— Όπως νομίζεις του είπες ο χωριάτης.

— Εγώ όμως σου λέω

πως θα πέσης!

Έκοψε το κλαρί ο καλός σου, άκουστηκε ένα «κράκ» και πάρτον κάτω το Χότζα μαζί με το κλαρί!

— Κοίτα! Κοίτα! θαύμασε ο Χότζας. Τί σοφός άνθρωπος αλήθεια! Μάτε πως θα πέσω ενώ το κλαρί ήταν άκονο γερό!

ΤΟ ΒΙΟΛΙ

Μια φορά που ο Χότζας γύριζε σπίτι του νύχτα, έπεσε πάνω σ' ένα λωποδύτη που με μια λίμα λιμάριζε το λουκέτο ενός μαγαζιού, να τ' ανοίξει.

— Τί κάνεις εκεί άνθρωπε; τον ρώτησε ο Χότζας.

— Παίζω βιολί! άποκρίθηκε ο λωποδύτης.

— Βιολί; Μά δέν άκούω τίποτε!

— Αύριο θα τ' άκούσης.

Πράγματι: την άλλη μέρα άκούστηκαν πως πάτησαν κλέφτες εκείνο το μαγαζί.

ΑΝ ΘΕΛΗ Ο ΘΕΟΣ

Ένα βράδυ ο Χότζας, καθόταν με το Χότζαινα και δροσιζόταν στο χαγιάτι.

Λέει λοιπόν ο Χότζας.

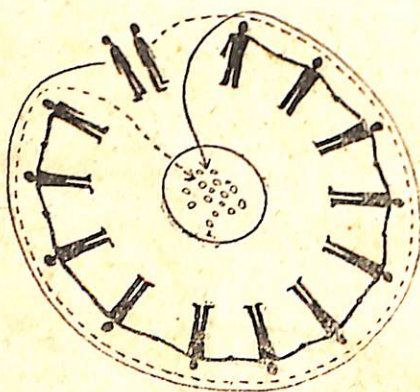
— Αύριο γυναίκα αν βρέχει θα πάω στο λιτρουβιό, κι αν δέν βρέχει, στο χαγιάτι!

— Να λες Χότζα μου «αν θέλη ο θεός» τον όρμήνεψε ή Χότζαινα.

— Βρε τί μου τσαμπουνάς γυναίκα! Εγώ θέλει δέ θέλει ο θεός, θα πάω στο λιτρουβιό, ή στο χωράφι! έπέμεινε ο Χότζας. Την άλλη μέρα δέν έβρεξε. Σαμάρωσε λοιπόν ο Χότζας τον γάιτορό του και ξεκίνησε για το χωράφι το Στό δρόμο όμως τον αντίλασε ένα εισπράκτορας των φόρων, και τον άγγιξε για όλη την ήμερα.

Όταν λοιπόν το βράδυ κατακουρασμένος γύρισε σπίτι του και χτύπησε τη πόρτα, ή Χότζαινα από μέσα ρώτησε ποιος είναι για ν' ανοίξει.

— Αν θέλη ο θεός... εγώ είμαι γυναίκα! είπες ο Χότζας που είχε βάλει νύνηση!

ΤΟ ΣΚΑΨΙΜΟ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΙΟΥ

Πρέπει να γίνεται νωρίς το φθινόπωρο πριν πιάσουν οι βροχές.

Πρέπει να γίνεται βαθύ, 25 — 30 πόντους. 'Επειδή ο σκοπός του σκαψίματος είναι κυρίως ο αερισμός του κλήματος, οι σβώλοι πρέπει να μένουν ολόκληροι και αρκετά μεγάλοι. Είναι άνοησία να τους σπάμε.

Για το κλίμα του τόπου μας, χρειάζονται δυο σκαψίματα. Ένα το φθινόπωρο, κι ένα δεύτερο κοντά που θα σταματήσουν οι βροχές. Το δεύτερο σκάψιμο, θά-ναι λιγώτερο βαθύ από το πρώτο.

Αυτά είναι τα χειμωνιάτικα σκαψίματα, που καθώς είπαμε γίνονται για να κρατάη το χώμα το βρόχινο νερό, και ν' αερίζεται. Το αμπέλι όμως χρειάζεται άλλα δυο σκαψίματα το καλοκαίρι, για να κρατάη την υγρασία, και για να καταστρέφουμε μ' αυτό τ' αγριόχορτα.

Ο αμπελουργός ξέρει πως δυο σκαψίματα κάνουν για να ένα πότισμα.

Τα καλοκαιριάτικα σκαψίματα γίνονται μόνο στο χώμα άπáνω - άπáνω.

Πρέπει να προσέχουμε να μην άναγυρίζουμε πολύ το χώμα.

ΠΟΤΙΣΜΑ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΙΟΥ

Είναι λάθος να νομίζουμε πως το αμπέλι έχει άνάγκη από πολύ πότισμα. Καλά καλλιεργημένο αμπέλι, δεν χρειάζεται νερό, έκτος αν είναι μεγάλη άναδροχία.

Ιδιαίτερα η σουλτανίνα, δεν χρειάζεται διόλου νερό.

Όταν χρειαστή να ποτιστή το αμπέλι, το πότισμα πρέπει να γίνεται το δειλινό ή νωρίς τη νύχτα.

Μόλις ποτισή το χώμα, το περισσευούμενο νερό πρέπει ν' αποστραγγίζεται όσο το δυνατόν πιο τέλεια.

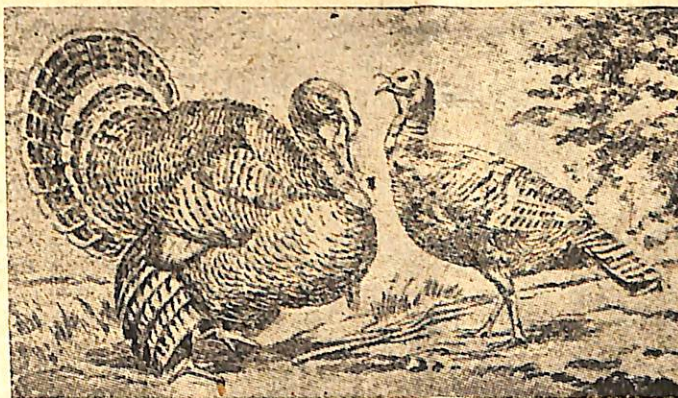
Ο ΙΝΔΙΑΝΟΣ

Είναι το πουλερικό με το πιο έκλεκτο κρέας, και τα πιο πολλά όνόματα: λέγεται και διάνος, κούρκος, γάλλος.

Ο άρσενικός είναι μεγαλύτερος από τον θηλυκό, αλλά η γαλοπούλα έχει τρυφερότερο και άφθονοτερο κρέας.

Η γαλοπούλα γεννάει 10 - 20 αυγά κιτρινωπά, που τα κλωσάει καλά ή ίδια γιατί είναι καλή κλωσσα. Αρχίζει να κάνει αυγά όταν χρονιάσει.

Συχνά βάζουν αυγά κόττας στη γαλο-

Γάλος και γαλοπούλα

πούλα να τα κλωσάει, και βγάζει τα κοτοπουλάκια μια χαρά.

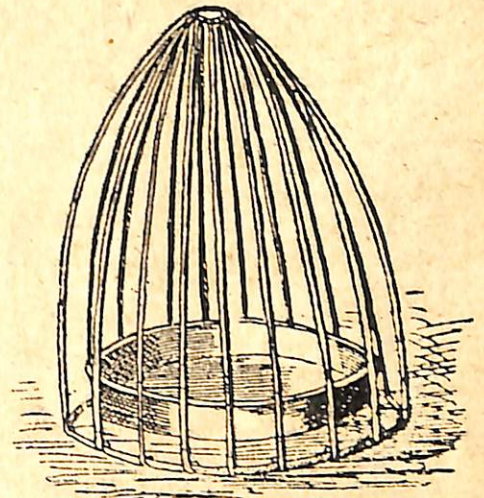
Τα γαλόπουλα βγαίνουν από το αυγό ύστερα από 28 μέρες. Είναι πολύ εύαισθητα πουλιά, και αντίθετα από τα πατάκια ή τα χηνόπουλα, φοφούν με το τίποτε.

Γενικά ο γάλος είναι πολύ εύαισθητο πουλερικό. Η υγρασία, το κρύο, ο δυνάτος ήλιος το θανατώνει.

Εκείνος που θ' αποφασίσει να βγάλει γαλιά, πρέπει να το πάρη απόφαση πως θα κουραστή. Διαφορετικά, άς μην το επιχειρήσει, γιατί θα ζημιωθεί.

ΤΙ ΤΡΩΝΕ ΤΑ ΓΑΛΟΠΟΥΛΑ

Τις πρώτες 36 ώρες όταν βγούν από το αυγό δεν πρέπει να φάνε μήτε να πιούν τίποτε. Άμα περάσουν οι 36 ώρες, τις δυο πρώτες μέρες τους δίνουμε αυγό ώμο

Ταγίστρα για γαλόπουλα

φρέσκο ζυμωμένο με γάλα και ψίχα ψωμιού. Ύστερα από τρεις μέρες, τους δίνουμε αυγό βραστό φιλοκομμένο, με ψίχα ψωμιού και πρασινάδα, όλ' αυτά άνακατεμένα μαζί. Στις όχτώ μέρες ως τις είκοσι, τους δίνουμε σφιχτό αυγό με πρασινάδα, άλεσμένο κριθάρι, καλαμπόκι και φιλοκομμένο κρεμύδι.

Στις τρεις βδομάδες, αντί γι' αυγό τους δίνουμε κρεατάλευρο — μισό δράμι για κάθε γαλόπουλο — λίγο καναβούρι και πιο πολύ κρεμύδι. Έτσι θα τα ταΐζουμε ως να κοκκινίση ή κορυφή του κεφαλιού τους και να περάση ή έποχή που λέγεται «κόκκινη κρίση» και που είναι ή πιο επικίνδυνη για τα γαλόπουλα, γιατί αυτήν την έποχή φοφούν καμμία φορά άράδα.

Όταν περάση αυτή ή κρίση, τα γαλόπουλα γίνονται πολύ γερά κι άντέχουν.

Καμμία φορά στους δυόμιση μήνες, παθαίνουν μια άρρώστεια στα έντερα που λέγεται επίσημονικά έντεροπατίτις. Αυτήν την άρρώστεια την προκαλούν οι άμοιβάδες.

Άμα όμως περάσουν τον τέταρτο μήνα δεν την παθαίνουν πια.

ΤΟ ΚΟΤΕΤΣΙ ΤΩΝ ΙΝΔΙΑΝΩΝ

Ο ινδιάνος έχει μεγαλύτερη άντοχή στην κακοκαιρία από την κόττα, έκτος από τα μικρά γαλόπουλα, που είναι πιο εύαισθητα από τα κοτόπουλα.

Γι' αυτό το λόγο σε πολλά μέρη δεν κάνουν κοτέτσι για ινδιάνους, γιατί αυτοί προτιμούν να μένουν πάνω στα κλαριά κανενός δέντρου της αούλης.

Είναι όμως πάντα προτιμώτερο το κοτέτσι για την υγεία τους.

Τους φτάνει ένα περιωρισμένο ύποστεγο με το έμπρος μέρος άνοιχτό, ή με συρματόπλεγμα, και με κουρνιάστρες βαλμένες στο ίδιο ύψος.

Στο έρχόμενο θα σάς πω για την τροφή των μεγάλων ινδιάνων, καθώς και για τον τρόπο που παχαίνουν.

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΗΤΡΟΣ

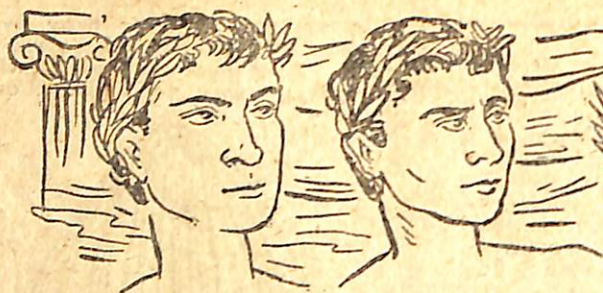
ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

— Πώς σου φάνηκε, Νίκο, ο καινούργιος δάσκαλός σας;

— Αυτός μπαμπά, δεν ξέρει τί λέει!

— Μπα! Γιατί;

— Τη μια φορά μάς λέει ότι δύο και δύο κάνουν τέσσερα και την άλλη ότι ένα και τρία κάνουν πάλι τέσσερα!...

ΤΟ ΣΤΕΦΑΝΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΕΛΙΑΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΣΕ ΔΥΟ ΜΕΡΗ

«*Αρχόντισσα Ροδίτισσα πώς μπήκες;*»

ΜΑΒΙΛΛΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

(Στὸν καταυλισμὸ τῶν γυναικῶν πέρα ἀπὸ τὸν Ἀλφειό. Ἡ Φερενίκη καὶ ἡ Καλλιπάτειρα κουβεντιά-
ζουν γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς πυγμῆς, ὅπου παίρνει μέρος
κι' ὁ Εὐκλῆς, γιὸς τῆς πρώτης).

ΦΕΡΕΝΙΚΗ: ... Πῶς ἄργεῖ ἡ Τιμάνδρα; Δὲν ἔμαθε
τίποτε ἀκόμη; Ἡ καρδιά μου πάει νὰ σπάσῃ. Αἰῶνες μοῦ
φάνηκαν τοῦτες οἱ ὥρες.

ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ: Ὅπου νάναι θ' ἀκούσης τ' ὄνομα τοῦ
γιοῦ σου, φερμένο ἀπ' τὸν ἀντίλαλο. Καὶ τότε κράτα καλὰ
τὴν καρδιά σου, ἀδελφή, γιὰτὶ πιὸ εὐκόλα σπάζει ἀπ' τὴ
χαρὰ παρὰ ἀπ' τὴν λαχτάρα...

ΦΕΡΕΝΙΚΗ: Λές, ἀδελφή, νὰ νικήσῃ ὁ Εὐκλῆς;

ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ: Δὲν τὸ λέω ἐγώ, ὁ πατέρας τὸ λέει...
Ὁ Διαγόρας ὁ Ρόδιος, ποὺ κέρδισε τρεῖς φορές τὸ στεφάνι
τῆς ἀγριελιάς καὶ ποὺ ἕνας Πίνδαρος ἔχει τραγουδήσει τὴ
γενιά του.

ΦΕΡΕΝΙΚΗ: Ἡ εὐχή του ἄς συνο-
δεύῃ σήμερα τὸν Εὐκλῆ μου, τ' ἀγγόνι
του. Ἀς τὸν παραστέκῃ ἀπὸ τὴ χώρα
τοῦ Πλούτωνα, ὅπου βρίσκεται τώρα.
Ἄν ζοῦσε ἐκεῖνος δὲ θὰ φοβόμουν αὔρι-
ομα... Θάταν κοντά του, θὰ τὸν ὀρ-
μήνευε...

ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ: Ὅσο γιὰ δασκά-
λους δὲν εἶχε κατώτερους, Φερενίκη, ὁ
γιός σου, κι' οὐτε τοῦ λείπουν οἱ πα-
ραστάτες στὸ Στάδιο σήμερα... Οἱ
τρεῖς θεῖοι του, ὁ Δαμάγηντος, ὁ Ἀ-
κουσίλαος κι' ὁ Δωριέας, κι' οἱ τρεῖς
Ὀλυμπιονίκες, παρακολουθοῦν τὸν ἀγῶ-
να του, ἀπ' τὶς τιμητικὲς θέσεις ποὺ
τοὺς ἔχουν παραχωρήσει... Μὲ τέτοιο
συγγενολογί, μὲ τέτοια παράδοση, ὁ Εὐ-
κλῆς δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ νικήσῃ.

ΦΕΡΕΝΙΚΗ: Πῶς ξέρεις νὰ δίνης
κουράγιο, ἀναπητὴ Καλλιπάτειρα...
Μοῦχεις μεταδώσει τὴν πίστη σου... Δὲ
φοβοῦμαι πιά...

ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ (σὰν σὲ ἔκσταση):
Ἡ γενιά τοῦ Διαγόρα τοῦ Ρόδιου, ποὺ
πέντε τῆς ἀνδριάντες στολίζουν σήμερα
δίπλα στ' ἀγάλματα τῶν θεῶν, τὴν ἱερὰ
Ἀλτὴ, δὲ μπορεῖ πιά νὰ νικήσῃ. Τὸ στε-
φάνι τῆς ἀγριελιάς θὰ πηγαῖν ἀπ' τὸν
πατέρα στὸ γιό κι' ἀπ' τὸ γιό στὸ ἐγ-
γόνι...

ΤΙΜΑΝΔΡΑ (μπαίνοντας): Κρίμα ποὺ
δὲν ἐπιτρέπεται νὰ πηγαῖνουν καὶ στὶς
ἐγγόνες. Ἀλλ' ὡς θάχες σήμερα, ἀρχόν-
τισσα, Καλλιπάτειρα, δυὸ παιδιὰ στ'
Ὀλυμπιακὸ Στάδιο νὰ παλεύουν νὰ νὰ
κεοδίσουν αὐτὸ τὸ στεφάνι. Τὸν Πεισίρ-
ροδό σου καὶ τὴν Τιμάνδρα σου... Μὰ
ἐμεῖς οἱ καυμένες οἱ γυναῖκες δὲν ἔ-
χουμε τὸ δικαίωμα οὐτε νὰ πατήσουμε
τ' ἄνισα χώματα... Καὶ στεκόμαστε, πέ-
ρα ἀπ' τὸν Ἀλφειό, περιμένοντας νὰ μᾶς φέρῃ ὁ ἀγέρας τ'
ὄνομα τῶν δικῶν μας... Δὲν εἶναι ἀδικία;

ΦΕΡΕΝΙΚΗ: Δὲν ἔμαθες τίποτε, Τιμάνδρα; Δὲν τέλειω-

σε ἀκόμα τ' ἀγώνισμα τῆς πυγμῆς;

ΤΙΜΑΝΔΡΑ: Δὲν τέλειωσε, μὰ ἡ ὥρα σιμώνει, θεῖα.
Λίγο θ' ἀντιλαλήσῃ τὸ Κρόνιο ἀπ' τὶς νικητρίες ἰαχὰς
(τὴ στιγμή αὕτη ἀκούγεται ἕνα ξέσπασμα ἀπὸ το
σάλπισμα καὶ θόρυβος μακρινός).

Νά, τὸ τέλος!... Πηγαίνω νὰ μάθω τὰ νέα κι' ἐλ-
πὼ νὰ φέρω τὴν εἰδηση πῶς ἡ γενιά μας ἀπόχτησε ἕνα ἀπ'
Ὀλυμπιονίκη.

(Φεύγει. Οἱ ἰαχὰς συνεχίζονται).

ΦΕΡΕΝΙΚΗ: Ὀλύμπιε Δία! Δῶσε νάναι οἱ ἀλαλα-
οῦτοί, γιὰ τὴ νίκη τοῦ γιοῦ μου!

(Μπαίνουν 3 γυναῖκες)

Α' ΓΥΝΑΙΚΑ: Ἀρχόντισσα Φερενίκη, ὁ κόσμος φε-
ρεῖ στὸ Στάδιο τ' ὄνομα τοῦ γιοῦ σου. Τ' ἀκουσα καθα-
ρὰ ὁ Εὐκλῆς ἀπ' τὴ Ρόδο...

Β' ΓΥΝΑΙΚΑ: Ἐγὼ ἀκουσα κατὶ περισσότερο: Ὁ
κλῆς ἀπ' τὴ Ρόδο νικᾷ στὴν πυγμὴ!

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ: Τ' ἀκουσα κι' ἐγώ. Ἡ φωνὴ τοῦ κήρ-
τράνταξε τὸ Στάδιο... Ἦταν πιὸ δυνατὴ κι' ἀπ' τὴν
πυγὰ του!

ΦΕΡΕΝΙΚΗ: Νάναι ἀλήθεια, Μεγάλῃ Ἡρᾷ;
(Κάνει νὰ λιποθυμήσῃ).

ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ: Θάρρος, ἀδελ-
φὲ, ἂν κάνῃς ἔτσι γιὰ ἕνα λόγο ποὺ ἂν
σε πῶς θάβρῃς τὴ δύναμη νὰ φιλή-
σῃς λίγὸ τὸ νικητὴ;

ΦΕΡΕΝΙΚΗ (Μὲ νέα φλόγα): Τὰ
εἶναι εὐκόλα ὅλα! Ἐκεῖνος ὁ λόγος
τὰν τὸ δύσκολο ν' ἀκουστῇ... Μὰ
τὸν πῆρε τάχα σωστὰ ἡ ἡχώ; Πές
πάλι θυμίτρα. Νικᾷ στὴν πυγμὴ;
Εὐκλῆς ἀπ' τὴ Ρόδο; Ἐτοὶ ἀκου-
σῇ ἔτσι εἶπαν;

ΜΙΑ ΚΡΑΥΓΗ ΑΠ' ΕΞΩ: Ὁ Εὐκλῆς
τοῦ Κλεισθένη, ὁ Ρόδιος, νικᾷ στὴ
πυγμὴ.

ΤΙΜΑΝΔΡΑ (μπαίνει δόλοχαρη):
ἀκουσε, θεῖα; Εἶναι ὁ Νίκανδρος,
προπονητὴς τοῦ γιοῦ σου... Ἐρχε-
ται νὰ σοῦ φέρῃ τὴν εἰδηση... Εἶναι μὲ
κι' ὁ Πεισίρροδος, μάννα.

ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ: Ὁ Πεισίρροδος
τώρα εἶναι ἡ σειρά του!
(Μπαίνει ὁ Πεισίρροδος, ὁ Νίκανδρος
καὶ δυὸ ἄλλα ἀγόρια).

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ: Χαίρετῶ τις δυὸ κα-
ρὲς τοῦ Διαγόρα, μὲ τὴν προσφώνη-
ση τοῦ Διαγόρα, ποὺ τὰν ἀνδριάντες στολίζουν σήμερα
δίπλα στ' ἀγάλματα τῶν θεῶν... Μάννα
ποὺ ταιριάζει στὴ γενιά τους... Μάννα
ἡρώων! Χαῖρε Φερενίκη, γιὰ σένα ἐλπί-
σειλε σήμερα ὁ λαμπρότερος ἥλιος.
Εὐκλῆς στεφανώνεται στὴν πυγμὴ...

ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ: Ἀδελφὴ μου
σὲ φιλήσω. Γιὰ σένα τέλειωσε ἡ ἀγωνία
γιὰ μὲνα ἀρχίζει σὲ λίγο...

ΦΕΡΕΝΙΚΗ: ὦ, χρυσόφτερη φήμη,
πέτα γοργὴ σὰν τὸν ἀνεμο, σκίσε τὸ
πέλαγο καὶ σταμάτα ἐκεῖ στὸ Ἀλφειό.
πάνω ἀπ' τὴν ὁμορφὴ Ρόδο καὶ σὰν
σειρήνα τραγοῦδα τῆς: «Ἐνα ἀκόμα
παιδί σου σὲ στήνει ἀθάνατη στῶν ἀν-
θρώπων τὴ μνήμη!»

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ: Καὶ σύ, Λίνδος, πε-
ρήφανο κάστρο, ρίξε τὰ τεῖχη σου νὰ περάσῃ σὲ λίγο ὁ νικη-
τὴς. Τί τις θεὸς τις ἐπάλξεις, σὰν ἔχῃς ἀσπίδα σου τέτοια στήθη;
ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ: Ὑστερὰ πάρε τὸ λόγο ἡχώ καὶ, ἐν

Πηγαίνω νὰ μάθω τὰ νέα.

πνώντας τὰ μαῦρα νερά τῆς Στυγός,
στεῖλε μήνυμα καὶ στὸν Ἀδῆ... Νὰ μά-
θῃ ὁ γέρο παπποὺς πὼς κρατοῦν τὰ
ἀγγόνια τοῦ ἀσβυστη τῆ λαμπάδα ποὺ
ἔναψε πρῶτος...

ΠΕΙΣΙΡΡΟΔΟΣ: Ἀλήθεια, μητέρα,
μαζί μὲ τ' ὄνομα τοῦ ξοδῆλφου μου ὁ
λαὸς λέει καὶ τ' ὄνομα τοῦ παπποῦ
μας... Γιά πές μου εἶναι ἀλήθεια πὼς
πέθανε ἐδῶ στὸ Στάδιο;

ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ: Ναι, παιδί μου,
ἀπ' τὴ χαρά του. Δὲν ἦταν μικρό... Νὰ
δῇ σὲ μιά μέρα τρεῖς γιούς νικητὲς στὰ
Ὀλύμπια, αὐτὸς ὁ πιὸ φημισμένος πα-
λῖος Ὀλυμπιονίκης. Ὁ κόσμος τοὺς χαι-
ρετοῦσε κι' ἀναθυμόταν καὶ τὶς δικές
του τίς νίκες... Κι' ἐκεῖνοι μέσα σὲ κεῖ-
νο τὸ θοῖσαυο καὶ στὸ πασσαλήρημα τοῦ
λαοῦ, ἔτρεξαν καὶ τὸν σήκωσαν στοὺς
ὤμους... Κι' ἐνῶ τὸ Στάδιο τρανταζό-
ταν ἀπ' τ' ὄνομά του, ὁ Δίας ἔστειλε
τὸν Ἑρμῆ τὸν Ψυχοπομπὴ καὶ τὸν πῆ-
ρε, γιατί εὐτυχία δὲν ἔμενε ἄλλη πιὸ
δυνατὴ νὰ νευτῇ στὴ ζωὴ!

ΠΕΙΣΙΡΡΟΔΟΣ: Κι' ἐνῶ θὰ νική-
σω, μητέρα, μόνο πού θάθελα νάσουν
κι' ἐοὺ νὰ μὲ δῆς... Δὲ μπορεῖς νὰ-
βρῇς τρόπο νάρθῃς; Γιατί δὲ σ' ἀφή-
νουν;

ΤΙΜΑΝΔΡΑ: Τί ἀδικία, ἀλήθεια!
Γιατί νὰ μὲ κάμης κορίτσι, μητέρα; Ἐ-
νας γυμναστής ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πη-
γαίνει καὶ νάοχεται μέσα στὸ Στάδιο,
νὰναι δίπλα στοὺς ἀθλητὲς, νὰ μιλῇ μα-
ζί τους... Ἀς ἤμουν τοῦλάχιστον ἓνας
γυμναστής.

ΠΕΙΣΙΡΡΟΔΟΣ: Καὶ δὲ ντύνεσαι μὲ τὰ ρούχα τοῦ γυ-
μναστή; Νά, ὁ Νίκανδρος θὰ σοὺ δώσῃ τὰ δικά του, Τιμάν-
δρος...

ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ (ποὺ δὲ συμμερίζεται τὸ γέλιο τῶν
ἄλλων): Ναι, οἱ παιδοτρίβες κι' οἱ γυμναστὲς ἔχουν τὸ ἐλεύ-
θερο νὰ στριφονυρίζουν γύρω ἀπ' τοὺς ἀθλητὲς, νὰ τοὺς οδη-
γοῦν, νὰ τοὺς δίνουν θάρρος. Ἀνάμεσα στὰ γυμνά λιοκαμ-
μένα κορμιά, πού θυμίζουν ζωντανέμένα ἀγάλματα, αὐτοὶ
περπατοῦν ντυμένοι... Μποροῦν μάλιστα ἀν θέλουν νὰ κρύ-
βουν μὲ τὸ μανδύα τους καὶ τὸ πρόσωπό τους. Μ' ἀνάμεσα
ἐπὶ τὰ διάφορα πέπλα μποροῦν νὰ χαίρουνται τὰ καλλίγραυ-
μα σώματα καὶ νὰ δίνουν θάρρος μὲ τὴ ματιά στὰ δειλὰ τὰ
πεταγταοῦδια πού πρώτη φορὰ φτερουγοῦν γιὰ τὴ δόξα...

ΤΙΜΑΝΔΡΑ: Τί ἔπαθες, μάνα;

ΠΕΙΣΙΡΡΟΔΟΣ: Τί ὥραία πού ἦταν ὅταν σταθῆκαμε
ἔλα τὰ παιδιὰ μπροστὰ στοὺς Ἑλλανοδίκες καὶ δώσαμε πὸν
ὄρκο! Πὼς εἴμαστε ἐλεύθεροι Ἕλληνες, πὼς ποτέ μας δὲν
κάνουμε ἀτιμωτική πράξη, πὼς θ' ἀγωνιστοῦμε σύμφωνα μὲ
τοὺς νόμους καὶ δὲ θὰ θελήσουμε νὰ κλέψουμε τὴ νίκη...

ΤΙΜΑΝΔΡΑ: Ἀπὸ ποῖον νὰ τὴν κλέψετε; Δὲν καταλα-
βαίνω...

ΠΕΙΣΙΡΡΟΔΟΣ: Ἀν ἤσουν γτές στὸ Στάδιο θὰ κατα-
λάβαινες, Τιμάνδρα. Ἐνας δρομέας πῆγε νὰ βάλῃ τρικλο-
ποδιὰ σ' ἓναν διπλανό του καὶ τοῦβαλαν πρόστιμο.

ΦΕΡΕΝΙΚΗ: Τί ντροπὴ!

ΠΕΙΣΙΡΡΟΔΟΣ: Καὶ τὸ χειρότερο εἶναι ἄλλο. Μ' ἐκεῖ-
να τὰ γοήματα θὰ στηθῇ ἓνα ἀγαλμα, ἓνας Ζήνας πού νὰ θυ-
μίζῃ αἰώνια τὴν κατερναια τῶν ἐπιλορκου,

ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ: Τὴ μάνα τοῦ συλλογιέμαι! Καλλιτέ-
ρα ν' ἀνοίγῃ ἡ γῆς νὰ μὲ καταπιῇ παρὰ νάμουν στὴ θέση της.

ΠΕΙΣΙΡΡΟΔΟΣ: Μὴ φοβάσαι, μανούλα. Ἐγὼ θὰ τη-
ρήσω τὸν ὄρκο μου...

ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ: Τὸ χρυσό μου τ' ἀγῶνι... Πού θὰ μοῦ
φέρῃ τὴ δόξα πρὶν ἰσκόμα φυτώσῃ τὸ χνούδι τῆς νιότης στὰ
μάγουλά του... Καὶ τί δὲ θάδιναν νὰ παράστεκα δίπλα του
νὰ τὸ καμαρώνω!...

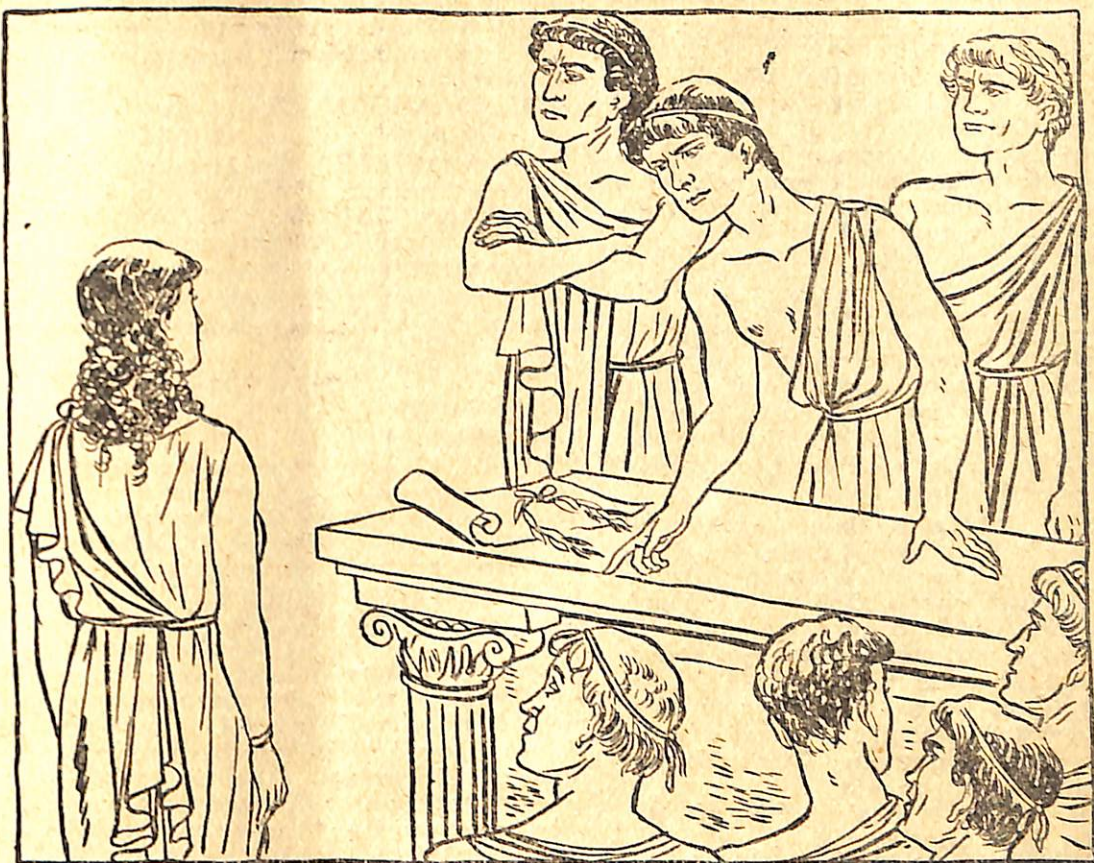
ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ: Θὰ στὸν φέρω ἐγὼ. Καλλιπάτειρα, μὲ τ'
ἀνοίλι πού φύτεψε ὁ Ἡρακλῆς στὰ σγουρά του μαλλιά...
Πᾶμε Πεισιρροδε...

ΠΕΙΣΙΡΡΟΔΟΣ: Τὴν εὐχὴ σου, μητέρα.

ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ: Ἐρχομαι μαζί σου.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ: Τί εἶπες, ἀρχόντισσα;

ΦΕΡΕΝΙΚΗ: Πῶς;

Ἦξερες τὴν ποινὴ;

ΤΙΜΑΝΔΡΑ: Τρελλάθηκες, μάνα;

ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ: Δὲν εἶπα δὲ πὼς θὰ πάω καὶ μέσα
στὸ Στάδιο! Θὰ ξεπροβοδίσω τ' ἀγῶνι μου ὡς τὴν Ἀλτῆ...
Νὰ πῶ ἓνα λόγο στὸ γυμναστή του...

ΠΕΙΣΙΡΡΟΔΟΣ: Πᾶμε λοιπόν. (Ἀγκαλιάζει τὴ μητέρα
του καὶ βγαίνουν, ψέλνοντας τὸν Ὀλυμπιακὸ ὕμνο).

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α΄ ΜΕΡΟΥΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

(Ἡ σκηνὴ στὸ Στάδιο τῆς Ὀλυμπίας τὴν τελευ-
ταία ἡμέρα τῶν ἀγῶνων. Οἱ Ἑλλανοδίκες ντυμένοι μὲ
πορφύρα εἶναι καθισμένοι στὶς ἔδρες τους. Κρατοῦν
σκῆπτρο στὸ χέρι. Μπροστὰ τους εἶναι ἓνα πέτρινο
ἐδῶλιο ὅπου εἶναι τοποθετημένα κλαδιὰ φοινικιάς καὶ
στεφάνια ἀπ' ἀγριελιά.

Ἀπ' τὸ πλάι τῆς σκηνῆς φαίνονται λίγες κερκίδες
μὲ θεατὲς. Ἀντίκρου ἀπ' τοὺς Ἑλλανοδίκες ἓνα ὄρ-
σημο ἀπὸ μάρμαρο δείχνει τὸ τέρμα τοῦ δρόμου.

Ἐνας κήρυκας προχωρεῖ στὸ προσκήνιο σαλπίζον-
τας... Ὁ πρῶτος Ἑλλανοδίκης σηκώνεται ὀρθίος καὶ
μιλεῖ στὸ πλῆθος).

ΕΛΛΑΝΟΔΙΚΗΣ: Πανέλληνες, μὲ τ' ἀγώνισμα τοῦ δρό-
μου, τὸ πιὸ ἀρχαῖο ἀπὸ τ' ἀγώνισματα τῶν Ὀλυμπίων, θὰ
κλείσουμε τὴν ὥραία αὐτὴ πανελλήνια ἐορτὴ τῆς ὀγδοηκο-
στῆς τρίτης Ὀλυμπιάδας. Μ' αὐτὸ ἔκαμαν τὴν ἑναρξὴ οἱ ἄν-
δρες, μ' αὐτὸ κλείνουν τοὺς ἀγῶνες σήμερα τὰ παιδιὰ. Ἀμέ-
σως θὰ γίνη ἡ στέψη τῶν νικητῶν καὶ θ' ἀκολουθήσῃ τὸ ἐπι-
νίκειο συμπόσιο, ὅπου ἔχει τὸ λόγο ἡ λύρα γιὰ νὰ ὑμνήσῃ
τοὺς ἀντρειωμένους.

Ἀπὸ αὔριο θὰ γυρίσετε πάλι στὰ ἔργα σας, στὶς Πατρί-
δες σας, στὴ ζωὴ σας. Τὰ χέρια σας θὰ πάρουν ξανά τῆς δου-
λειᾶς τὰ σῦνεργα κι' ἀν χρειασθῇ καὶ τὰ ὄπλα. Αὐτὴ ναι ἡ
δόξα σας, αὐτὴ ναι ἡ δύναμή σας, Πανέλληνες, πού τ' ἀφή-
νετε ὅλα τοῦτα γιὰ τὴν Ἰδέα. Γιὰ νάρθετε ἐδῶ ἀπ' τὰ πέ-
ρατα τῆς Ἑλλάδας νὰ καμαρώσετε τὰ ὥραία κορμιά πού
παλεύουν γιὰ τὸ κλωνάρι τῆς ἀγριελιάς πού φύτεψε κάποτε
ὁ Ἡρακλῆς στ' ἀκροπόταμο αὐτὸ τ' Ἀλφειοῦ...

Θυμηθῆτε τὰ λόγια τοῦ Πέρου ἐκεῖνου πού ἦρθε μὲ τὸ
Μαρδόνιο κάποτε γιὰ νὰ κατακτήσῃ τὴ χώρα μας. Σὰν ἔμα-
θε πὼς ἐμεῖς δὲν παλεύουμε ἐδῶ γιὰ βραβεῖα χρηματικά καὶ

(Ἡ συνέχεια στὴν πίσω σελίδα)

Ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ

Ἄν γυρίσουμε χιλιάδες καὶ χιλιάδες χρόνια πρὸς τὰ πίσω, θὰ βρούμε ὅτι ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ εἶναι κάτι σὰν

κι' αὐτὸ πού λέγαμε στὸ προηγούμενο σημείωμά μας. Δηλαδή, ὅτι οἱ πρῶτοι καὶ μακρυνοὶ πρόγονοί μας, ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐὰ, δὲν ἀναγνώρισαν ἀμέσως τὸ λάθος τους, ἀλλὰ θέλησαν νὰ τὸ κρύψουν μὲ δικαιολογίες.

Φαντάζεσθε ὅτι ἂν καὶ οἱ δύο τους μετάνοιωναν, εἰλικρινὰ γιὰ τὴν παρακοή τους κι' ἐπεφταν στὰ γόνατα, ζητώντας τὸ ἔλεος τοῦ Πλάστη τους, δὲν θὰ τοὺς συγχωροῦσε ὁ Θεός; Ἀντὶ ὅμως νὰ κάμουν αὐτό, τί ἔκαναν; Ἀρχίσαν νὰ ἀραδιάζουν ἀνόητες δικαιολογίες, γιὰ νὰ ἀποδείξουν ὅτι δὲν ἔφταιγαν.

Γιὰ ἃς κυττάζουμε μιὰ ματιὰ τὸ κείμενο τῆς Ἀγίας Γραφῆς, πού ἀναφέρει γιὰ τὴ πτώση τῶν πρωτοπλάστων. Τί γράφει ἐκεῖ;

Πρῶτα - πρῶτα ὁ Θεὸς δὲν τοὺς ρώ-

τησε γιὰ τὶ ἔκαναν τὴν παρακοή. Δὲν τοὺς ζήτησε νὰ τοῦ πουν τὸ λόγο τῆς παρακοῆς τους. Τοὺς ρώτησε ἂν ἐτήρησαν τὴν ἐντολή Του.

Ὁ Ἀδὰμ, πρῶτος, ἀντὶ νὰ ἀπαντήσῃ μὲ εἰλικρίνεια καὶ ἀνοιχτά: Ναί, Κύριε, ἔχομε παραβῇ τὴν ἐντολή Σου καὶ Σὲ παρακαλοῦμε νὰ μᾶς συγχωρήσῃς, τί ἀπαντᾷ; Ἡ γυναίκα πού ἔδωκε νὰ εἶναι μαζί μου, αὐτὴ μοῦ ἔδωκε καὶ ἔφαγα ἀπ' τὸ δένδρο τὸ ἀπαγορευμένο. Μὲ ἄλλα λόγια, εἶναι σὰν νὰ ἔλεγε πρὸς τὸ Θεό: Κύριε, ἐγὼ δὲν φταίω. Ἐσὺ φταῖς, γιὰτὶ ἐσὺ μοῦ ἔδωκες αὐτὴ τὴ γυναίκα καὶ αὐτὴ μὲ παρεκίνησε νὰ φάω. Δηλαδή, ὁ Ἀδὰμ ὅχι μόνο δὲν ἀναγνωρίζει τὸ λάθος του, ὅχι μόνο δὲν ζητάει συγχώρηση γι' αὐτό, ἀλλὰ καὶ προσπαθεῖ νὰ ρίξῃ τὴν εὐθύνη στὸν ἴδιο τὸ Θεό. Τὰ ἴδια, πᾶνω κάτω, κάνει καὶ ἡ Εὐὰ.

Ἔτσι τὸ πρῶτο λάθος τους, τὴν παρακοή, τὴν ἀκολουθεῖ καὶ δεύτερο: Ἡ ἀνειλικρίνεια, ἡ προσπάθεια νὰ κρύψουν τὴν ἀλήθεια, μὲ ψευδοδικαιολογίες. Καὶ δὲν ξέρεي κανεὶς ποῖο νὰ θεωρήσῃ ὡς μεγαλύτερο ἁμάρτημα; Τὸ πρῶτο, τὴν παρακοή τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ ἢ τὸ δεύτερο, τὴν ἀνειλικρίνεια. Γιατί, ἂν γινόταν μὲν τὸ πρῶτο, δὲν γινόταν ὅμως καὶ τὸ δεύτερο, ἴσως ὁ Θεὸς δὲν θὰ ἦταν ἀναγκασμένος νὰ τιμωρήσῃ τόσο αὐστηρὰ τοὺς ἀνθρώπους.

Τὸ συμπέρασμα; Μά, μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν εἶναι καὶ τόσο δύσκολο: Εἶναι αὐτὸ πού βάλαμε ὡς ἐπιγραφή στὸ σημερινό μας σημείωμα: Ὅτι ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ εἶναι ἡ προσπάθεια νὰ κρύβουμε, νὰ σκεπαζοῦμε τὴν ἀλήθεια, χρησιμοποιώντας τὸ ψέμμα. Καὶ ὅπως λέγαμε τὴν περασμένη φορὰ, ἡ προσπάθεια αὐτὴ ἀρχίζει ἀπ' τὸν ἑαυτὸ μας. Προσπαθοῦμε ἀπ' αὐτὸν πρῶτα - πρῶτα νὰ κρύψουμε τὴν ἀλήθεια. Ἄν ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐὰ ὁμολογοῦσαν τὸ σφάλμα τους, πρῶτα στὸν ἑαυτὸ τους, δὲν θὰ γινόταν αὐτὸ πού ἐγίνε. Θὰ καταλάβαιναν τὸ κακὸ πού ἔκαναν, θὰ τὸ ὁμολογοῦσαν μὲ ταπεινὴ σὲν τὸ Θεό καὶ θὰ τοῦ ζητοῦσαν νὰ τοὺς συγχωρήσῃ.

Ἔτσι καὶ μεῖς τὴν παθαίνομε μερικὲς φορές. Γιατί δὲν εἴμαστε εἰλικρινεῖς στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ μας, ἀρχίζομε τίς ψευδοδικαιολογίες πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ στὸ τέλος ἀρχίζομε τίς ψευτιές καὶ πρὸς τὸν ἴδιο τὸ Θεό. Σὰν νὰ μὴ ξέρεῖ Ἐκεῖνος τί ἀκριβῶς μᾶς ἔχει συμβῇ καὶ σὰν νὰ μποροῦμε ποτε νὰ κρυφτοῦμε ἀπὸ τὴ ματιὰ Του. Καὶ ὅλα αὐτὰ, γιὰτὶ ξεχνοῦμε, πὼς παντοτεινὰ πρότυπό μας πρέπει νὰ ἔχωμε τὸ μοναδικὸ πρότυπο γιὰ κάθε ἄνθρωπο, πού θέλει νὰ γίνῃ καλύτερος ἀπὸ ὅτι εἶναι: Τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό.

Ο ΠΑΤΕΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Τὰ σοφὰ λόγια τῶν Σπαρτιατῶν Πότε καὶ ἀπὸ ποιους εἰπώθηκαν οἱ παρακάτω φράσεις

- 1) Τὶ δαὶ ἐκεῖνος ἐμοῦ μείζων, εἰ μὴ δικαιότερος καὶ σωφρονέστερος;
- 2) Εἰ λέγοι τὰ ἄριστα, πράττει δὲ τὰ κάλλιστα.
- 3) Καλῶς ἔχον ἐστὶν τοσούτους νέους πιστεύειν τῷ τῇ ἑαυτοῦ πατρίδα παραδόντι;
- 4) Ἀνάγκη πολλοῖς μάχεσθαι τὸν ἄρχειν πολλῶν βουλόμενον.
- 5) Οὐκοῦν σὺ ἐὰν σιωπᾷς οὐδενὸς ἄξιός εἰ.
- 6) Καὶ τί μέγα ἢ θαυμαστὸν ποιοῦσιν, εἰ ἐν ἔτεσι πέντε μιὰ μόνον ἡμέρα δικαιοσύνη, χρῶνται.
- 7) Μᾶλλον τοὺς Μήδους λακωνίζειν.

- 1) Τὶ δαὶ ἐκεῖνος ἐμοῦ μείζων, εἰ μὴ δικαιότερος καὶ σωφρονέστερος;

Δηλαδή: Καὶ πὼς ἐκεῖνος εἶναι μεγαλύτερος ἀπὸ μένα ἐὰν δὲν εἶναι πιὸ δίκαιος καὶ πιὸ μυαλωμένος;

Τὴ φράση αὐτὴ τὴν εἶπε ὁ Ἀγησίλαος Βασιλιάς τῆς Σπάρτης (442 - 358 π. Χ.). Ἦταν μικρόσωμος, ἀσθενικός καὶ κουτσός. Ἔχε ὅμως πολὺ μυαλὸ καὶ ἦταν ἱκανώτατος στρατηγός. Οἱ Μικρασιάτες συνήθιζαν νὰ λένε μεγάλο τὸ Βασιλιά τῶν Περσῶν. Μὰ ὁ Ἀγησίλαος ἀπόρησε. Ἀλλὰ πὼς μπορεῖ, ἐννοοῦσε, νὰ εἶναι μεγαλύτερός μου ἀφοῦ δὲν εἶναι οὔτε πιὸ δίκαιος οὔτε πιὸ μυαλωμένος;

- 2) Εἰ λέγοι τὰ ἄριστα, πράττει δὲ τὰ κάλλιστα!

Καὶ αὐτὴ εἶναι φράση τοῦ ἴδιου τοῦ Βασιλιά Ἀγησιλάου. Ἦταν ἡ ἀπάντηση πού ἔδωσε σὲ κάποιους πού τὸν ρώτησαν ποῖο εἶναι τὸ ἀσφαλέστερο μέσο γιὰ νὰ προκαλέσῃ κανεὶς τὴν ἐκτίμηση τῶν ἀνθρώπων:

Ἐάν, εἶπε, λέγει τὰ κάλλιστα καὶ πράττει τὰ ἄριστα.

- 3) Καλῶς ἔχον ἐστὶν τοσούτους νέους πιστεύειν τῷ τῇ ἑαυτοῦ πατρίδα παραδόντι;

Δηλαδή: Εἶναι φρόνιμο νὰ ἐμπιστευέ-

σαι τοσούτους νέους σ' ἓνα ἄνθρωπο πού προδίδει τὴν πατρίδα του;

Καὶ αὐτὰ εἶναι λόγια τοῦ Ἀγιδος τοῦ Ἀρχιδάμου: Ὅπως ξέρετε ὁ Ἀγὶς ὁ Ἀρχιδάμου ἦταν σύγχρονος τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ ἀγωνίστηκε ἡρωικὰ γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς πατρίδος του. Νικήθηκε καὶ φονεύθηκε στὰ 330 π. Χ. στὴ Μάχη τῆς Μεγαλοπόλεως, ἀπὸ τὸν Ἀντίπατρο ἐπίτροπο τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Ὁ Ἀγὶς εἶχε διαταχθῇ ἀπὸ τοὺς ἐφόρους νὰ πᾶρῃ τοὺς καλλίτερους στρατιώτες τοῦ καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ κάποιον ἄνθρωπο πού προσφερόθηκε νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ

στὴν ἀκρόπολη τῆς πατρίδας του, μὲ σκοπὸ βέβαια, νὰ βοηθήσῃ τοὺς Σπαρτιάτες ἐχθρούς του, νὰ καταλάβουν τὴν πόλη του.

Καὶ θεωρεῖται φρόνιμο, τοὺς εἶπεν ὁ Ἀγὶς νὰ ἐμπιστευοῦμε τοσούτους στρατιώτες σ' ἓνα ἄνθρωπο πού προδίδει τὴν πατρίδα του;

- 4) Ἀνάγκη πολλοῖς μάχεσθαι τὸν ἄρχειν πολλῶν βουλόμενον.

Δηλαδή: Εἶναι ἀνάγκη νὰ πολεμᾷ με πολλοὺς ἐκεῖνος πού θέλει νὰ ἄρῃ πολλῶν. Καὶ αὐτὰ εἶναι λόγια τοῦ ἴδιου τοῦ Ἀγιδος τοῦ Ἀρχιδάμου.

Ὅταν οἱ φίλοι καὶ πατριῶτες του ἠθέλησαν νὰ τὸν ἐμποδίσουν νὰ κάμῃ μάχη στὴν Μαντινεία γιὰτὶ οἱ ἐχθροὶ του ἦταν πάρα πολλοὶ καὶ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς δικούς του ὁ Ἀγὶς τοὺς εἶπε:

Εἶναι ἀνάγκη νὰ πολεμᾷ ἐναντίον περισσότερων ἐκείνος, πού θέλει νὰ βασιλεύῃ πολλῶν.

- 5) Οὐκοῦν σὺ ἐὰν σιωπᾷς οὐδενὸς ἄξιός εἰ.

Δηλαδή: Ἐάν, ἐσὺ σιωπᾷνεις δὲν εἶσαι ἄξιος γιὰ τίποτα.

Καὶ αὐτὰ εἶναι λόγια τοῦ Ἀγιδος τοῦ Ἀρχιδάμου: Ἦταν σὲ κάποιο Σοφιστὴ πού τοῦ εἶπε: «Πάντων λόγος ἐστὶ κράτιστος». Δηλαδή: Ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα ὁ λόγος ἔχει τὴν μεγαλειότερη ἀξία.

Ὅταν ἐσὺ σιωπᾷνεις δὲν εἶσαι τίποτα, ἦταν ἡ πληρωμένη ἀπάντησή τοῦ Σπαρτιάτη Βασιλιά πού εἶχε γιὰ πίστη του πὼς «τὰ πολλὰ λόγια εἶναι φτώχεια».

- 6) Καὶ τί μέγα ἢ θαυμαστὸν ποιοῦσιν, εἰ ἐν ἔτεσι πέντε μιὰ μόνον ἡμέρα δικαιοσύνη, χρῶνται.

Δηλαδή: Καὶ τί σπουδαῖο καὶ ἄξιο θαύμασμο κάνουν, ἐὰν μέσα σὲ πέντε χρόνια μόνο μιὰ μέρα εἶναι δίκαιος.

Καὶ τὴ φράση αὐτὴ τὴν εἶπεν ὁ Ἀγὶς ὁ Ἀρχιδάμου, ὅταν μερικοὶ φίλοι τοῦ εἰπανοῦσαν τοὺς Ἡλείους γιὰτὶ στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες ἔκριναν δικαίωτατα.

Μὰ ὁ Ἀγὶς δὲν ἔβρισκε «θαυμάσιο» τὸ νὰ εἶναι δίκαιο μόνο μιὰ μέρα μέσα σὲ 5 χρόνια. (Ὅπως ξέρετε οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες γίνονταν στὴν Ὀλυμπία κάθε χρόνια).

- 7) Μᾶλλον τοὺς Μήδους λακωνίζειν: Μᾶλλον, δηλαδή, οἱ Πέρσες μιμοῦνται τοὺς Σπαρτιάτες.

Τὰ λόγια αὐτὰ εἶναι τοῦ Ἀγησιλάου τοῦ Βασιλιά τῆς Σπάρτης γιὰ τὸν ὁποῖο μιλοῦσαμε καὶ προηγουμένως.

Κάποτε τοῦ εἶπαν ὅτι οἱ Σπαρτιάτες Μηδίζουν: (δηλαδή μιμοῦνται τοὺς Μήδους — τοὺς Πέρσες).

Ὅχι τοὺς εἶπε: Οἱ Πέρσες λακωνίζουν

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

ήταν ψυχραι-
μοί μαζί...
ψηλή γρα-
καλά ριζω-

ήταν ὥρες
ς ζούσε στην
ταυε, καὶ σέ

“Όταν βγήκαν ἀπὸ τὴν πόλιν, ὁ Ἰησοῦς ἔβλεπε πίσω αὐτοῦ καὶ ἔκλαιε, ὅτι οὐκ ᾔστευον αὐτὸν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τὰς προφητείας τοῦ ἁγίου βιβλίου περὶ αὐτοῦ.”

98

δηχτή στην πιό σκοτεινή γωνιά της μεγάλης τραπέζιας που στους καναπέδες της τους είχαν ξαπλώσει.

Ο Κύρος Σμιθ έτρεξε, τον άρπαξε από το χέρι, και τον έφερε στο λόρδο Γλένερ-δαν.

— Μυλόρδε του είπε, έδω και αρκετά χρόνια, αφήσατε στο νησί Ταβόρ έναν κακοποιό. Σήμερα όμως, έχω την πολλή μεγάλη ευχαρίστηση να σας παρουσιάσω έναν άνθρωπο, που το θεωρώ τιμή μου να τον ονομάζω φίλο μου! Και τώρα δεχθήτε τις πιό θερμές μας ευχαριστίες, έμένα και των φίλων μου, γιατί μάς σώσατε από βέβαιο θάνατο... Πώς όμως σκεφθήκατε να έρθετε σ' αυτή τη μεριά του ώκεανού, όπου ποτέ δεν περνούν πλοία;

— Πήγαμε στο νησί Ταβόρ, για να βρούμε και να φέρουμε πίσω τον "Αύρτον, σύμφωνα με την υπόσχεση που του είχα δώσει. "Εκεί όμως βρήκαμε τη σημείωσή σας...

— Ποιά σημείωσή μας; ρώτησε ο Κύρος Σμιθ.

— Μιά σημείωση στην καλύβα του "Αύρτον που έγραφε πως ο "Αύρτον βρίσκεται στο νησί Λίγκολν μαζί με πέντε "Αμερικανούς ναυαγούς. "Όπως έγραφε και το γεωγραφικό μήκος και πλάτος, ήταν πολύ εύκολο να έρθουμε. Μόνο που δεν φανταζόμαστε πως αντί για νησί θα βρίσκαμε μόνο μία θαλασσόπετρα!

— Το νησί καταστράφηκε από σεισμό... είπε ο μηχανικός. Θα σας τα διηγηθούμε αργότερα. "Αλλά αυτό το σημείωμα που λέτε...

— Το άφησε στο νησί Ταβόρ ο πλοίαρχος Νέμος! φώναξε ο Πένκροφ. Γι' αυτό έλυσε το τρεχαντήρι μου... Μ' αυτό πήγε στο νησί... Τι σας έλεγα; Ο φύλακας αγγέλος μας, μάς προστάτεψε και πέρα από τον τάφο!

— Που θα το βάλω αυτό, κύριε; άκουστηκε ξαφνικά να ρωτάη το μηχανικό ο "Αύρτον.

— Ποιό πράγμα φίλε μου;

— Το κιβώτιο με τα πετράδια! είπε ο "Αύρτον. Το έχω έδω μαζί μου!

— "Αύρτον, μη μου πής πως έβαλες σε κίνδυνο τη ζωή σου για να σώσης το κιβώτιο!

— Ήταν το λιγότερο που μπορούσα να κάνω για σας! είπε ο "Αύρτον. "Όταν άρχισε ο σεισμός, έτρεξα στο Γρανίτινο Παλάτι και το πήρα... Νάτο κύριε Σμιθ!

— Τι σας έλεγα; είπε με συγκίνηση ο μηχανικός σφίγγοντας το χέρι του "Αύρτον. Είναι ένας θαυμάσιος άνθρωπος...

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οί ναυαγοί — εκτός από τον καϊμένο τον Τόπ και τον Τζάπ που χάθηκαν στην καταστροφή, γύρισαν σε λίγο στην πατρίδα τους. "Εκεί έμαθαν πως ο πόλεμος είχε τελειώσει με νίκη των Βορείων.

Ευχαρίστησαν θερμά τους σωτήρες τους, και τους χάρισαν μερικά από τα ωραιότερα πετράδια τους.

"Επειτα, πούλησαν μερικά άλλα, κι' αγόρασαν μια άπεραντη έκταση στο Τεξάς, που είχε ποτάμι, και λόφους και λίμνες. "Εφτιασαν ένα τεράστιο αγρόκτημα, που τ' ονόμασαν «Λίγκολν». "Ονόμασαν μια λίμνη «Γράντ» και το ποτάμι «Ποταμό της Ευχαριστίας».

"Εκεί μάζεψαν όλους τους φίλους που είχαν, κι' έχτισαν ένα χαριτωμένο μικρό χωριό, με το σχολείο του και την εκκλησία του. Δεν χώρισαν ποτέ. Ο Κύρος Σμιθ ήταν ο άρχηγός τους πάντα, κι' όσο για τον "Αύρτον και τον Πένκροφ, παράτησαν τη θάλασσα, παντρεύτηκαν, κι' έγιναν καλ-λιερητές της γής... Είχαν άπεραντα κτήματα, και πολλά κοπάδια... Ο Γεδεών Σπίλετ, έβγαλε κι' έφημερίδα: Τον «Κήρυκα της Λίγκολν».

Ο Νάβ έζησε πάντα κοντά στον κύριό

Η ΦΑΛΑΙΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΚΥΛΟΨΑΡΟ

— "Όλοι σας βέβαια ξέρετε την ιστορία του "Ιωνά με το Κήτος, άρχισε μία μέρα να διηγείται ο Βαρώνος Μυνχάουζεν στους φίλους του.

Έμένα λοιπόν που με βλέπετε, μου έτυχαν περιπέτειες ακόμη πιό καταπληκτικές από του "Ιωνά.

Πάρτε για παράδειγμα αυτό που μου έχει τύχει με τη φάλαινα. Μά' εξηγή-μαι: μία φορά σε κάποιο μου ταξίδι, το καράβι μας έτυχε να τρακάρη πάνω σε μία φάλαινα.

Και τί φάλαινα ήταν εκείνη, Θεέ και Κύριε! Μισό χιλιόμετρο μακρός, τόσο που μάς έκοβε τον ορίζοντα, σά βουνό. "Όταν ήρθε κι' έπεσε πάνω στο καράβι μας, κόντεψε να το κάνει κομμάτια. Έμένα χώθηκε το κεφάλι μου στους ώμους με τρόπο που χρειάστηκε να περάση ένας μήνας για να τραβηχτή σιγά-σιγά. Έναν δε ναύτη τον πέταξε έξω από το πλοίο με τόση δύναμη το τράνταγμα, που βρέθηκε ψηλά, στους ουρανούς. Εύτυχώς που πρόφτασε κι' άρπαξε μία αγριόχνηνα που πετούσε από τη μυτη, κι' έτσι έπεσε μαλακά-μαλακά στη θάλασσα, σά με άλεξιπτωτο. Κρατώντας την δε από το λαιμό, την έκαμε να πλην και να τον τραβήξη ως το πλοίο μας όπου τον περισυμμαζε-ψαμε.

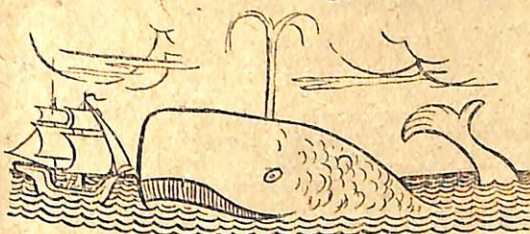
Λοιπόν η φάλαινα στη μανία της, έκοψε την άγκυρά μας και την κα-τάπιε...

"Αναγκαστήκαμε φυσικά να την αφή-σωμε. Τον άλλο χρόνο όμως, περνώντας από το ίδιο μέρος, βρήκαμε την φά-λαινα ψόφια.

Της κόψαμε το κεφάλι, και άνα-καλύψαμε την άγκυρα στο λαιμό της, όπου είχε σταθί και την εί-χε πνίξει. Μαζύ βρήκαμε και καμ-πόσες κουλούρες σκοινί, όμως δεν μπορώ να πάρω όρκο πως ήταν από το δικό μας το κα-ράβι, και προκειμένου να σας πω μία άνακρίβεια, καλύτερα να μην πω τί-ποτε...

Αυτά με τη φάλαινα.

Τώρα άκούστε για το σκυλόψαρο:

τα ρούχα μου.

Τρείς ώρες είχα μείνει μέσα στο σκυ-λόψαρο. Καθώς όμως έμαθα αργότερα, εκείνοι οί ναύτες, έλεγαν πως έμεινα τρείς μέρες. Τί τα θέλετε! Οί Ιταλιά-νοι είναι ψεύτες από φυσικού τους...

"Ετυχε να κολυμπάω ολόγυμνος σε μια έρημη άκτή, όταν ξαφνικά βλέπω να καταβάνη ένα τεράστιο σκυλόψαρο με την στοματάρα του όρθάνοιχτη για να με καταπιή...

Δεν ήταν τρόπος να κάνω πίσω... "Ωστόσο δεν τάχασα: τη στιγμή που θά μ' έπιανε και θάρχιζε να με αλέθη με τα δόντια του, εγώ κόβω μία βου-τιά, και πέφτω ίσια στο λαρύγγι του.

"Όταν το σκυλόψαρο έκλεισε το στό-μα, εγώ ήμουν πιά μες στο στομάχι του, που ήταν σαν ένα μικρό, ζεστό δω-μάτιο ταπετσαρισμένο με χαλιά.

"Όταν λοιπόν βρέθηκα εκεί, σαν κα-ληώρα τον "Ιωνά μες στην κοιλιά του κήτους, άρχισα να χοροπηδάω, να κλω-τσάω και να κάνω κάθε λογής παλαδο-μάρια για να ταραχτή το στομάχι του σκυλόψαρου, και να με φτύση.

Είμαι βέβαιος πως αν πρόφταινα θα το κατάφερνα.

Δεν πρόφτασα όμως, γιατί το σκυ-λόψαρο το έπιασε ένα μεγάλο ιταλιά-νικο μπάρκο και το τσούρμω το άνε-δασε στο κατάρωμα για να το κό-ψουν καθώς άκουσα κομμάτια, και να τ' αλατίσουν.

Μου κόπηκε η χολή: έχει γούστο έ-λεγα καθώς κόβουν το ψάρι να με κα-ρατομήσουν. Να γλυτώσω από τέτοια δόντια, και να πάω από μαχαίρι!

Με την πρώτη όμως μαχαίριά στην κοιλιά του ψαριού, εγώ που είδα ξαφνι-κά το φως, άρχισα να φωνάζω:

— Νό! Νό σινιόρ! Πιετά! "Ελεος!

Καθώς άκουσαν οί ναύτες το ψάρι να μιλάει ιταλικά και να τους παρακαλή να μην το κόψουν, τ' άχασαν, και πί-στεψαν πως στην κοιλιά του είχε κρυ-φτή ο ίδιος ο διάβολος.

Εγώ όμως τραβώντας το μαχαίρι που είχε μείνει στην κοιλιά του ψαριού και μεγαλώνοντας το άνοιγμα, κατά-φερα να βγώ, και να τους διηγηθώ με λίγα λόγια την ιστορία μου.

Οί αγαθοί εκείνοι ναύτες θαύμασαν πολύ, κι' ο καπε-τάνιος ήταν πρό-θυμος να με πάη όπου θέλω.

Εγώ όμως άφου την ευχαρίστησα, έπεσα ξανά στη θάλασσα, κι' έ-ρτασα κολυμπών-τας στο μέρος που είχα αφήσει

πένλλα που ήταν δασκάλα στο σχολείο. Ή-ταν όλοι πολύ εύτυχισμένοι, κι' έτσι έζη-σαν ως το τέλος της ζωής τους, ως τον καιρό που άσπρομάλλης πιά ο Πένκροφ έπαιρνε στα γονάτά του τα παιδιά του "Ερμπερτ και τα έγγόνια του, και τους δι-ηγόταν τις θαυμαστές τους περιπέτειες στο «Νησί του Μυστηρίου».

Γύρω 'απ' τόν 'Αθλητισμό

Ο ΤΑΚΗΣ ΖΥΓΙΑΡΗΣ

Ο Τάκης Ζυγιάρης είναι από τους καλύτερους πυγμάχους των ελαφρών βαρών στα Βαλκάνια. Πριν από λίγο καιρό άκρη, βρισκόταν στη Κωνσταντινούπολη, όπου είναι εγκατεστημένη χρόνια πολλά η οικογένειά του. Η Τουρκική πυγμαχική Ομοσπονδία, πολλές φορές έφóρεσε στον Έλληνα Τάκη Ζυγιάρη τα άσπροκόκκινα έθνικά της χρώματα, για να βγεί νικήτρια, σε διεθνείς συναντήσεις που γίνονταν στην Κωνσταντινούπολη.

Εδώ και λίγο καιρό, όμως, ο Ζυγιάρης βρίσκεται στην Αθήνα. Το όνειρό του είναι να πάει στο Παρίσι για ν' ακολουθήσει μια δοξασμένη καριέρα, σαν τον παλιό μας παγκόσμιο πρωταθλητή των μέσων βαρών, τον Άντωνα Χριστοφορίδη. Ο Τάκης είναι πολύ νέος ακόμη — 20 χρονών περίπου — και

ρος και οι Έλληνες κολυμβητές των μεγάλων αποστάσεων Ιάσων Ζηργάνος, Κ. και Σπ. Καρακαστανιάς. Από αυτούς, ο πρώτος έχει περάσει την Μάχη δύο φορές, οι τελευταίοι όμως θα επιχειρήσουν τη διάβασή της για πρώτη φορά.

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΙΣ ΕΠΑΡΧΙΕΣ

ΧΑΛΚΙΔΑ: Η πρωταθλήτρια ομάδα βόλλεϋ - μπάλ του ΙΓ' Γυμνασίου της Αθήνας, έξηλθε ισόπαλη της Α' - Β' μικτής ομάδας των Γυμνασίων Χαλκίδος με 11 - 15, 17 - 16. Η συνάντηση διακόπηκε λόγω του σκότους.

ΝΙΚ. ΤΡΙΑΝΤ.

ΚΡΕΣΤΑΙΝΑ: Η Η' τάξη του Γυμνασίου αρρένων νίκησε, σε αγώνα βόλλεϋ - μπάλ, την Ζ' τάξη του ίδιου Γυμνασίου με 12 - 16, 16 - 10, 16 - 4. Οι

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ: Η πριν από λίγο καιρό ιδρυθείσα ποδοσφαιρική ομάδα της Α.Ε. Κυπαρισσίας νίκησε την μικτή Πλατείας με 3 - 1. Τα τέρματα σημείωσαν οι Σωτηρόπουλος, Πετρόπουλος και Κανελλάκης.

Δ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ ΖΗΡΟΥ: Η Στρατιωτική ομάδα βόλλεϋ - μπάλ του 766 Α.Ο.Μ. ενίκησε με δυσκολία την μικτή ομάδα της παιδοπόλεως με 15 - 13, 12 - 15, 16 - 13. Τα παιδιά μας έπαιξαν με τους Κωστάκη, Λάππα, Γκέργκη, Καρανίκα Α. και Θ. και Γκερέκο.

ΖΑΧ. ΣΙΟΖΙΟΣ

ΑΕΤΟΣ: Η τοπική ομάδα του Άτρομήτου νίκησε την ομάδα του χωριού Άγραπιδιά με 2 - 1. Η νικήτρια: Σακού - με 2 - 1. Η νικήτρια: Κάλ - φας, Φουνάκης, Στεργίου, Κάλ - φας, Βασιλειάδης, Λυτίτσας, Στεφανόπουλος, Μαρίνης, Ρόμ - πης, Παντελής, Στυλιάδης.

ΧΡ. ΡΟΜΠΗΣ

ΦΕΡΡΑΙ: Η ομάδα των Φερρών πέτυχε, μια ακόμη αξιολόγη νίκη, εναντίον της ομάδας του χωριού Άνθεια με 2 - 0. Οι νικήται: Γκουτσα - 2 - 0. Οι νικήται: Τρικούπης, μπάσης, Κιγμάς, Τρικούπης, Κουφάκης, Βογασάς Ι, Άλε - θητην Γυμνασίου, Γρεβιάς, Βασιλειά - δης, Καντραντζής και Βογ - τσάς ΙΙ.

ΝΙΚ. ΚΟΥΦΑΚΗΣ

ΚΑΒΑΛΛΑΡΙΟΝ: Η Α. Ε.

Καβαλλαρίου νίκησε με 3 - 1 την Δόξα του χωριού Άνθεια. Οι νικήται: Τζελέτος, Καραϊσκάκης, Τόσκας Ι, Χήρας, Θάνος, Καραβ - λης Ι και ΙΙ, Φωτιάδης, Τ - σκας ΙΙΙ και Παπαμάνος.

ΠΟΥΡΝΙΑ: Μεταξύ των

νών Άπριλίου και Μαΐου, χουν σχηματιστή στο μικρό χωριό Πουρνιά, 3 ποδοσφαι - ρικές ομάδες. Οι Π.Ο.Π. ΑΒ - ΡΩΦ και ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ. Η μικτή του χωριού ο «Κλέφτης» Καλύτερη ομάδα απ' αυτές είναι η Π.Ο.Π. (με το παλιό νομα «Πλάτανος»). Οι ομά - αυτές έχουν δώσει πολλούς γ - γώνες μεταξύ τους με τα έ - άποτελέσματα: ΑΒΕΡΩΦ - ΤΡΟΜΗΤΟΣ 4 - 1 (3 - 0), ΤΡΟΜΗΤΟΣ - Π.Ο.Π. 8 - 1. Οι καλύτεροι τερματοφύλακοι είναι οι Χ. Αθανασίου, Γιαννιζός. Καλός κυνηγός το «Αβέρωφ» είναι ο Α. Παπ - τρύφων.

ΚΩΝ(ΤΙΝΟΣ) ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑ

ΠΥΛΟΣ: Στην «Φοινικούντα» μαθηταί έπαιξαν την Πρωτομα - τιά το συγκινητικό δράμα «Αθ - κος», το όποιον έδιδε και συγ - νως έτερφε τους κατοίκους του κρού αυτού χωριού. Τους ρόλους χαν: Γ. Δ. Κούδελας, Μ. Κολο - ρης, Α. Γιανναράς, Δ. Παπαδά - ρης, Κ. Καρακάκης και Ν. Δεικτάκης. Με τα χρήματα που εισέπραξαν γόρασαν μια μπάλα για να παι - νε, ιδρύοντας και ποδοσφαιρική ομάδα.

Η στήλη των Συλλόγων

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Έγκαινιάζοντας το χιουμοριστικό μας πρόγραμμα, προκηρύσσουμε πρώτο μας διαγωνισμό με θέμα: «Κότα έκανε τ' αυγό, ή τ' αυγό τ' κότα»;

Πεζό (ευθυμογράφημα) ποίημα (ακίτσο). Προθεσμία τέλος Ιουλίου (ακίτσο). Προβλεπόμενα έπαι - Περιμένουμε από όλους - ες. δεια πρωτοφανή. Συμμετοχές για ΝΙΚΟ ΕΥΒΟΙΩΤΗ: ΝΙΚΟΛ. ΠΑ - ΝΑΣΣΑ Σ.Ε.Κ. Θήδας.

ΠΥΡΑΥΛΟΚΙΝΗΤΟ

(Τμήμα διαγωνισμών)

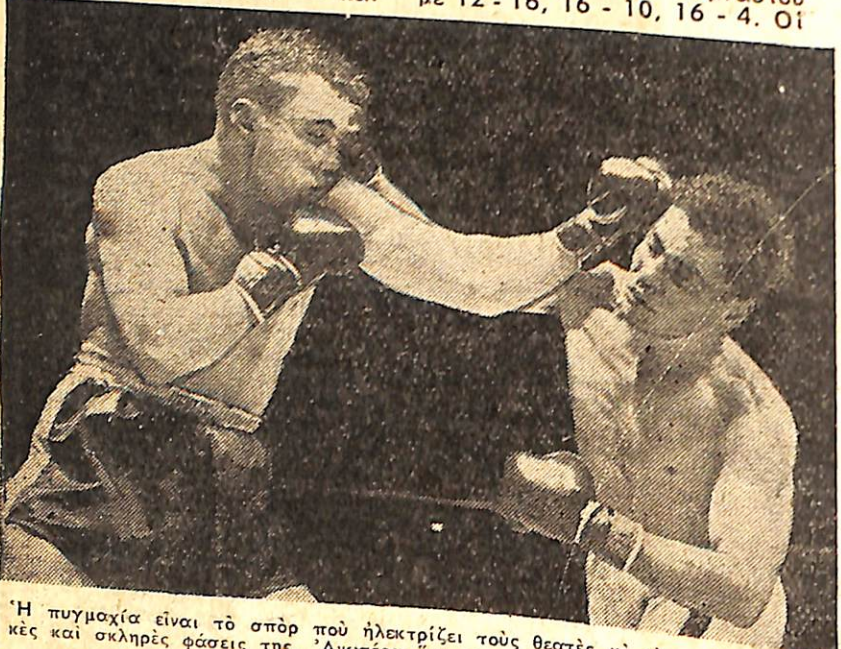
ΤΑΠΕΙΝΟΛΥΧΝΑΡΟ

Ιδρύθηκε στο Φιλότι της Νάξου από μαθητές του Γυμνασίου Τραγανίου σύλλογος υπό το όνομα «Ταπει - νολύχναρο». Πρόεδρος του συλλό - γου είναι ο «Αργος». Αντιπρό - δρος Ανεμοδαρμένο Κύμα. Γραμμα - τεύς Κυκλαδτικός φλοισβός.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το παράρτημά μας Γιαννιτσών προκηρύσσει διαγωνισμό με θέμα «Γιατί είμαι στους «Πρωτοπόρους»» Οι συμμετοχές που θάβαν γραμ - μένες στον πεζό λόγο να στέλνουν - ται στη διεύθυνση του συλλόγου Βραβεία του διαγωνισμού τούτου, έ - δοθούν στους δύο πρώτους και οι έ - νει βιβλία.

Σύλλογος «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»
Παράρτημα Γιαννιτσών

Η πυγμαχία είναι το σπόρ που ηλεκτρίζει τους θεατές με τις συναρπαστι - κές και σκληρές φάσεις της. Ανωτέρω ένα στιγμιότυπο από μια διεθνή συ - νάντηση.

Όλοι πιστεύουμε ότι πολύ σύν - ταμα θα δοθεί η γαλανόλευ - κά μας χρώματα επάνω στα διεθνή ρίγκ.

ΟΙ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Από της 6ης μέχρι της 10ης Οκτωβρίου, θα γίνουν στην Άλεξανδρεία οι Α' Με - σογειακοί αθλητικοί αγώνες με συμμετοχή 10 χωρών της Μεσογείου. Οι Έλληνες αθλη - ται πιστεύουν ότι στους αγώ - νες αυτούς θα σημειώσουν λαμπρή εμφάνιση, με επί κε - φαλής τους Μαυροειδή, Γιατα - γάνα, Ευσταθιάδη, Πετράκη.

ΤΡΕΙΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΓΧΗ

Στις 13 Αύγουστου θα γίνη ο έτήσιος διάπλους της Μά - χης. Σ' αυτόν θα πάρουν μέ -

νικήται: Λυμπερόπουλος, Χρο - νόπουλος, Καρδαράς, Χριστο - δουλόπουλος, Μαραγκός και Άναστασόπουλος Ι και ΙΙ. Στις συναντήσεις θηλέων ή Η' τάξη νίκησε την Ζ' και ή Ε' την ΣΤ'.

ΒΑΣ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ: Στο διεξ - αγόμενο φιλικό έσωτερικό πρω - ταθλημα οι παιδικές ομάδες του 'Ηρακλή, του Π.Α.Ο.Κ. και του 'Αρη πέτυχαν τα εξής άπο - τελέσματα: Άρης - ΠΑΟΚ 0 - 0, Άρης - 'Ηρακλής 4 - 0, ΠΑΟΚ - Άρης 2 - 1 (Σ' αυ - τόν αγώνα ο διαιτητής κρά - τησε τον αγώνα 20 λεπτά πα - ραπάν και έδωσε την εύκαι - ρία στους «Παοκτζήδες» να ση - μειώσουν δύο τέρματα).

Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Α. ΚΟΥΡΕΛΛΟΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ιδρύεται παράρτημα του καθαρά χριστιανικού και παιδοπολιτικού συλ - λόγου ΔΑΔΕΣ. Όποιος θέλει να προσχωρήσει έσ αποτείνεται: Έμ - βανδρον Κουτσομητρόπουλον. Σμα - τασα: Πασχάλην Παπαθανασίου, μα - θητην Γυμνασίου, Γρεβενά. Αναμέ - νομεν εκ του συλλόγου δελτία μέλους. Έκ της Διευθύνσεως (Παραρτ. συλλ. ΔΑΔΕΣ)

ΕΚΚΛΗΣΗ

Εΐδαμε στην «πεννομαχική» στήλη πολλούς «πεννομάχους», που διέπον - ται από αισθημάτα, πόθους και πνεύμα χριστιανικό! Χαρήκαμε πολ - υί αυτό! Βλέπουμε ότι έχουμε πολ - λούς συμπαραστές! Λοιπόν, στα παιδιά αυτά άπεν - θυνόμαστε! ΕΛΑΤΕ ΚΟΝΤΑ ΜΑΣ! Μή θαμ - νώσετε, μη θαυμάσετε «δνόματα»! Έμεις δεν υποσχόμαστε τίποτε! Μό - νο το ότι, κάθε μας πράξη θα είναι γεμάτη από ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΑΛ - ΜΟ!

Παιδιά των Παιδοπόλεων ή των Χριστιανικών ομάδων! Σε σας άπεν - θυνόμαστε! Βοηθήστε μας! Άγκα - λιάστε μας για να σας άγκαλιά - σουμε! ΔΕΝ ΔΙΣΤΑΖΟΥΜΕ να το πού - με: Προς το παρόν, άλλος σύλλογος καθαρά ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ και «ΠΑΙ - ΔΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ» στο περιοδικό μας ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ! Λοιπόν;...

Διοικητικό Συμβούλιο
«ΔΑΔΩΝ»

Τα παιδιά γράφουν

Η ΒΡΥΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

Κλίκ, κλάκ, κλίκ κλάκ... άργοκλά η ρόδα του μύλου. Το μικρό ρυάκι έδω δά γίνεται όρμητικός καταρράκτης. Πιο πάνω είναι η δροσερή πηγή. Κάτω από τον πλατύφυλλο πλατάνο το νερό ανάβλυζει άφθονο. Ένας άπαλός ήχος άκούγεται από το θρόισμα των γέφυρων πεύκων. Το στενό μονοπάκι πιο πέρα — το κάνουν οι άγριοβασιανιές — οδηγεί στον κάμπο. Προχωρεί δίπλα-δίπλα στο ποταμάκι κι' ο έδοιπόρος κάθεται κι' άκούει με εύχαριστηση το σιγανό φλοίσβο του.

Ο ήλιος γέρνει. Οι σκαφτιάδες με τις τσάπες στα χέρια, στον ώμο, προχωρούν στο μονοπάτι γυρνώντας στο χωριό. Οι έλιές και τα πεύκα με το θρόισμά τους άποχαιρετούν τους άγρότες. Το σιγανό φλυάρισμα του ρυακιού συνοδεύοντας την άργη άναπνοή τους δίνει το ρυθμό στο βήμα τους... Πιο πέρα μια γρηούλα με το γαϊδουράκι της άνεβαίνει την άνηφοριά. Και ο ήλιος γέρνει...

ΚΑΤΕΠΑΝΩ

ΧΑΡΑ

Και ύψώνουμε πάνω το βλέμμα και άνοίγουμε πάνω φτερά, να ζητήσουμε λίγη γαλήνη, να γυρέψουμε λίγη χαρά.

Η ψυχή μας λυγιά να πεθάνη, λαβωμένα του νου τα φτερά. Δέ ζητάμε πολλά. Ω, μάς φτάνει, στη ζωή, μόνο λίγη χαρά.

Δέ μάς έχει πιά τίποτα μείνει άπ' ό,τι είχαμε άγνό μια φορά. Έχει γίνει φουρτούνα η όδύνη. — Κύριε, στείλε μας λίγη χαρά...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΞΟΚΚΛΗΣΙ

Δίπλα στο δρόμο, και στο Κάστρο, μέσα στα πεύκα τα πυκνά, ένα μικρό κλησάκι άσπρο στέκ' άπ' τα χρόνια τα παλιά.

Στα τόσα χρόνια — που χαθήκαν — είδε κι' έγνωρίσε πολλούς κι' άπ' το κατώφλι του διαβήκαν πλούσιοι άντάμα με φτωχούς.

Σ' αυτό κι' εγώ το έκκλησάκι, το έρημικό και φτωχικό, σαν έρθ' η ώρα να κεράκι πάω κι' ανάδω στο Χριστό.

Κι' ύστερα άνοίγω την καρδιά μου να πλημμυρίσθ' άπ' το φάς κι' αίσθανομαι πώς είν' κοντά μου ο Κύριός μου, ο Θεός...

ΒΑΣ. Δ. ΜΠΟΥΓΑΤΣΟΣ

Ζ' τάξη 10ου Νυκτ. Γυμνασίου Αθηνών

Η ΘΥΕΛΛΑ

Είναι μια ήλιόλουστη μέρα της Άνοιξης. Τα χελιδόνια χαρούμενα κελαηδούν και έτοιμάζουν τις φωλιές τους, που θα βάλουν μέσα τα νεογέννητα μικρά χελιδονάκια. Πόσο ωραίος φαίνεται ο κάμπος, με τα πολύχρωμα και ωραία λουλουδία του! Το έλαφρό άεράκι σιγομουρμουρίζει στη φύση όλη, που είναι τόσο χαρωπή. Οι μαργαρίτες και οι παπαρούνες σκύβουν με εύχαριστηση να φιλήσουν την μάνα γη. Άξφανα ο καιρός αλλάζει. Δυνατός άέρας φυσά. Μαύρα σύννεφα σκεπάζουν τον ήλιο και μαυρίζουν τον ούρανό. Σηκώνονται ψηλά σύννεφα από σκόνη, και τα σύννεφα όλο και κατεβαίνουν προς τη γη.

Τώρα αρχίζουν να πέφτουν οι πρώτες σταγόνες χονδρές και βαριές. Και η γη που έχει ανάγκη από νερό τόσες μέρες το άπορροφά γρήγορα.

Άστραπές σχίζουν τον ούρανό που φωτίζουν όλο τον γύρω τόπο, με φοβερές βροντές. Οι κεραυνοί πέφτουν άδιάκοπα και ο άγέρας σαρώνει τα πάντα. Η βροχή όλο και δυναμώνει

σαν να άνοιξαν οι καταρράκτες του ούρανού. Τέλος η όργη του θεού παύει. Η φύση γαληνέει και ο άέρας κοπάζει.

Ο ήλιος σιγά-σιγά ξεπροβάλλει το πρόσωπό του γελαστός πίσω από τα σύννεφα. Οι εύεργετικές του ακτίνες φτάνουν μια-μια κάτω στη γη. Τα λουλουδία δροσισμένα σηκώνουν τα κεφαλάκια τους χαρούμενα με νέα ζωή. Τα πουλάκια βγαίνουν από τις φωλιές τους, τιτιβίζοντας και ψάλλοντας στον Ύψιστο ένα εύχαριστήριο ύμνο.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
Μαθητής Δημ. Σχολείου Ν. Φιλαδελφείας
ΠΑΡΕ ΜΕ ΑΝΕΜΕ

Πάρε κι' έμένα άνεμε, άχ πάρε με μαζί σου στα κάτασπρά σου τα φτερά, ζηλεύω την πνοή σου.

Πώς θάθελα να γυρίζα παντοτεινά στα ξένα πετώντας μ' άπαλα φτερά! Άχ πάρε με και μένα!

Πώς σε ζηλεύω άνεμε πώς θάθελα σ' αλήθεια νάρθω σε τόπους μακρινούς που λέν τα παραμύθια, σε τόπους όπ' οι κάτοικοι τα πλούτη δέν ζηλεύουν, παρά μονάχα λησμονιά, κι' άγάπη βασιλεύουν.

Σε τέτοιους τόπους θάθελα κι' εγώ να κατοικήσω, πατέρα, μάνα κι' άδελφούς και πλούτη πια (ν' άφήσω, να κλάψω λίγο, άνεμε, κι' ο πόνος άπ' τα στήθη καθώς θα φεύγη σκέπασμα ν' αφήνη πια τη λήθη).

Και να μ' άφήσης άνεμε και πίσω να γυρίσης και αν αυτούς π' άγάπησα στο δρόμο συναντήσης (τήσης) να τους είπής πώς είν' δώ και πάντα έδώ θάμαι πώς χάθηκαν στην λησμονιά και πιά δέν τους θυμάμαι.

Πάρε κι' έμένα άνεμε, να πάρε με μαζί σου, σε τόπους πούν' άλαργινοί, ζηλεύω την πνοή σου.

ΓΙΟΣ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

ΝΥΧΤΑ

«Νύχτα γιομάτη θαύματα
νύχτα σπαρμένη μάγια».

Δ. Σολωμός

Ο ήλιος χάθηκε πίσω από το βουνό. Άπλώθηκε γύρω το σκοτάδι. Ήρθε η ώρα του ύπνου. Πού και πού διακρίνεται ένας, να γυρίζει βιαστικά στο σπίτι του. Σε λίγο δέν άκούεται ταν μια φθινοπωρινή νύχτα.

Καθισμένος μπροστά στο τζάκι άκούω τα μυστήρια της νύχτας! Η ώρα είναι περασμένη.

Τα τελευταία κάρβουνα του τζακιού είχαν γίνει κόκκινα, σαν ρουμπίνια. Μέσα στη νεκρική σιωπή της νύχτας άκούονται από αρκετά πό κάθε άλλο θόρυβο και πιο πέρα ο φλοίσθος της γαληνεμένης θάλασσας. Μέσα άπ' όλα αυτά άκούεται καμιά φορά μονότονη ή φωνή της κουκουβάγιας. Η λάμπα είναι μισοσβυσμένη. Το φεγγάρι πέφτει επάνω σ' όλα γύρω και τους δίνει ένα άλλοιωτικό χρώμα. Έκατομύρια άστρα κολλημένα επάνω στον ούρανο θάλλο βοηθούν τη Σελήνη στο έργο της. Καθισμένος μυστά στο παραθύρο ρέμβωζα.

Έξαφνα φωτίστηκε το πρόσωπό μου από την λάμψη ενός άστρου, που φώτιζε περισσότερο από τάλλα. Πέρασαν από το νου μου άμέσως χίλιες σκέψεις, σαν μια κινηματογραφική ταινία.

Θυμήθηκα άμέσως το άστρο των Χριστουγέννων, που όδηγούσε τους Μάγους. Είδα με τα μάτια της φαντασίας μου την φάτνη, μέσα στην όποια γεννήθηκε, μια νύχτα, σαν κι' αυτή ο Θεάνθρωπος, μέσα στα μάγια της νύχτας. Τους Μάγους να προχωρούν προς την φάτνη

κοιτάζοντας τον οδηγό τους, το άστρο. Σε λίγο νά, μέσα στη φάτνη προσκυνούν τον υιόν του Θεού, τον Σωτήρα του κόσμου.

Η νύχτα εκείνη ήταν γιομάτη θαύματα, ήταν σπαρμένη μάγια!...

Πέρασε επίσης από τη σκέψη μου η νύχτα των άγιων Θεοφανείων. Είδα τα δένδρα να προσκυνούν, τα νερά να αγιάζονται και μέσα σ' αυτή τη σιωπή άκούσα μια φωνή να λέη: «αυτός εί ο αγαπητός μου υιός...».

Δέν μπορώ να σηκωθώ η νύχτα μ' έχει πιασμένον με τα μάγια της. Βλέπω έξω. Όλα γύρω έχουν αλλάξει!... Η νύχτα έχει κρύψει όλες τις άσχημίες. Όλα φαίνονται ωραία!... Το μάτι πλανάται στο άπειρο. Όλα είναι μαγεμένα. Όλα ύποτάσσονται στον μεγάλο μάγο, την νύχτα!...

Κοιτάζω γύρω με προσοχή και μπροστά στα μάγια της νύχτας και άνακωνό:

Νύχτα!
νύχτα μαγεμένη
σύ που έμπνέεις ποιητάς
σύ που κρύβεις όλες τις άσχημίες!...

ΜΑΥΡΙΔΗΣ ΜΑΡΚΟΣ

Μαθ. Γυμν. Μουδανίων Χαλκιδικής

«ΑΓΑΠΑΤΕ ΑΛΛΗΛΟΥΣ»

Μια από τις μεγάλες έντολές, που έδίδεξε επί της γής ο Θεάνθρωπος είναι και η άγάπη. «Αγαπάτε αλλήλους», είπε ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός. Και αλήθεια! Τι άλλο περισσότερο χρειάζεται ο άνθρωπος, για να γίνη εύτυχισμένος. Η άγάπη είναι η τροφή της ψυχής, είναι η φλόγα που ανάδει στην ψυχή του ανθρώπου τη χαρά.

Είναι η θεία προσταγή, η όποια σε σπρώχνει, να βοηθήσης τον δυστυχισμένο συνάδελφό σου, να ντύσης τον γυμνό συνάνθρωπό σου, να συμμεριστής τους φρικτούς πόνους του πλησίον σου, ο όποιος ύποφέρει. Έχουμε λοιπόν καθήκον ιερών να αγαπάμε τον πλησίον μας. Εάν ρίξωμε μια ματιά στη Καινή Διαθήκη, θα ίδωμε ότι είναι γεμάτη από χωρία, τα όποια μιλούν περί άγάπης.

Πρέπει λοιπόν να αγαπάμε τον πλησίον μας, παντού και πάντοτε. Διότι όπως λέγει ο Άγιος Ιωάννης, «οι όποιοι είπει άγαπώ τον Θεόν και μισώ τον πλησίον, ψεύστης έστι».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ

Ε'. τάξη Γυμν. Πύλου

Η ΜΑΥΡΗ ΠΕΤΡΑ

Παίρνοντας το γαϊδουράκι μου ξεκινώ σιγά-σιγά προς τα κάτω.

Περνώ από τα χωραφάκια του χωριού και πηγαίνω προς το γεφύρι. Από πάνω από μια στροφή το βλέπω. Είναι ωραίο! Ένα μικρό ποταμάκι, περνά από κάτω. Εκεί το καλοκαίρι έπαιξα μες στο νερό και έπιανα ψάρια. Λευκές πολλές δεξιά και άριστερά ύψωνονται. Πιο κάτω μικρά πλατανάκια. Βαδίζοντας άργα-άργα φτάνω. Στέκομαι λιγάκι, βγάζω τον σκούφο μου και κάνω τον Σαυρό μου στο εικόνα της Παναγίας. Όλα — σαν τα κοιτάζω νισμα — μου φαίνονται υπέροχα. Πιο πολύ όμως ρίχνω το βλέμμα μου στην μεγάλη Μαύρη Πέτρα, που στέκει πάνω από το γεφύρακι. Πόσα χρόνια μένει εκεί. Σε μια κοιλότητά της είναι ζωγραφισμένος ο Παντοκράτωρ.

Αρκετή ώρα την κοιτάζω κατάματα. Πόσες φορές σκέφτομαι μάς γλύτωσε από τους έχθρούς!

Κι' αυτή η Μαύρη Πέτρα, πόσο ωραία μου φαίνεται! Πόσες φορές έφυγα από το χωριό μου! Μά πάντα στο διάβα μου ή όταν έρχόμουν ή όταν έφευγα αυτήν εύρισα μπροστά μου.

Μου φαινόταν σαν ένας αιώνας φίλος που έρχόταν να με ύποδεχτή ή να με άποχαιρετήση. Κι' ενώ ο ήλιος βασιλεύει αυτή την ώρα, έγω ακόμη κοιτάζω την Μαύρη Πέτρα και τον Παντοκράτορα.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
(Πουρνιά - Κονίτης)

Πεννομαχίες

512) 'Εδὼ εἶμαι ἐγὼ. "Οποῖος τολμήσῃ ἄς με πειράξῃ. Γ. τοῦ Ψηλορείτη τί γίνῃκες βρέ παιδί μου; Σὲ ξέρω. Ἀλληλογραφεύμε; Κεφαλωνήτικο διαβολάκι πρόσεξε, γιατί... θὰ σοῦ... κόφω τὴν οὐρά. Προσοχή εἶμαι ὁ

Ἀνίκητος (Ἀνεξάρτητος)

513) Φῶρε Ἀρετῆς χαιρετῶ, Γαλάζιε Ἀγγελε ἕνα χαιρετισμό. Κεφαλωνήτικο διαβολάκι γειά. Ἡρωϊκὴ Κρητικοπούλα

514) Ρεντζεπέρη ἔχω ἑκατὸ μάτια... σ' εἶδα!!! Ὁ Δ. Ξιφομαχὸς Ξιφομαχεῖ; Γλωσσοκοπάνα παλεύουμε;

Ἐκατομᾶτης Ἀργος

515) Πρωτοπαίνοντας εἰς τὴν κίνηση τῶν πεννομάχων χαιρετῶ ὅλους - ὅλες. Ἀγνωστὴ Ἑλληνίδα

516) Πρωτοπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν πεννομαχιῶν, χαιρετῶ ὅλους - ες. Ὑπόσχομαι δράση. Εὐζώνας

517) 'Εδὼ Θῆβαι, περιμένετε ἐκπλήξεις, ζητῶ ἀλληλογραφία Τὸς Τὸ γειά. Νικό Εὐδοιώτη σὲ γνωρίζω εἶσαι (Ν. — Π.). Βοιωτὸς

518) Ζητῶ σύλλογον πρὸς ἐγγραφὴν με καλὲς χριστιανικὲς ἀρχές. Θρύλε ἂν θέλῃς γράψῃς μου. Ζήτη ἡ Παιδόπολις! Βοιωτὸς

519) Προσοχή! Τὶς μέρες αὐτὲς καταφθάνει στὴν κίνηση ὁ Σ. Δάγλαρης — Νικηφόρος ὑποσχόμενος δράση. Ἰκαρος

520) Παντοῦβε στρώστε βᾶγια ὑποδοχὴς ἱερά ὁ Δάγλαρης Σταθάκης γιὰ θριάμβους ξεκινᾷ. Ἰκαρος

521) Χαιρετῶ τοὺς: Φαροφύλακα, Φαίδωνα, Ἀρίωνα, Τ. Γιούλη, Τ. Χέρι, Ν. Φωτεινὸ, Ἀντικαιρετῶ: Ἀγνὸ Ἑλληνόπουλο, Χόλλυγουντ, Αὐγερινόν, Γιὸ τῆς Λέσβου. Ἀλληλογραφεύμε; Γράψτε μέσω περιοδικοῦ. Ἰκαρος

522) Γαλάζιε Ἀγγελε (212) κι' ἐσὺ μ' ἀρέσεις. Τρεῖς Στρακαστρούκες (234) τᾶκλεψα ἀπὸ τὴ συλλογὴ σας ποὺ τυχαία βρήκα κάπου!... Ἰκαρος

523) Γλωσσοκοπάνα = Ταβανόσκουπα. Ζιζάνιο = Κλαψάρικος πούς. Τζιτζιφρίγκος = Μπαστουνοκυνηγμένος. Χαιρετῶ Ρεμῆ. Αὐγερινὸς

524) Πρωτοπαίνοντας στὸ ἀνθοστολιστὸ σαλονάκι τῶν πεννομαχιῶν χαιρετῶ με ἀγάπη ὅλους - ὅλες. Ὑπόσχομαι δράση. Ἰδιαιτέρως Αὐγερινόν. Μάριος

525) "Οσοὶ μένετε στὴ Θεσσαλονικὴ δηλώστε το. Νίκος Σαλονικιὸς

526) Παιδιά, μὴν ξεχνάτε τὶς ἐκπλήξεις! Ἐκπλήξεις! Νίκος Σαλονικιὸς

527) Γλωσσοκοπάνα, Ἀγρόμπελη, Φοίνικα, Ἀμαζόνια, ἕναν σαλονικιὸ θερμοχαιρετισμό. Νίκος Σαλονικιὸς

528) Ποιῶν διπλωμάτων Κ. Διαβολάκι; Μήπως οἱ ἀφελεῖς κι' οἱ φθονεροί; Γιατί κανεὶς ἄλλος δὲν εἶναι ποὺ νὰ μὴ πανηγυρίξῃ τὴ μεγάλη ἀξία τῶν «Πρωτοπόρων». Γιάννης Ἀγιάννης (Πρωτοπόρων)

529) Δὲν πιστεύω Δ. Ἀκρίτα! (283 - 320). (Μὲ συγχωρεῖς ποὺ σοῦ ἀπαντῶ ἀργά). Ζ. Ρενουάρ

530) Δὲν πιστεύω Δ. Ἀκρίτα! (283 - 320). (Μὲ συγχωρεῖς ποὺ σοῦ ἀπαντῶ ἀργά). Ζ. Ρενουάρ

531) "Επειδὴ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς φίλους μου πεννομάχους δὲν κάνουν σωστὴ κατὰ μέτρηση τῶν λέξεων στὶς πεννομαχίες καὶ μοῦ στέλνουν πάντα λιγότερα λεκτὰ ἀπὸ ὅσα πρέπει κανονικὰ νὰ στείλουν, κάνω τὴ δήλωσή πὼς ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο φύλλο θὰ περιορίζω τὸν ἀριθμὸ τῶν λέξεων μέσα στὰ πλαίσια τῶν ἀποστελλομένων χρημάτων.

530) Ἐξάφαλμε δὲν ἔχεις δίκιο (335 - 330) Ἐγὼ πάντως εἶμαι ἀνεξάρτητος. Ζ. Ρενουάρ

531) Τὸς - Τὸ περιμένω τόσες βδομάδες! Στείλῃς (80 - 290). Ζ. Ρενουάρ

532) Δηλαδή εἶσαι ἀγαπητὸς Κεφαλωνήτικο Διαβολάκι; (131). Ἀντικαιρετῶ Ἀγνὸ Χριστιανόπουλο, Αὐγερινόν. Χαιρετῶ Γενναῖο Ρουμελιωτοπούλο. Γράψε. Ρεζεντά, Ἀγρόμπελη, Γαλάζια Βολέττα, Φεγγαρολουστῆ, Ἡρωϊκὴ Κρητικοπούλα Κρητικὸ Λουλούδι, Κύρο Σμιθ. Σιδηροκατρινόπουλο. Γράψε. Ἀταλάντη, Ροδαγαπή, Μελίσσα, Ἐρατο Δ. Ἀκρίτα, Μαξιμῶ, Γενναῖο Ρουμελιωτοπούλο Ἀννίδα, Χαρούμενο Προσκοπάκι, Ὀλυμπιονίκης Εὐχαριστῶ γιὰ εὐχὲς Ρουκέτα - Βολίδα. Ρεθυμνιώτης (Πρωτοπόρων)

533) Πρωτοπαίνοντας σὲ κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ συμβουλευτὸς ὅπως (Κεφαλωνήτικο Διαβολάκι, Τζιτζιφρίγκος, Γλωσσοκοπάνη, Τ. Γιούλη κ.ἀλ. νὰ συμμαχεύονται διότι ἔφθασαν ὁ... Ρομπέν τῶν Δασκάλων)

534) Πεννομάχοι Νέας Ἰωνίας σὰς καλῶ νὰ ἐδρῶσουμε παρόρημα «Πρωτοπόρων» στὴ Ν. Ἰωνία. Πληροφορίαι παρὰ Β. Φίλιον Γυμνασίον Νέας Ἰωνίας κάθε Δευτέρα καὶ Τρίτη 3 - 4. Περιμένω λοιπόν. Κάπταιν Μπλουζ (Πρωτοπόρων)

535) Ἀν καὶ μπαῖνω λίγο ἀργὰ στὴν κίνηση ὑπόσχομαι ἀκατάπαυστη δράση γιὰ τὴ διάδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μας. Βαρῶνος Μυνηχάουζ

536) Χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἰδιαιτέρως τὸν Ταπεινόν. Ζήτη ἡ ΑΕΚ, ἡ ὁμὰς θρύλος. Βαρῶνος Μυνηχάουζ

537) Προσοχή! Προσοχή! Ὅλοι οἱ πεννομαχοὶ πρέπει νὰ λάβουν μέρος στὸ διαγωνισμὸ. Ὅποιος γράφει τὴν γενναϊότερη φράση θὰ πᾶς ὡς βραβεῖον σπουδαῖο ἐπαθλο. Στείλτε τὶς φράσεις σας στὶς πεννομαχίες. Μὴν ἀμελήτῃ κανεὶς πάλι ἀπὸ τὴν φράση γράψτε (Φτερά Δόξης). Φτερά Δόξης

538) Ὅλοι οἱ δυναμικοὶ πρέπει νὰ γράψουν φράση! Φτερά Δόξης

539) Ὁ διαγωνισμὸς μέχρι 30 Ἰουλίου. Φτερά Δόξης

540) Λασηθιώτῃ σὲ χαιρετῶ. Σοῦ λέγω δὲ ἀπὸ τὴν δόξα ὅλοι κατὰ παίρνουν ἀρκεῖ ν' ἀξίζουν. Ἀν ἀξίζεις λοιπόν γράψε φράση. Φτερά Δόξης

541) Ἀρίωνα γειά σου. Σὲ συμβουλευτὸς φίλοι νὰ προσέχῃς τὶ γράφεις. Γιατί με αὐτὰ ποὺ γράφεις (348 - 33) δείχνεις ὅτι ἡ δὲν ξέρεις γράψῃς καθότι... ἡ δὲν καταλαβαίνει. Διάβασε πάλι γιὰ τὸ διαγωνισμὸ καὶ γράψε φράση. Φτερά Δόξης

542) Τὸς Τὸ γειά σου. Στὰ ἔγραφα (307) γιὰ τὴν τελευταίως φαίνεται νὰ ἔχασες τὴν παλαιὰ σου ὁρμή. Ἀν τὸ θεωρήσῃς καλὸ γράψῃς φράση στὸ διαγωνισμὸ. Φτερά Δόξης

543) Βρὲ τί Ἐξάφαλμος καὶ τί Γλωσσοκοπάνη εἶστε ποὺ οὔτε δυὸ λόγια δὲν γράφετε στὶς πεννομαχίες. Ὅα εἶστε ἀσφαλῶς σπαγγοραμένοι. Γράψτε φράσεις. Φτερά Δόξης

544) Χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἀλληλογραφεύω ὅλους. Γράψατε Κωνσταντίνον Χατζησταμάτην Παιανία Ἀττικής. Φτερά Δόξης

545) Προσχωρῶντας ὑπερασπίζω τοὺς ἀδύνατους Πεννομάχοι γειά. Ἀνίκητε σὲ ξέρω. Συμμαχεύμεναι Γ. τοῦ Ψηλορείτη ζήτηναι πιά παιδί μου. Ἀλλήλοιστε γράφετε; Γράψτε (μέσω περιοδικοῦ). Ἀτρώμητος

546) Λευκὴ κόμησας τὴν ἐννοεῖς (30); Τὸς - Τὴ δὲν ἔλαβα γράμμα σου. Γιατί; Ρεζεντά (Πρωτοπόρων)

547) Ντολορὲς ἐὼν ἔχῃς γένεια ἢ μουστᾶκι στείλτα μου γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς ποθητῆς βούτσας (377) καὶ περιμένε τὴν ταχυδρομικῶς. Ὁ Μυστηριώδης

548) Εἰς τοὺς μένοντες στὰ «Νέα Σφαγεία»: Τί εἶδους Γυμνάσια ὑπάρχουν κοντὰ παρακαλῶ; Δροσοπηγὴ

549) ΧΡΙΣΤΟΣ ἡ ζωὴ μας. ΕΛΛΑΔΑ ἡ ἀγάπη μας (Φ. Δόξης).

Δροσοπηγὴ

550) Φ. Ἰππότη, Ξ. Ἰππότη, οἱ «Πρωτοπόροι» εἶναι γιὰ σὰς.

Δροσοπηγὴ

551) Εὐχαριστῶ Ταπεινὴ (371). Ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ γράψε μου γράμμα. Χαιρετῶ Ντόρα Ρεζιντά.

Αὐγερινὸς

552) Ἀλκή Ροδόπουλε πολὺ ἀνοστος εἶσαι τὸ ξέρεις; Ἄν ὄχι μάθε το. Κεφαλλονήτικο Διαβολάκι περαστικά. Δὲν τὸλπιζα νὰ ὀπισθοχωρῇς τόσο εὐκολά.

Αὐγερινὸς

553) Ντολорές, ἀλληλογραφοῦμε; Πρωτογράφε. Γκρέτα, κόλλησες στοὺς Ἀνίκητους κι' ἐσύ; Κομπάρσιτα, ὅσο ξέρω ἐγὼ παπᾶς, ξέρεις ἐσύ Κομπάρσιτα.

Ἀστιδεὺς

554) Θεάματα: Γλωσσοκοπάνα = Ἐπίκαιρα γεγονότα. Γάτος τοῦ... Ἀμυνταίου! = Τὸ ὁ τρομερό.

Ἀστιδεὺς

555) Χαιρετῶ: Δροσοσταλίδα, Προοδευτικὸ Ἀγόρι, Εἰσάφαλο, Ἀτρόμητη Ἑλληνοπούλα.

Ἀστιδεὺς

556) Ὁ Σ.Π.Ε. προσχωρεῖ στὴν «Ἀναγέννηση» ὡς παράρτημα. Μᾶς δέχεται; Ἀποστείλατε καταστατικό: Νικόλαον Δ. Ἡμελλόν, Φιλότι Νάξου. Σύλλογος Σ.Π.Ε.

557) Τὸς - Τὸ περιμένομε. Σύλλογος Σ.Π.Ε.

558) Δράκε ἀνίκητέ, θὰ σὲ νικήσω!!! Δεινὸς Ξιφομάχος (Σ.Π.Ε.)

559) Κ. Διαβολάκι (ἡ) δυστυχῶς ἔμεινες χωρὶς οὐρά. Σκαλιστήρι

560) Φ. Δόξης δῶσε τὸ στεφάνι. Σκαλιστήρι

561) Ἐγὼ ὁ μεγάλος βασιλεὺς τοῦ κήπου καὶ τῆς σοφίας κηρύττω πεντοπόλεμο ἐναντίον τῶν Παναθηναϊκιστῶν. Ὀλυμπιακοὶ ἀπάνω τους. Βγήκαν οἱ ντοράτες. Σκαλιστήρι

562) Θάνατος: Κηδεύομεν σήμερον τὴν οὐρὰ (τῆς) Κ. Διαβολακίου νὰ παρευρῇτε εἰς τὴν κηδείαν. Γράψατε τοὺς παρόντας εἰς τὸ γραφεῖόν μου. Σκαλιστήρι

563) Ντροπὴ σας Σαῖξπηρ 359. Αὐτὰ δείχνουν τί εἶστε. Μύρια εὐχαριστῶ ἀγαπητὴ Ντολорές. Κάπτειν Μπλουτ (Πρώην Κύρος Σμιθ)

564) Θεάματα: Ἀστιδεὺς = μὲ τὸ μπιμπερό σὺν στόμα. Σαῖξπηρ = Βορειοκορεάτης. Γάτος τῆς Ἀγκύρας = Ἀποστάτης. Συνεχίζονται. Κάπτειν Μπλουτ (Πρωτοπόρων)

565) Ν. Σαλονικιὲ ἀπὸ τότε πού μπήκες στὴν κίνηση μπούλη μου μᾶς φουσώνεις... ἀπὸ ἐκπλήξεις. Ἐχεις γίνει (ἐκ)—πληκτικός. Φ. Ἀρετῆς... τί θάλεγες γιὰ προσχώρηση; Ριχάρδος Λεοντόκαρδος

566) Εἰδῆσαι: Ἐθεάθη ὁ Γάτος τῆς Ἀγκύρας εἰς τὰ «κεραμίδια» τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδαῖ», βολτάρων νισαυρίζοντας. Ριχάρδος Λεοντόκαρδος

567) Χαιρετῶ ὅλους τοὺς Ἰππότες. Ἰδιαίτερα Ἰ. Αἰθέρος, Ἰ. Οὐρανοῦ, Ἡρώα τῆς Πίνδου, Ε. Δαφνομήλη (γράφει καὶ Σταυραετό). Ριχάρδος Λεοντόκαρδος

568) Μπαίνω στὴν κίνηση καὶ χαιρετῶ τὸν Φάρο τῆς Ἀρετῆς καὶ κάθε Κρητικόπουλο. Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους. Ἀντιχαιρετῶ καὶ τὴν Ἀμαζόνα. Καζανόβας

569) Μπαίνω στὴν κίνηση χαιρετώντας ὅλους - ες. Θὰ δρᾶσω καὶ θὰ ἐκπλήξω. Θὰ προστατέψω τοὺς ἀδυνάτους καὶ θὰ χτυπήσω τοὺς δυνατοὺς. Δὲν φοβοῦμαι κανένα. Οὔτε κι' αὐτὸ τὸ Κεφαλλονήτικο Διαβολάκι. Στὶς «Τρεῖς Στρακαστρούκες» προτείνω... σύναψη συμμαχίας. Στὸ Θρύλο φιλία... Προσοχή! Θὰ μείνω ὁ Ἀγνωστος. Ὁ θελήσας νὰ ἐξακριβῶσι ἀτιμωρηθῇται.

Ἀγνωστος Χ

570) Τὸς - Τὸ, ἡ γλῶσσα πού μεταχειρίζεσαι δὲν μοῦ ἀρέσει καθόλου. Μὲ κάνει νὰ ἀνησυχῶ. Φοβοῦμαι πολὺ... Ἐ! τί λές; Νίκος Φωτεινὸς

571) Πεννομάχοι ἐμπρός, σηκωθῆτε γιὰ νὰ φάουμε ὅλοι μαζί τὸ χασμὸ τοῦ ὠραίου μας φίλου τοῦ Τὸς - Τὸ πούν' ὠραῖο παιδί. Νίκος Φωτεινὸς

572) Κεφαλλονήτικο Διαβολάκι μὴν ὑπερηφανεύεσαι τόσο πολὺ γιὰ τὴν ἐξυπνὴ κουταμάρα σου ὥστε νὰ θεωρῇς ὅλους τοὺς πεννομάχους κουτοὺς (271). Μέλισσα

573) Ἀγνὸ Χριστιανόπουλο, Χριστιανόπουλο, Στρατιώτη τοῦ Χριστοῦ, Ἡρωϊκὸ Ἑλληνοπούλα, σὰς χαιρετῶ. Μήπως ἀνήκετε καὶ πουθενά ἄλλου, Γράψτε μου. Ἀτρόμητη

574) Στὸ πλάϊ σου κι' ἐγὼ, Χριστιανόπουλο. Ἀτρόμητη

575) Χαιρετῶ Σκαλιστήρι, Ἑρμπερτ, Γιὸ Λέσβου. Εἶμαι Ὀλυμπιακός. Βασίλ. Χρίστ. Μάδης, Παιανία Ἀττικῆς.

576) Ἀγαπητοὶ πεννομάχοι εὐχομαι νὰ τερματίσετε ὥσάν «Δράκοι Ἀνίκητοι».

577) Ἀπευθύνω θερμὰ εὐχαριστήρια στοὺς μαθητὰς Γυμνασίου Κορώνης πού ὑποστήριξαν τὸ περιοδικὸ μας, ἀποχτώντας ἕναν πολυτίμο φίλο. Δράκος Ἀνίκητος

578) Διὰ Ἡρακληδεῖς Θεσσαλονίκης: Πολλὰ πολλὰ συλυπητήρια (4-1). Θανάσης Μπέμπης 10

579) Ἐπαθλα Ὀλυμπιακοῦ: Πρωτάθλημα Πειραιῶς. Κύπελλον Ἑλλάδος. Κύπελλον Πάσχα. Πρωτάθλημα Ἑλλάδος. Ζήτω Ὀλυμπιακός. Θανάσης Μπέμπης 14

580) Βόρειε Ἀνεμε ἡ τὸ κάνεις ἐπιτήδες ἡ δὲν ξέρεις ποῦθε πᾶν τὰ τέσσερα. Τὸ Κεφ. Διαβολάκι εἶναι κορίτσι καὶ μάλιστα μὲ πλεξίδες. Ἀντιχαιρετῶ τοὺς: Γαλάζιο Ἀγγελο, Θρύλο καὶ Δικ. τῆς Νεολαίας. Ἡρωϊκὸ Ἑλληνοπούλο ἀλληλογραφοῦμε; Πιτσιρδόνι (Παναθηναϊκός)

581) Προσοχή! Στὴν κίνηση καταφθάνει κι' ὁ Στάθης Δάγλαρης. Πιτσιρδόνι (Τορπιλλαδόρος)

582) Εἶσαι πολὺ ἐκπληκτικὸς Ν. Σαλονικιέ! Κατάπιες καυμιὰ γκλίτσα; Τζιτζιφρίκο εἶσαι ἕνας συλλόγους «Δάδες» καὶ «Ἀνίκητοι» στοὺς νέους προκοπῇ. Προσχωροῦμε μὲ κέφι στοὺς Τορπιλλαδόρους. Θρύλος Πιτσιρδόνι (Παναθηναϊκοί) — (Τορπιλλαδόροι)

583) Προσοχή! Ἀρχίζω τὴ δράση μου. Ἐνα ναιρετισμὸ στοὺς Αὐγερινό, Ἡρ. Ἑλληνοπούλο καὶ Πιτσιρδόνι. Θρύλος = σκουριασμένη λαμαρίνα. Ἀρτανιάν (ΠΑΟ)

584) Θεάματα: Γκρέτα = Μπουμπουλίνα τῆς ξηρᾶς. Τέλλος Ἀγρας (Ἀντιπρ. Ἀνικήτων Ἡρώων)

585) Ἐξάφαλμε (333) μᾶς ἤρθε πολὺ ἀπότομος. Τέλλος Ἀγρας (Ἀντιπρ. Ἀνικήτων Ἡρώων)

586) Εἰδῆσαι: Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐνεφανίσθη νύκτωρ ἀπὸ τὰς ρύμας τῆς πόλεως βρυκόλακας Θρύλου. Πάντες οἱ κάτοικοι ἐκλείσθησαν ἐντρομοὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν. Τζιτζιφρίκος

587) Τὰ σέβη μας γερο - Μυστήριε! Εἰς τὴν... πομπῶδη εἰσοδόν σου σὲ χαιρετοῦμε ὅλοι... μὲ σεβασμὸ βγάζοντας... τὰ παπούτσια μας. Τζιτζιφρίκος

588) Ἀσφαλῶς κ. Νάυλον θὰ δοκίμασες τὸ βότανο αὐτὸ στὸν ἑαυτοῦλη σου καὶ θὰ βρῇκες ἔτσι τὸ γιαιτρικὸ σου, γιὰ νὰ τὸ συνιστᾷς σὲ ἄλλους. Τζιτζιφρίκος

589) Ἀγαπητὴ Ζ. Ρενουάρ σκέφθηκα μιὰ κι' εἶσαι καὶ μπογιατίζης, νὰ σὲ καλέσω γιὰ σοδάτισμα τῆς οἰκίας... τοῦ σπιτιοῦ μου! Τί θάλεγες; Τζιτζιφρίκος (Ὁ κακὸς μπελές)

590) Στὴν Ἀναγέννηση εἶσαι Χόλλυγουντ Κρίμα! Φοινίκας

591) Τὸ παράρτημά μας θὰ δώσῃ νέα λάμψη στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ. Φοινίκας

Πρόεδρος παραρτήματος Γρεβενῶν συλλόγου ΔΑΔΕΣ

592) Γλωσσοκοπάνα = Κόρη τοῦ Ἀδῆ. Φοινίκας ΔΑΔΕΣ

593) Εἰσέρχομαι καὶ ἐγὼ ἐπὶ τέλους εἰς τὴν πολυθρόνον λεωφόρον τῆς Παιδοπόλεως, ἀπευθύνοντας πρὸς ὅλους τοὺς ἀναγνώστας τοῦ περιοδικοῦ ἕνα ἐγκάρδιον χαιρετισμόν. Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες

594) Προοδευτικὸ Ἀγόρι, καλὸδεχτο στοῦ «Πρωτοπόρου». Γιατί (371) Ταπεινέ. Εὐχαριστῶ πολὺ Κομπάρσιτα. Σὲ χαιρετῶ καθὼς καὶ τὴν ὀδελφὴ σου. Ἐλσα, γειά. Τὸς - Τὸ, μὴν προσπαθῇς δελφὴ σου. (361) νὰ δυσφημήσῃς τοὺς «Πρωτοπόρους», γιὰ νὰ μὴν ἀναγκαστῶν... Εὐχαριστῶ, ὅλους ὅσους μοῦ εὐχέθηκαν γιὰ τὸ Πάσχα Ἰδιαίτερα τὸ Γουλιέλμο Τέλλο. Φάρος Ἀρετῆς (Πρόεδρος «Πρωτοπόρων»)

595) (Πρὸς Α. Ροδόπουλον) Ταπεινότητά σου γέρνει ἡ θαυμάσια κεφαλὴ ἔχοντας προφυλακτῆρα ρίινα! εἰς μέγεθος τρανή. Εὐριπιδῆς

596) Μπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν πεννομαχιῶν χαιρετῶ ὅλους - ες πού συμμετέχουν σ' αὐτὴ Χαιρετῶ θερμὰ Γλωσσοκοπάνα. Ἐλσα, Κομπάρσιτα. Ντολорές, γειά. Ξανθοῖα Σουζάνη

597) Μπαίνω στὴν κίνηση χαιρετῶ τὸ Φάρο τῆς Ἀρετῆς καὶ τὸ Κριλμπάνη, Κρητικόπουλο, Τίτινιο Χέρι. Περιμένω ἀπάντησιν ἀπ' ὅλους. Καζανόβας

598) Γεῖα χαρὰ «Πρωτοπόροι». Σὰς συγχαίρω. Εἶμαι μαζί σας. Φάρε Ἀρετῆς ἀπάντησα. Νίκος Κρίνης (Πρωτοπόρος) Φοινίκας

599) Ἐκπλήξεις! Χαρά! Γέλιο! Εὐθυμία! Νίκος Σαλονικι

600) Προσοχή! Προσοχή! Πεννομάχοι... ταντ... σὲ τα... αὐτιά σας καὶ ἀκούτε: ἀπὸ τὸ ἐρχομένο τεῦχος ἡ πρώτη μου ἐκπλήξις: «ὁ μεγάλος πεννομαχικὸς φυσιογνωμίας». Πού θὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο. Νίκος Σαλονικι

601) Καὶ παραεῖμαι Τὸς - Τὸ. Ἀλλὰ ὄχι ἐκνο πού νομίζεις. Σὲ γνωρίζω. Ντολорές ἀγόρα μιὰ δόση. Τὰ ἀποτελέσματα θὰ φανοῦν. Γλωσσοκοπάνα βούλωστο πιτσιρίκι μου. Γαλανὴ Μάγισσα = Κλεπτοψευδωνυμοῦχος. Θρύλος = Ἐξυπνάκι Κορίτσι Νάυλον

602) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ ὑπόσχομαι δράση. Χαιρετῶ τοὺς ἀγαπητοὺς μου «Πρωτοπόρους». Ἡρώας τῶν Ζερρώνων

603) Ἐπ! Ὁλος χαρὰ πρωτομπαίνω στὴν κίνησιν τοῦ ἀγαπημένου μας περιοδικοῦ, χαιρετῶ ὅλους - ες. Βασίλειε Νίκου, Ἀθανάσιε Φανουρά, Ἀντώνιε Τσέλιγκα, Χαράλαμπε Λάμπου ἐμπρός, φάρτε ψευδωνυμὰ καὶ ἐλάτε νὰ πεννομαχοῦμε. Φοδόσαστε; Νεραϊδόπουλος

604) Ἀντιχαιρετῶ Φτερά Δόξης. Ὅπως θέλετε Δέχεσαι τουλάχιστο μιὰ ἀλληλογραφία; Ματτὸν μόνον μέσω περιοδικοῦ δέχομαι. Θέλεις; Ἄν εἶναι εὐκόλον Τὸς - Τὸ, μοῦ ἀποδεικνύεις τὰ λόγια σου; (361). Θὰ περιμένω. Σὰς χαιρετῶ ἀγὰς τὸς Δροσοσταλίδα, Ἐλσα. Ντολ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'ΑΠΑΝΤΑ':

«Εδωσα εντολή να εξετασθῇ τὸ ζήτημά σου ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΑΚΗ.

Θα πρέπει νὰ τὸ πῆρες στὸ μεταξύ ΚΩΣΤΑΚΗ ΝΤΕΜΠΟ.

Σοὺ ἀπαντῶ σὲ ὅλα ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΜΠΟΖΙΚΑ. Ἡ καθυστέρηση ὀφείλεται στὴν ἔλλειψη χαρτιού. Οἱ πεννομαχίες εἶναι περιγράμματα ἢ ἀνακρινώσεις ποὺ γράφονται ἀπὸ τοὺς φίλους μας. Ὅποιος θέλει μπορεῖ νὰ γράψῃ πεννομαχίες. Τὸ καλλίτερο ὅμως εἶναι νὰ ἔχῃ ψευδώνυμο ποὺ ἐγκρίνεται μὲ 2.000 δραχμές. Πρέπει νὰ σοὺ πῶ πῶς ψευδώνυμο μπορεῖς νὰ πᾶρῃς ὅποιο θέλεις ἀρκεῖ νὰ μὴν τὸ ἔχῃ κανένας ἄλλος. Σὺμφωνοί; Ἡ συνεργασία σου δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

Εὐχαριστοῦμε Κ. Β. ΚΑΡΑΣΤΑΘΗ. Ὁ δευτέρος τόμος τοῦ 1950 ἔχει 45.000. Ὁ ἀδελφός 24.000. Ἐχωρίστα τεύχη 2.000 δραχμῶν τὸ ἕνα. (Ἡ ἀπάντησή ἀφορᾷ τὸ φίλο σου ΓΙΩΡΓΟ ΖΕΛΙΑΝΑΙΟ).

Εὐχαριστοῦμε ΚΩΝ. Ι. ΤΣΟΥΚΑΛΗ γιὰ τὴν ἐγγράφῃ τὴν συνδρομῆτά. Τὰ σκίτσα καλὰ. Δημοσιεύονται.

Θα σοὺ σταλῶν ΝΙΚ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΟΥΚΑ.

Πολὺ καλὰ ΓΕΩΡΓΙΕ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΡΑΒΑΝΗ. Τὸ κακὸ εἶναι πὼς πρέπει νὰ φροντίζετε καὶ αἰεὶ νὰ μοῦ γράφετε καθαρά τὸ ὄνομα. Ὁ καλλίτερος τρόπος εἶναι: Πρῶτα τὸ ὄνομα. ἔπειτα τὸ πατρώνυμο καὶ ὕστερα τὸ ἐπώνυμο. Ἀπὸ τὰ ὅσα μὰς ἔστειλες τί νὰ πρωτολάβω ὑπ' ὄψη μου; Ἀπὸ μὲν τὸ ἔχεις ὅλα ἀνάκατα; Στέλλω, λοιπόν, στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως τὴν συνεργασία καὶ ὁ Θεὸς βοηθός. Ἄλλη φορὰ: Χωριστὰ ἡ ἐπιστολὴ. Χωριστὰ οἱ σπαζοκεφαλίες. Χωριστὰ οἱ συνεργασίες. Αὐτὸ ἔχω κεντραστῇ νὰ τὸ ἐπαναλαμβάνω στοὺς φίλους μου κάθε φορὰ.

Εὐχαριστοῦμε ΚΩΝ. Θ. ΦΩΤΕΙΝΕ. Σὰν τί πληροφορίες θέλεις γιὰ τὸν συνεπώνυμό σου καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου; Εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πλέον ἐκλεκτοὺς καθηγητὰς τῆς Ἱατρικῆς.

Διωρθώσαμε τὴ διευθύνσή σου φίλε ΝΙΚΟ Σ. ΚΑΡΑΒΙΔΑ.

Ἐκράτησαμε ὑπὸ σημείωση τὶς ὑποδείξεις σου ΣΩΤΗΡΗ ΚΩΤΟΥΛΑ. Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα.

Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΗΛ. ΣΠ. ΖΩΤΟ.

Πολὺ μὰς ἄρεσε τὸ γράμμα σου Γ. ΚΡΑΣΣΑ. Ἐγκρίνω μὲ ὅλη μου τὴν καρδίαν τὴν σύστασή σου συλλόγου σας «Ταπεινολύχναρο». Καὶ μοῦ ἀρέσει ἐξαιρετικὰ ὁ συμβολισμός ποὺ τοῦ δίδετε. Ἡ συνεργασία σου πῆρε τὸ δρόμο τῆς.

Σύλλογον «ΤΑΠΕΙΝΟΛΥΧΝΑΡΟ»: Ἐμεῖς δὲν θέλουμε νὰ βάλουμε κανένα ἀντιπρόσωπο. Ὅποιος μὰς ζητάει φύλλα πρὸς διάθεσιν τοῦ δίνουμε χωρὶς νὰ τοῦ παρέχουμε ἀποκλειστικὴ ἢ ὅποιαδήποτε ἀντιπροσωπεία. Φροντίστε νὰ συνεχρηθῇτε μεταξύ σας καὶ νὰ συνεργασθῇτε. Πάντως σὰς εὐχομαι καλὴ πρόοδο.

Πῆραμε, ἀγαπητὴ κ. ΧΡΗΣΤΟ ΑΓΕΡΙΔΗ τοὺς συνδρομητὰς τοῦ σχολείου σας καὶ σὲ εὐχαριστοῦμε θερμὰ.

Γίνηκε ἡ διόρθωση φίλε ΖΗΝ. ΚΟΥΚΟΥΛΗ.

Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια ΚΩΝ. ΧΑΤΖΗΣΤΑΜΑΤΗ. Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλίες σου.

Γράψαμε συνδρομητὰς τοὺς 10 φίλους σου ΣΩΤΗΡΗ ΚΑΡΛΗ καὶ σ' εὐχαριστοῦμε. Ἐξασφάλισες τὴ δική σου συνδρομὴ δωρεάν.

Πῆραμε ΧΡΗΣΤΟ ΠΑΝΤΟΥΡΗ τὶς σπαζοκεφαλίες σου. Τὸ σκίτσο σου ποὺ ὅπως εἶναι σχεδιασμένο δὲν κάνει γιὰ δημοσίευση, τὶς συνεργασίες σου, τὸ διήγημά σου, πολὺ μεγάλο γιὰ τὴν ἔξω ἀπὸ τὴν δική σου. Πάντως δείχνει τὸν νῆο ζήτημα τῆς γλώσσας. Εἴμαστε σύμφωνοι γιὰ τὸ.

Ἐλόθαμε τὰ χρήματα καὶ εὐχαριστοῦμε, φίλε σου. ΒΑΣΙΛΗ ΚΟΠΑΝΑ. Πῆραμε καὶ τὶς συνεργασίες σου.

Πολὺ καλὰ ΣΟΥΛΗ ΖΑΜΠΟΛΑ. Θὰ γίνῃ, ἂν δὲν ἐγίνηκε ἡ διόρθωση τοῦ δυνάμετός σου. Θὰ γράφουν συνδρομητὰ οἱ φίλοι σου.

Γράψαμε τοὺς νέους συνδρομητὰς ΘΕΟΔ. Ν. ΚΑΡΒΕΛΑ.

Πῆραμε ΚΟΜΠΑΡΣΙΤΑ ὅσα μὰς ἔστειλες. Ἀλλὰ τὰ σκεδιάσματα ὄχι καλὰ. Γιὰ προσπάθειά σου γιὰ κατὰ καλλίτερο.

Θὰ πρέπει νὰ τὸ ἔνης πάρει τὸ λυτάοιο ΛΕΩΝΙΔΑ ΜΙΛΕΝΟΠΟΥΛΕ γιὰτὶ σοὺ ἐστάλη. Πάντως ἔδωσα ἐντολὴ νὰ γίνῃ σχετικὴ ἔρευνα.

Τὰ σκίτσα σου θὰ ἦσαν καλὰ ΕΛΕΝΙΤΣΑ ΔΑΜΟΥΛΑΚΗ ἂν φροντίσεις νὰ τὰ ἔχεις φτιαγμένα σύμφωνα μὲ τὶς ὑποδείξεις ποὺ τὸς φέρεις ἐπανελάβα ἀπὸ τὴ στήλῃ αὐτῇ!

ΜΥΣΤΗΡΙΕ, πρέπει πιά νὰ τὸ ἔχῃς πάρει.

Ἐγράψαμε συνδρομητὰς τοὺς: Ἀγγέλου Νικ. ΝΟΠΟΥΛΟΝ (διὰ τοῦ φίλου σου Διευθυν. Ἀλεξίου). ΣΠ. ΒΑΛΛΙΑΝΟΝ κ. Δ. Τσαλῶ, τοῦ Δημ. Σχολείου Κεραιῶν κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΓΚΑ. τοῦ τὸν εὐχαριστοῦμε θερμὰ. Ἀρσενίου (δὶς τοῦ ΜΕΡΑ (διὰ τοῦ φίλου μας Γρηγόρη Ἀρσενίου), ΠΑΥΛΟ ΜΠΡΤΣΑ (διὰ τοῦ φίλου μας Ἡλία Κουτσόδηρου), ΔΗΜ. ΒΑΣΙΛ. ΑΓΙΑΝΝΙΔΟΥ,

ΑΝΔΡΕΑΝ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΝ, ΤΑΚΗ ΕΥΑΓΓ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟ.

Πῆραμε καὶ παραπέμφαμε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΓΚΑΡΑΒΕΛΗ, ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΣΙΜΩΝΙ (ἔδωσα ἐντολὴ γιὰ τὴν διόρθωσή), ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΝΙΤΣΙΟΥ, ΔΗΜ. ΤΣΑΠΡΑΣΗ (πῆραμε καὶ τὴν συνδρομή), ΝΙΚΟΛΑΟ ΤΣΕΛΙΚΗ, ΘΑΝΑΣΗ ΜΠΕΜΠΗ ΜΑΝΤΩΣ ΜΑΥΡΟΓΕΝΟΥΣ, ΠΟΛΥΤΗ ΜΗΣ ΚΑΤΣΙΑΝΗ, ΓΡΗΓ. ΤΣΙΑΛΗΜΑΓΚΟΥ, ΤΑΚΗ ΣΑΛΟΝΙΚΙΔΗ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΖΑΝΝΗ, ΙΩΑΝΝΗ ΡΗΓΑ, ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ, ΙΩΑΝΝΗ ΣΑΜΙΩΤΗ, ΗΛΙΑ ΔΑΝ. ΗΜΕΛΛΟΥ, ΚΩΝ. ΤΣΙΑΡΑ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΜΑΣΤΡΟΔΗΜΟΥ, ΚΩΝ. ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΑ, ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Α. ΖΗΚΑ ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΚΟΡΙΔΗ.

Πῆραμε τὶς σπαζοκεφαλίες τῶν φίλων μας ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΝΔΡΟΥΛΗ, ΑΡΑΤΟΥ ΤΟΞΟΤΗ ΚΩΣΤΑ ΜΙΣΣΙΟΥ, ΜΑΝΤΩΣ ΜΑΥΡΟΓΕΝΟΥΣ, ΕΜΜ. ΣΚΟΡΔΑΛΑΚΗ, ΙΩΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΡΗΓΑ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΝΙΚ. ΖΑΝΝΗ, ΔΗΜ. ΚΑΡ. ΚΟΥ (ἡ ὑπόδειξή του θὰ μελετηθῇ), ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ ΠΑΠΑΧΑΤΖΑΚΗ (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ του λόγια), ΚΩΝ. ΤΖΙΩΡΑ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗ ΑΘ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ.

Εὐχαριστοῦμε φίλτατε ΘΕΟΦΙΛΕ ΚΟΤΣΜΑΝΙΔΗ γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Περιμένουμε τὴν ἐκδήλωσή τῆς συμπαράστασώς σας.

Ἐδωσα ἐντολὴ νὰ εξετασθῇ τὸ ζήτημά σου καὶ θὰ σοὺ γράψουμε ἰδιαίτερως, φίλτατὴ ΖΩΣΤΑ Κ. ΓΙΑΝΝΑΚΗ (Σωτήρη Θάσου).

Δὲν εἶναι ἄσχημα μεταφρασμένο τὸ διήγημά φίλε ΧΑΡ. Δ. Ἀλλὰ δὲν παρουσιάζει ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ περιοδικό μας. Πάντως σὰς εὐχαριστοῦμε θερμὰ.

Ἐδωσα ἐντολὴ νὰ διορθωθῇ τὸ λάθος ΣΑΒ. ΒΑ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ.

Εὐχαριστοῦμε ΜΥΡΤΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ γιὰ ὅλα. Γράψαμε συνδρομητὰς τοὺς φίλους σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΕΜΜ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ.

Πολὺ μὰς συγκίνησε τὸ γράμμα σου φίλε ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΜΑΛΛΙΟ. Εἴμαστε εὐτυχεῖς ποὺ σ' ἀνέβαινε πάντοτε ἐγνωνομένη πρὸς τὴν μεγάλη μας Βασίλισσα.

Ἀσφαλῶς τὸ 31 φύλλο ΚΩΣΤΑΚΗ ΚΟΜΝΗΝΕ δὲν τὸ πῆρες γιὰ ἐντελὸς ἄλλους λόγους ἐκτὸς ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ φαντάζεσαι. Ἀπὸδῶς θὰ χάρηκε στὸ Ταχυδρομεῖο. Ἐδωσα σχετικὴ ἐντολὴ φίλε ΔΗΜ. ΗΜΜΕΛΕ.

Ἐδωσα σχετικὴ ἐντολὴ φίλε ΔΗΜ. ΗΜΜΕΛΕ. Εὐχαριστοῦμε φίλε ΜΑΝΩΛΗ ΜΙΧΑΛΑΪΝΑ γιὰ τὸ ὅραίο σου γράμμα.

Πρῶτα - πρῶτα νὰ μὰς ἐξηγήσης ἀγαπητὴ καὶ παλιὴ φίλε ΑΛΕΞΑΝΤΡΕ, πὼς λέγεσαι: ΜΑΚΡΟΥΛΑΚΗΣ ἢ ΜΑΚΡΥΛΑΚΗΣ. Πρὸς τὸ παρὸν ἐκδοσὴ δεκαήμερῃ ἡ ἐδωροδοκία ἀποκλείεται. Πῶς ἐκδοσὴ αὐτοῦ ποὺ καὶ γιὰ τὴν 150ῃ ἡμέρῃ ἐκδοσῇ νὰ γίνῃ αὐτὸ ποὺ καὶ μὰς χρειάζεται. Σπαζοκεφαλίες συνεργασίες ἔλαβα. Γιὰ τὰ ἄλλα σοὺ ἔχω ἀπαντήσει στὸ προηγούμενο φύλλο.

Ἐδωσα σχετικὴ ἐντολὴ ΧΡΗΣΤΟ ΜΟΚΑΛΗ. Εὐχαριστοῦμε φίλε ΙΑΚΩΒΕ ΨΑΡΡΕ γιὰ τὴν γιὰ τὸ ὅραίο σου γράμμα.

Πολὺ καλὰ φίλτατε ΚΩΣΤΑΚΗ ΤΣΙΓΓΑΝΕ. Ἀλλὰ φρόντισε νὰ τοὺς γράψῃς συνδρομητὰς.

Μπορεῖς νὰ στέλνῃς ΝΑΟΥΜ ΚΑΡΕΝΤΣΙΔΗ. ὅτι θέλεις. Γράψαμε συνδρομητὰς τοὺς φίλους σου.

Θὰ σοὺ σταλῇ τὸ τεύχος ΑΓΓΕΛΕ ΠΕΡΙΣΤΕΡΟΠΟΥΛΕ.

Εὐχαριστοῦμε φίλε ΙΑΚΩΒΕ ΨΑΡΡΕ γιὰ τὴν προθυμία σου καὶ τὸ ἐνδιαφέρον σου.

Φίλε ΤΑΠΕΙΝΕ, συμμερίζομε ἀπόλυτα τὶς ἀντιλήψεις σου καὶ θὰ λάβω τὰ μέτρα ποὺ μοῦ ὑποδεικνύεις.

Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ φίλε ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΚΟΙ-ΤΑΝΙΔΗ γιὰ τὸ τόσο ὁμορφὸ καὶ εὐγενικό σου γράμμα ποὺ μὲ κάνει περηφανό γιὰ τὴν ἀφοσίωσή σου ποὺ ἔχουν οἱ φίλοι μας στὸ «Σπίτι τοῦ Παίδιού».

Δυστυχῶς ΚΩΣΤΑΚΗ ΖΕΡΕΙΣ εἶναι γενικὴ, ὄχι τοῦ χαρτιού, ἔλαβα ἀλλὰ σ' ὅλο τὸν κόσμον, δηλ. μόνο στὴν Ἑλλάδα ἀλλὰ σ' ὅλο τὸν κόσμο, δημιουργεῖ πολλὰ δυσχέρειες στὴν ἐκδόσή μας. Αὐτὸ εἶναι ἀλλωστὴ καὶ ὁ λόγος ποὺ γίνεται ἡ καθυστέρηση. Πῆραμε τὴν συνεργασία σου.

Εὐχαριστοῦμε πολὺ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΑ. Δυστυχῶς ὅμως μόνο τὰ ποιήματά σου ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου. Τὶς σπαζοκεφαλίες ὄχι γιατί ἦταν γραμμένες στὸ «δίο χαρτί» καὶ δὲν μπορούσα νὰ τὶς ξεχωρίσω.

Ἐξήγῶ καὶ σὲ σὲνα ὅπως καὶ στοὺς ἄλλους φίλους μου, ΚΩΝ. ΜΙΣΣΙΕ, πὼς ἡ ἀργοπορία ὀφείλεται στὴν ἔλλειψη τοῦ χαρτιού.

Οἱ ἀθλητικὲς πληροφορίες σου ΘΑΝΑΣΗ ΜΠΕΜΠΗ ἀρκεῖ ἀνδιαφέροντος. Τὸ σκίτσο σου ἔχει δύο ἐλλείψεις: Ἦθελε προσεκτικώτερο σχεδίασμα καὶ τὸ μελάνωμά του νὰ εἶναι μὲ σινικὴ.

Θὰ γίνῃ ἡ ἀλλαγὴ τῆς διευθύνσής σου ΕΥΡ. ΡΙΠΙΔΗ ΧΡ. ΣΤΟΓΙΑΝΝΗ.

Ἐχει καλὸς ΠΑΝΑΓ. ΚΑΜΒΥΣΙΔΗ. Εὐχαριστοῦμε.

Πολὺ καλὰ ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΕ. Τὸ καλλίτερο εἶναι ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΣΠΥΡΑΚΗ.

να φτιάχνεις δικά σου και όχι αντιγραφές. Αυτά που μου έστειλες μάλλον καλά. Θα προτιμούσα κάπως λεπτότερες τις γραμμές. Πάντως κάποιο δημοσιεύεται σ' αυτό το φύλλο.

Ευχαριστούμε φίλε ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΜΠΑΜΠΑΛΗ για τις τόσες σου φροντίδες.

Τι είναι αυτά που λες ΧΡΗΣΤΟ ΠΑΝΤΟΥΡΗ; Γίνονται αυτά; Να μάς πληρώσουν για να βάνουμε τις συνεργασίες; Μά να μην ζανασκεφής τέτοιο πράγμα. Απλώς: Γράφεις πολλά - πολλά. Θα ήταν καλύτερα να έγραφες λιγότερα και να τα έχες προσεκτικότερα γραμμένα. Φέρνω ένα παράδειγμα: Γράφεις: «Η πατρίς μας, η Έλλάς μας, λόγω των καταστροφών και τώσων άλλων αίσχρσπραξιόν, τα όποια επρόξενησαν μεγάλην καταστροφήν οι συμμοριταί εις τον λαόν, εύρισκεται εις ανωμαλίαν και εις οικονομικήν κρίσιν και ιδίως οι επαναπατριζόμενοι, τους όποιους άλλους εκ του ύστερήματος, άλλους εκ του περισσεύματος πρέπει να βοηθήσωμεν είτε άμέσως είτε έμμέσως...».

Όλη η φράση γροθιοκοπείται: είναι ασύντακτο, άναπόδοτο, μπέρδεμένο. Θέλεις να το δής και μόνος σου; Λες για τις καταστροφές και «αίσχρσπραξιες» — που την ξετρώπωσε, βρέ παιδί μου, αυτή τη λέξη; — που και οι δύο είναι λέξεις γένους θηλυκού — και λες «τά όποια», δηλαδή τις κάνει ούδετέρα. Λες πώς οι καταστροφές επρόξενησαν μεγάλην καταστροφήν. Πώς διαβολό γίνεται αυτό; Η καταστροφή είναι αποτέλεσμα κάποιων αιτίων και φυσικά δεν φέρνει καταστροφή. Άλλα ενά βάσεις ύποκείμενο «τά όποια» — τραβάς κι ένα δεύτερο ύποκείμενο τούσων συμμοριτών. Από όσα μάς γράφεις είμαστε βέβαιοι πώς μπορείς να γράφεις πια καλά. Άρκει να γράφεις λιγότερα και να προσέχης τη φράση σου. Να προσέχης να είναι άπλη με μικρές προτάσεις και σταράτες χωρίς περικοκλάδες που σε οδηγούν σε φράσεις σαν εκείνη που σου έσημειώσα. Τό κάλυμμα θα σου σταλή.

Όπως τό πάρης ΝΙΚΟ ΜΠΑΛΑΝΟ. Όλα τα πράγματα είναι σχετικά. Βρίσκεις πώς μερικά ψευδώνυμα δεν στέκουν και μου φέρνεις σαν παράδειγμα τό «Γύφτικο σκεπάρνι». Και όμως δεν μου φαίνεται σ' αυτό τουλάχιστο να έχης δίκην. Καθώς ξέρεις τό «Γύφτικο σκεπάρνι» είναι συμβολικό εξ ου και η ποίησις «Καμαρώνει σαν τό γύφτικο σκεπάρνι». Πάντως η άποψή σου είναι συζητήσιμη. Πήρα και τη συνεργασία σου.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΝΕΛΛΑΚΗ: Έγκρίθηκε με προσθήκη γιατί κάποιο άλλη σε πρόλαβε. Άν έχης αντίρρηση γράψε μου να κάμη διόρθωση.

Έδωσα σχετικές έντολές Α. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΕ.

Έξηγήσαμε φίλε ΦΩΤ. ΚΟΜΠΟΡΟΖΟ ότι η καθυστέρηση όφείλεται στην έλλειψη του χαρτιού. Κάμαμε την άλλαγή στη διεύθυνσή σου.

Έδωσα έντολή ΜΑΡΙΑ ΧΑΡΙΣΗ. Ευχαριστώ.

Και για σένα, ΚΥΡΙΑΚΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥΛΕ.

Ευχαριστούμε θερμά ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΛΑΦΑΤΗ.

Έν τάξει ΙΩΑΝΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ. Έγίνηκαν όλα και περιμένουμε.

Έδωσα σχετική έντολή ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΚΑΤΣΑΝΑ.

Μά, αγαπητέ μου φίλε ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΕΡΟΠΑΠΑ, έχω κουρασθή να επαναλαμβάνω διαρκώς πώς δεν μπορούν να δημοσιευτούν στίσις φτιασμένα με μολύδι. Ευχαριστούμε για όλα τα άλλα.

Έλάδαμε. Ευχαριστούμε ΗΛ. ΣΠ. ΚΟΝΤΟΥ.

Έξηγήσαμε πού όφείλεται η καθυστέρηση ΧΡ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ.

Δέν είναι καλό τό σκίσις σου ΧΑΡΑΛ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ. Δέν έχει εκείνο πού λέμε προοπτική. Για πρόσεξε. Φτιάχνεις ένα τραπέζι κι έπειτα σχεδιάζεις ένα διπλόσις σε όγκο χελιδόνι. Πώς γίνεται αυτό; Κάθε εικόνα πρέπει να έχη τις αναλογίες της.

Ευχαριστούμε για τις νέες συνδρομήτριες. ΜΑΛΑΜΑ Ι. ΔΡΙΝΗ.

Ευχαριστούμε ΔΙΟΝΥΣΙΕ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΕ. Περιμένουμε τα χρήματα.

Ευχαριστούμε ΔΙΟΝΥΣΙΕ ΤΡΙΤΣΗ. Τό σκίσις καλό.

Έπληραμε και την άλλη έπιστολή σου και κάμαμε τις σχετικές ενέργειες ΕΜΜ. ΑΛ. ΛΙΑΝΟΥΔΑΚΗ.

Έχει καλώς ΙΩΑΝΝΗ ΒΟΥΡΑΚΗ.

ΣΩΤΗΡΗ ΚΑΡΛΗ: Ευχαριστούμε για τούς νέους συνδρομητές.

Έδωσα έντολή ΜΗΝΑ ΛΕΒΗ να σου στέλλου τα τεύχη.

Ευχαριστούμε ΙΩΑΝΝΗ ΓΚΙΩΝΗ, ΓΕΩΡΓΙΕ ΔΗΜ. ΚΑΡΑΜΠΟΓΙΑ.

Ό Ιούλιος Βέρν, ΚΩΣΤΑΚΗ Π. ΘΕΟΔΩΡΟΥ (Πουρνά - Κονίτσας) εμφανίζει με υπερφυσική δύναμη τό Πλοίο του Νέμο. Υποτίθεται πώς είχε προβλέψει την άρρώστεια του και προτού πέση για καλά είχε όλην την εύχρηια να τοποθετήση τα σύρματα.

Ευχαριστούμε για όλα, φίλε ΓΙΩΡΓΟ ΔΙΟΝ. ΚΟΥΒΕΛΑ.

Θα σε γράψουμε συνδρομητή ΔΙΟΝΥΣΙΕ ΚΟΝΔΑΛΗ. Ευχόμαι ό Θεός να δώση ένα τέρμα στις δοκιμασίες της οικογενείας σας.

Σ' ευχαριστούμε ΧΡ. ΚΙΡΚΙΝΤΑΝΟ.

Μας συγκινεί τό τόσο ενδιαφέρον σου Ν. ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΕ. Θα σου άπαντήσουμε σε όσα μάς ρωτάς.

Δέν έχω αντίρρηση ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΙΟΣΙΟ. ΠΟΥΛΕ. Άλλα πρέπει να έχω τη συγκατάθεση του φίλου μας ΒΑΣΙΛΙΟΠΟΥΛΟΥ.

Θα σου σταλουν ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ. Ευχαριστούμε για την ώραία εικόνα.

Και σε σένα ΠΑΡΕΣΙΑ ΑΚΡΙΤΙΔΟΥ.

Έν τάξει, ΣΥΜ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ.

Έλάδαμε. Ευχαριστούμε φίλε ΒΑΣΙΛΑΚΗ (Χίο).

Έλάδαμε τό εύγενικό σου γράμμα φίλε Γ. ΜΠΟΥΤΣΗ, καθώς τα σκίσις κλπ.

Ευχαριστούμε ΑΝΤ. Γ. ΤΣΑΓΛΙΩΤΗ.

Έκάμαμε την διόρθωση ΓΕΩΡΓΙΕ ΠΕΡΙΛΙΓΚΑ.

Ευχαριστούμε ΠΑΝΟ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΕ. Η καθυστέρηση, όπως έγραψαμε, όφείλεται στην έλλειψη χαρτιού.

Έγίνηκε η διόρθωση ΓΙΩΡΓΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ και ΚΩΝ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ.

Ευχαριστούμε θερμά ΓΕΩΡΓΙΕ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ.

Πήραμε τις συνεργασίες των φίλων μας: Δροσπηγής, Αυγερινό, Άετιδέα, Νικολάου Δ. Ημελίου, Δημ. Δημοσθένη, Άντωνίου Παυτελή, Χρ. Παντούρη, Άθηνάς Πατινοπούλου, Θωμά Γαλαη, Βασιλικής Μπενεπούλου, Σωτηρίας Ν. Κανη, Έλένης Ιακμάκη, Ιωάννη Γρ. Ηλιάσκου, Άλ. Μακρουλάκη, Διον. Δημ. Μαρκοπούλου, Γρηγορίου Τσιλιμάγκου, Γεωργίου Κουδέλα, Ν. Μαρκανστασάκη, Πιτισιδιονίου, Γουλιέλμου Τέλλου, Κωνστ. Γεωργ. Ντέμπου.

Πήραμε τις σπαζοκεφαλίες των φίλων μας: Δροσπηγής και Διγενή Άκρίτα, Άετιδέα, Νικ. Άλεξίου, Άντωνίου Πατέλη, Χρ. Παντούρη, Έμμ. Σχίνα (Ευχαριστούμε θερμά για τα καλά σου λόγια). Γεωργίου Μυτούδη (πολλά ευχαριστώ για τό όμορφο γράμμα του), Βασίλ. Χρ. Μάδη, Ιωάννη Ηλιάσκου, Άλ. Μακρουλάκη, Χαρ. Μιχαηλίδη Διον. Δημ. Μαρκοπούλου, Μάκη Μαγριπλή, Γεωργίου Κουδέλα, Γεωργίου Τσιουκανάρα, Δημητρίου Κουτσομήτρου, Δ. Β. Θεοδοροπούλου, Ιωάννη Β. Καραγιάννη.

Με ιδιαίτερη χαρά άγαστητέ ΠΑΥΣΑΝΙΑ ΜΥΛΩΝΑ πληροφορηθήκαμε με τό γράμμα σου πώς οι άναγνώστες μας ιδρύσατε τό Σύλλογο «Πρόσδος». Σας εύχόμαστε κάθε έπιτυχία. Και με χαρά μεταξύ των όποιων πρώτος και καλλίτερος ή άποτήν της λίμνης του χωριού σας. Είναι περιττό να σας πούμε ότι για την άποξήρανση θα πρέπει να ζητήσετε την άδεια των Αρχών του χωριού σας. Πάντως σας δίνουμε την εύχή μας με Σύλλογο σας.

Ευχαριστούμε για όλα φίλτατε ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΕ. Δημοσιεύεται η άγγελία αλλά σε χρεώνουμε με 2000 δραχ. άκόμη.

Άς βρούμε λοιπόν μαζί τό Πάσχα του 1957, αγαπητέ μου φίλε ΗΡΑΚΛΗ ΘΕΟΔΩΣΙΔΗ. Διαικεί υπόλοιπο 0. — Μηδέν λοιπόν ό χρυσός αριθ-11=0. Τό χρυσό αριθμό των πολλαπλασιάζουμε Χ στο 7 προσθέτουμε τόσος 30 ώστε ή άφαίρεση να κρότερο από 51 7+30=37=0=37. Τό 37 λοιπόν είναι ό δείκτης του Πάσχα. Σημείωσε λοιπόν: τό 1957 και κρατάμε τό 57. Τό παίρνουμε ξανά και βρίσκουμε άκέραιο πηλίκο 14. Τό 14 προσ-δέτουμε τό 14 και βρίσκουμε 71. Στο 57 προσ-δία του 7 και βρίσκουμε πηλίκο 10 και υπόλοιπο 1. Από τις εκατοντάδες του χρόνου 19 άφαίρου-με τό 1 και έχουμε 18. Στο 18 λοιπόν προσθέ-τουμε τόσος 7 ώστε να βρούμε τό δείκτη ή αριθμό μεγαλύτερο από δείκτη. 18+7=25+7=32+7=39. Στο 39 προσθέτουμε 13=52 και από τό άθροισμα αυτό θα άφαίρεσουμε τό 31=21. Τό Πάσχα λοιπόν του 1957 είναι 21 Άπριλίου. Γιατί σε μπέρδεμα λοιπόν τό μηδέν ως υπόλοιπον. Μη-πως και τό 0 δέν είναι αριθμός; Πήραμε και την σπαζοκεφαλιά σου.

Έκάμαμε τη διόρθωση αγαπητέ μου ΙΩΑΝ-ΝΗ ΚΑΡΑΒΙΔΑ. Για την αντίγραφή άς τα άφή-σουμε. Της τό είπαμε της «αντιγραφής» τόσες φορές ώστε άρκετά τιμωρήθηκε.

Θα σου στέλλονται τα τεύχη, φίλε Ε. ΠΛΟΥ-ΜΙΔΗ. Σε ευχαριστούμε θερμά.

Η έλλειψη του χαρτιού ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟ Α-

ΓΟΡΙ είναι ή μόνη αίτία της καθυστέρησης. Πή-ραμε τις συνεργασίες σου.

ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΛΟΥΔΗ: Τό 25 έχει εξαντληθή. Όχι, πρός Θεού, όχι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ι. ΒΑΡ-ΒΑΡΕΣΣΟ. Η δημοσίευση των συνεργασιών δέν έχει καμμία άπολύτως σχέση με την πληρωμή ή όχι της συνδρομής. Η δημοσίευση εξαρτάται μόνο από τό αν είναι ή όχι καλή ή συνεργασία και από τό χώρο πού διαθέτουμε. Τα δικά σου βρί-σκονται στην Έπιτροπή. Είμαστε εύτυχεις πού σου άρσες τόσος ό τρόπος πού σου έπιτρέπει να βρής πότε γιορτάζεται τό Πάσχα.

Πήραμε ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΑΝΔΡΙΑΝΑΚΗ τις 15.000 δραχμές. Τα φύλλα σου έστάλησαν.

Σου έστάλησαν τα φύλλα Κ. ΧΡΥΣΙΚΟ-ΠΟΥΛΕ.

Ευχαριστούμε ΝΙΚΟ ΚΑΛΛΗ του ΑΡΙΣΤΕΙ-ΔΟΥ για την έγγραφη των νέων συνδρομητών.

Χαρήκαμε πολύ ΙΩΑΝΝΗ ΑΓΓΕΛΑΡΗ. Θα σου γράψουμε ιδιαίτέρως.

Γίνηκε ή άλλαγή της διεύθυνσής σου ΑΡΙ-ΣΤΕΙΔΗ ΒΛΑΧΟ.

Σ' ευχαριστούμε φίλε ΕΜΜ. ΑΝΤ. ΘΕΟΔΩ-ΡΑΚΗ για την έγγραφη των νέων συνδρομητών. Είσις ένας καλός φίλος. Η συνεργασία σου πα-ραπέμφθηκε στην Έπιτροπή Κρίσεως.

Θα γίνη ή άλλαγή των διευθύνσεων ΓΙΩΡΓΟ ΓΚΑΝΑΤΣΑ. Ευχαριστούμε θερμά για όλα.

Πολύ μάς ικανοποίησε τό γράμμα σου, αγα-πητέ και παλιό φίλε ΣΑΡΑΝΤΟ Μ. ΤΖΑΜΑΛΙΚΑ (Κυπριασία).

Η έπιστολή σου διαδιδάσθηκε στο Λογιστή-ριο, φίλε ΓΙΩΡΓΟ ΧΑΡΜΑΝΤΑ, από τον προϊ-στάμενο του όποιου θα πάρης τη σχετική άπάν-τηση.

Και ή δική σου έπιστολή ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΜΑ-ΘΙΟΥΔΑΚΗ, διαδιδάσθηκε στο Λογιστήριο για να κανονισή τα ζητήματα. Θα σου γράψουμε.

Έπληραμε τις 71.000 δραχ., φίλε ΠΑΥΛΟ ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΕ. Ευχαριστούμε. Τό γράμμα σοι διαδιδάσθηκε στο Λογιστήριο.

Ευχαριστούμε ΝΙΚΟ ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΕ. Θ. σου γράψουμε ιδιαίτέρως.

Ευχαριστούμε για τό ενδιαφέρον σου ΓΙΩΡ-ΓΟ ΕΜΜ. ΚΟΣΜΑΔΑΚΙ.

Διαδιδάσθηκε τό γράμμα σου, ΓΙΩΡΓΟ ΔΡΑ-ΚΟΥΛΗ, στο Λογιστήριό μας για να κάμη τι μεταβολές. Ευχαριστώ για τούς νέους συνδρομη-τές.

Μας γράφεις, φίλε ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΕΥΑΓΓ-ΡΟΥΣΣΑΚΗ (Κάρπαθος): «Μεγάλη χαρά με κα-ταλαμάνει βλέποντας τας προόδους σου αι όποια όλο και αυξάνουν. Και όπως αι πρόοδοι σου αι-ξάνουν έτσι και οι φίλοι σου όλο και περισσάτε-ροι γίνονται. Δέν υπάρχει πόλις ή χωριό στο έ-ποιον να μην έχης φίλους. Όλοι σε γνώρισαν σε-ατά αγαπούς». Σ' ευχαριστούμε για τα καλά σου αυτά λόγια πού μάς πλημμυρίζουν από ικανο-ποίηση και χαρά.

Νάι, ΜΑΡΙΑ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ. Άλλα σε χρεώνουμε 2000 για τό νέο ψευδώνυμο κα 1500 για την άγγελία.

Από την Πόμπιαν έπληραμε σπαζοκεφ-λίες της όποιας τό πρώτο φωνηεντόλειο είναι η «καλά κόποις κτώνται». Δέν φέρνουν καμμία ύπ-γραφή. Παρακαλείται ό άποστολέας να τα ξαν-στείλη με την ύπογραφή του.

Θα άλλαγή ή διεύθυνσή σου ΑΠΟΣΤΟΛ-Η ΚΑΛΩΤΗ.

Σου έστάλησαν τα τεύχη ΧΡ. ΚΩΝ. ΚΡΙ-ΤΙΚΕ.

Τα πήρα όλα ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ. Ευχα-ριστώ.

Ευχαριστούμε πολύ ΝΙΚΟΛΑΕ ΚΥΡΙΑΚΑΚΙ.

Έν τάξει ΕΥΘ. ΔΗΜ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΕ. Ευχαριστούμε θερμά.

Και σένα σε ευχαριστούμε θερμότατα άγ-πητέ ΚΩΝ. Ι. ΤΣΟΥΚΑΛΗ για τό τόσο ενδια-ρον σου.

Έδωσα έντολή στην Διεκπεραίωση, ΕΥΑΓΓ-ΛΕ ΣΤΕΦΑΝΗ.

Σε ευχαριστώ θερμά για όλα ΠΡΟΟΔΕΥΤ-ΙΚΟ ΑΓΟΡΙ.

Έγινε ή διόρθωση κ. ΝΙΚΟ Α. ΚΟΡΜΠΕΤ.

Πολύ μάς συγκίνησε τό τόσο ώραίο γράμ-σου ΧΡ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΥΡΥΑΝΙΔΗ.

Ευχαριστούμε, ΓΙΩΡΓΟ Φ. ΚΟΛΟΒΕ, Σ. δρομητή σε γράψαμε.

Έγίνηκε ή διόρθωση του όνόματός σου Β-ΣΙΑΚΗ ΣΚΟΥΞΗ. Άλλά με την εύκαιρία α-λέμε και σε σένα και σ' όλους τούς φίλους με-Καθορογράφετε τα όνόματά σας. Τό 25 ε-ξαντληθή.

Σ' ευχαριστούμε πολύ ΝΕΡΑΪΔΟΠΑΙΔ για την τόσο ώραία έπιστολή σου. Δέν μπορ

16

Περνάτε εύχάριστα την ώρα σας

1) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 3, 5, 7, 3, 8, 9, 10, 8, 11, 7, 4.
- 10, 6, 9, 11, 8, 4.
- 5, 6, 4.
- 4, 8, 11, 2, 3.
- 7, 5, 6, 11, 7, 6.

- Πόλη στην οποία δόθηκε το όνομα του ιδρυτή της.
- Ο Απρόστολος των Εθνών.
- Πρακτορείο ειδήσεων.
- Αρχαίος Νομοθέτης.
- Ευρωπαϊκό Κράτος.

Κ. Κωλέττης

2) ΣΚΑΛΑ

- M — Σ
- M — — Σ
- M — — — Σ
- M — — — — Σ
- M — — — — — Σ
- M — — — — — — Σ
- M — — — — — — — Σ
- M — — — — — — — — Σ

- Τρωτικό.
- Είδος μουσικής συνθέσεως.
- Μυθικός Βασιλιάς της Κρήτης.
- Μυρίζει.
- Αρχαία Μικρασιατική πόλη.
- Ευαγγελιστής.
- Ποταμός της Μικρασίας.
- Γαμβρός του Δαρείου.

Παν. Άν. Γερόπαπας

3) ΑΝΤΙΘΕΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

Να βρεθούν οι αντίθετες των παρακάτω λέξεων. Άν ή λύση είναι σωστή, τ' αρχικά των λέξεων που θα βρούμε σχηματίζουν γνωστότατο νησί.

- Όλοκληρος, 2) Φρόνιμος, 3) Χονδρός, 4) Κλέφτης, 5) Πονηρός.

Λεωνίδας Δρόσος

4) ΔΙΚΤΥΩΤΟ

	1	2	3
1			
2			
3			

- Οριζόντια και κάθετα: 1) Πόλη της Εύβοιας. 2) Διαλαλεί. 3) Δεν φαίνεται. Γ. Καραγιαννίδης, Βέρροια

5) ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΟ

Ποιος είναι εκείνος όταν παίζει εργάζεται, κι όταν εργάζεται παίζει;

Μιχ. Βουλγαράκης, Παληούρι

6) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Τοποθετήστε στα παραπάνω τετράγωνα τους αριθμούς: 2, 3, 3, 4, 4, 4, 5, 6, 7, 7, 8, 8, 10, 12, 13, 13, 13, 14, 14, 14, 16, 17, 18, 22, με τέτοιο τρόπο ώστε το άθροισμά τους οριζόντια και κάθετα να είναι 50.

Γρηγόριος Λάφας

7) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Καλυψώ, Μίμη, έλάτε να σάς δώσω.

— Τί πράγμα;

— Σας το είπα.

Νικ. Θ. Χατζηγεώργης
Μυτιλήνη

8) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Βγάσω Ν και βάζω Λ
και άμέσως, τί καλά
χώρα της Αμερικής
γίνετ' Έλλην ποιητής.
Στέλ. Συμπυράκης, Χανιά

9) ΑΙΝΙΓΜΑ

Της Δωδεκανήσου νήσος
είμαι όντως ξακουστή
άν την κεφαλή χαλάσεις
τραπουλόχαρτο θα φτιάσεις.
Εύανθ. Οικονομοπούλου, Κυλήνη

10) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Για κράνος, θα φορέσω ένα
γράμμα
σε ήρωα της Τροίας την κεφαλή
και θα σου παραθέσω εν τώ άμα
κοινή σαλάτα, νόστιμη πολύ.

11) ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Βγάλε Χ και βάλε Μ
και θα δής σε μία στιγμή
του γλυκού νερού το ψάρι
γλύκα περισσή θα πάρη.

Νικ. Θ. Χατζηγεώργης
Μυτιλήνη

ΛΥΣΕΙΣ 34ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΡΟΜΒΟΣ

M
M Y Σ
M Y Θ Ο Σ
Σ Ο Σ
Σ

2) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

Χώμα
ώρα ν
ματ
Ανί α

3) ΣΚΑΛΑ

A N A
A Σ I A
A Θ H N A
A M A Λ I A
A Σ Π A Σ I A
A Σ Θ E N E I A

4) ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟ

ΚΑΝΑΔΑΣ — ΔΟΜΟΚΟΣ — Α-
ΔΑΝΑ — ΠΟΡΟΣ — ΑΓΑΝΑ —
ΟΝΟΣ — ΠΑΛΑΜΑΣ.

5) ΤΡΙΓΩΝΟ

Π A Σ X A
A Σ I A
Σ I A
X A
A

6) ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΤΑ ΚΕΝΑ

Δ Ο Λ Ο Σ
Ο Δ Ο Υ Σ
I N Δ Ο Σ
K A Δ Ο Σ
I Δ I Ο Σ
Δ A Σ Ο Σ

7) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

7 5 4 3
5 4 3 7 19
3 7 5 4
4 3 7 5
19

8) ΚΛΙΜΑΚΩΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

N A Y A P I N O
A N A K T O P A
K A N A P I N I
Π A P N A Σ O Σ
E Ξ Y Π N A Δ A
A X Y P Ω N A Σ
I Ω A N N I N A

9) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

ΠΕίρα, ΑΛυκή, ΡΕνος, ΙΝδία
ΣΗψις. Τα όνόματα που σχηματίζονται από τα πρώτα και τα δεύτερα γράμματα, είναι: ΠΑΡΙΣ - ΕΛΕΝΗ

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ άρ. 34

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΕΛΛΑΣ, 2) ΚΑΛΥΒΗ, 3) ΡΕΥΜΑ, 4) ΦΡΙΞΟΣ, 5) ΣΚΑΦΗ, 6) ΒΩΜΟΝ, 7) ΒΙΟΛΙΑ, 8) ΡΗΓΑΣ, 9) ΒΟΣΚΟΥ, 10) ΣΑΥΡΑ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΕΒΡΟΣ, 2) ΚΑΙΡΟΝ, 3) ΛΟΥΣΑ, 4) ΦΥΛΑΚΗ, 5) ΣΚΑΦΗ, 6) ΒΑΡΥΣ, 7) ΑΛΕΙΦΩ, 8) ΜΑΓΟΥ, 9) ΕΒΔΟΜΟ, 10) ΝΗΣΙΑ.

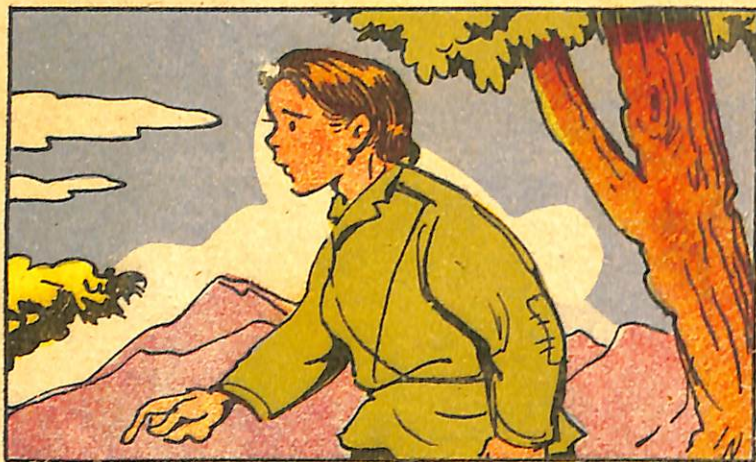
ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ 35ο

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Ύμνησε την Έλευθερία. 2) Μια ιστορική Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα. 3) Έκκενώω. 4) Γράμμα του αλφάβητου. 5) Μυθολογικός ήρωας. 6) Αυτές είναι άξιες για όλες τις δουλειές. 7) Ο πόλεμος έδημιούργησε πολλά τέτια. 8) Θα το βρήτε στο δέντρο. 9) Μεγάλος ποταμός της Ελλάδας. 10) Τόσα ήταν τα παλληκάρια από τη Λειβαδιά. 11) Είναι. 12) Σ' αυτήν έδρασαν ό Μισούλης.

ΚΑΘΕΤΑ: 2) Η μη άνάμιξη σε διαφορές άλλων. 4) Τέτια πουλιά είναι τα καναρίνια. — Αποτελείται από κρίκουσ. 5) Σύνδεσμος. 5) Άρέσει στους μπεκρήδες. — Ίερό βουνό. 7) Τους σηκώνουμε άμα θέλουμε να δείξουμε άδιαφορία. — Είδος ίστιοφόρου. 8) Καύσιμος ύλη. 9) Άπαίσια, συχαμερά. — Ψιλά. 11) Πάθηση της καρδιάς.

Ο Άητός του Βάλτου

193 Την άλλη μέρα ο Βασίλης έτρεχε εδώ κι' εκεί σ'ε θελήματα του καπετάνιου. Ήταν λιγότερο παραγαμένος τώρα πού είχε ακούσει την όμιλία του "Άγρα.

Μ' από την άλλη τον αναστάτωνε ή θύμηση του Μιχάλη και της κ. Γαλάτειας. Του Μιχάλη πού ζούσε μονάχα με την έλπίδα να πάρη την άγια εκδίκησή του, της δασκάλας πού μισούσε το Βούλγαρο.

Τί θάλεγαν οι δυο τους, πού τό κοινό μίσος τους είχε συνδέσει πιά πολύ κι' άπ' την ίδια τους την αγάπη, γιά τη συμφιλίωση;

— Ή γελαστή μορφή της Ράικας ήρθε τότε στο νού του Βασίλη.

— Καιρός να κουρνιαστή κι' αυτό τό φτωχό πουλί στη φωλιά του, είπε.

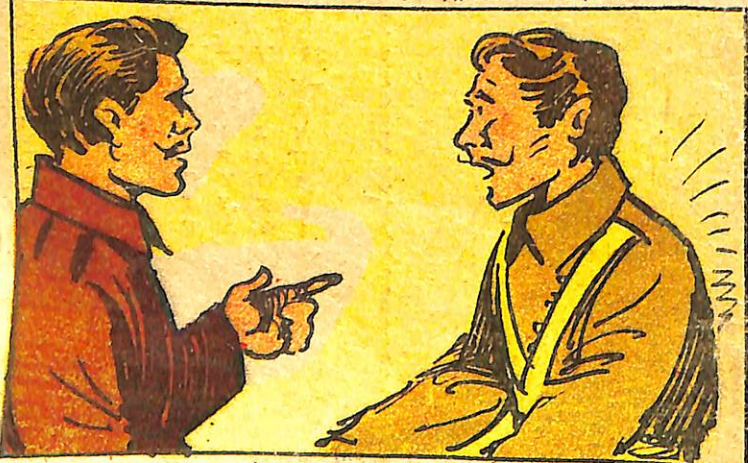

195 Γην αούή αποφάσισε να μιλήση ξάστερα στον "Άγρα. Να ζητήσει να καταλάβη τό νόημα της καινούργιας πολιτικής του.

Ο "Άητός του Βάλτου πού διάβαζε στις μορφές των ανθρώπων του τις κρυφές τους σκέψεις, κατάλαβε τί γινόταν μεσ' στην ψυχή του Βασίλη.

— Άκουσε, μικρέ μου, του είπε. Αυτό πού κάνουμε είναι ανάγκη. Οι Τούρκοι φοβρίζουν πώς θα μάς εκτοπίσουν από τό Βάλτο άν δε μινιάσουμε. Ο καπετάν Νικηφόρος όρρώστησε, έγω είμαι τσακισμένος. Ο άγώνας μας βρίσκεται στο πιά κρίσιμο σημείο. Άν κλείση με μιά ειρήνη, δε χάνουμε τίποτε πού δεχόμαστε τά πιστέψωμε τους Βουλγάρους.

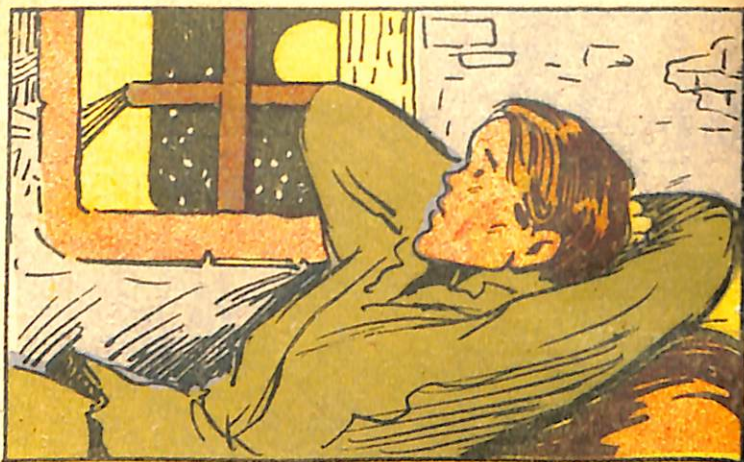
Άν μάς γελάσουν έμάς, έσεις θα τον ξαναρχίσετε τον άγώνα...

197 — Τους ξέρεις έσύ τους Βουλγάρους; είπε ο Χατζηδημούλας στον "Άγρα. Ξέρεις τί άπίστα θεριά είναι;

— Τους ξέρω και τους πολέμησα, είπε με τ' ανοιχτόκαρδό του χιρό-γελο ο "Άητός. Μά θα πάω μονάχος μου να τους βρώ. Μονάχος μου χωρίς τους άνδρες μου. Θα μ' ακούσουν όλοι.

— Δεν είσαι στά σύγκαλά σου, είπε ο Χατζηδημούλας. Να σου πώ έγω τί θα σου κάμουν άν πάς. Θα σε τραβήξουν μπαμπέσικα στα λημέρια τους, θα σε πιάσουν, θα σε δέσουν, θα σε γυρνών από χωριό σε χωριό. Και δε θα πούν πώς σε γέλασαν. Παρά θα πούν πώς σε νίκησαν σε μάχη, έσένα τό Γενικό Άρχηγό των Έλλήνων, όπως σε λένε.

194 Τη νύχτα ξανάπεσε πάλι στις άντινομίες του ο Βασίλης.

Γιατί άλλαξε στάση ο άρχηγός; Και να μη τον ήξερε; Να μη τον είχε δη τί άτρόμητο παλληκάρι ήταν στη μάχη; Με πόσο πείσμα, με τί λιονταρίσια καρδιά πολέμους τους Βουλγάρους;

Άνήσυχος γυρνούσε και ξαναγυρνούσε στο στρωσίδι του χάμω. Και φαφνικά ένοιωσε την ανάγκη να δη την κ. Γαλάτεια, τό Μιχάλη, τη Ράικα... Να ξεκαθαρίση μαζί τους ποιά άπ' τά δυο Εύαγγέλια θάπρεπε να πιστέψη... Να ξεπερβείση στο μυαλό του τις ίδιες πού ήταν σε μπερδεμένο κουβάρι. Μά πού να τους βρη; Πώς ν' άφήση τον άρχηγό του πού γύριζε τώρα τά χωριά κηρύττοντας την ερήνευση;

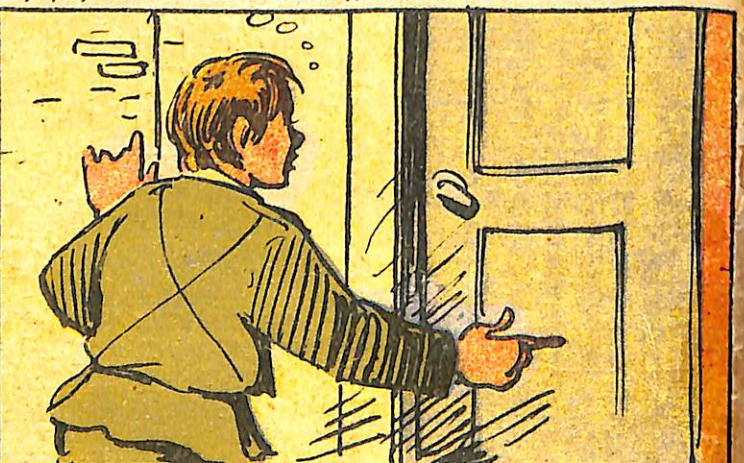

196 — Κι' ή Μακεδονία; ρώτησε τό παιδί.

— Ποτέ δε θα βρη λευτεριά άν οι σκλάβοι δε μονιάσουν να τά βάλουν με τον τύρανο, είπε ο "Άγρας.

Τότε ο Βασίλης κατάλαβε όλότελα... Τό σχέδιο ήταν μεγάλο, παλλη-καρίσιο και τίμιο... Φτάνει να ήταν κι' από τις δυο μεριές τό ίδιο.

Έτσι δούλευε ο "Άγρας μιλώντας και συζητώντας με όλους μικρούς και μεγάλους. Εμενέ μόνο ο πιά μεγάλος όπλαρχηγός της περιοχής ο Χατζηδημούλας. Αυτός δεν ήθελε να τ' άκούση πώς θάδιναν μέσα στους κομιτατζήδες. Τρελλάθηκε ο "Άγρας; Άρες του μίλησε ο Άρχηγός. Αυτός όμως όλο τον έκοβε. Ο Βασίλης τους άκούγε από τό παινό δωμάτιο.

198 "Έτρεμε ο Χατζηδημούλας και φώναζε και δάκρυα θυμού γέμιζαν τά μάτια του. Άντίκρου του ήσυχος έστριβε ένα τσιγάρο ο "Άγρας. Σο-βαρός, άκλόνητος άκούγε τον όπλαρχηγό.

— Μην τό κάμης, καπετάν "Άγρα, είπε ο Χατζηδημούλας.

— Τί άξίζει ένας άνθρωπος μπροστά σ' ένα τέτοιο σκοπό, άπάντησε ήρεμα ο Τέλος "Άγρας.

Άπό δίπλα άκούγε ο Βασίλης. Ή καρδιά του χτυπούσε δυνατά.

Ο "Άγρας λοιπόν είχε αποφασίσει τη ζωή του. Βάδιζε στο θάνατο; — Θα φύγω άποφάσισε άξαφνα ο Βασίλης. Θα πάω να είδοποιήσω την κ. Γαλάτεια. Ίσως προφτάσουμε να τον σώσουμε. (Συνεχίζεται)